

ญาณทัสสึนะ

มองสังคมไทยด้วยปรัชญาวิทยาศาสตร์และปรัชญาพุทธศาสตร์

สิริ ว รุ ณ

ญาณทัสสึนะ : มองสังคมไทยด้วยปรัชญาวิทยาศาสตร์และปรัชญาพุทธศาสตร์

ผู้เขียน : สิริอรุณ
จัดวางรูปเล่ม : ฝ่าย Artwork ของธรรมสภา
พิมพ์ครั้งแรก : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
จำนวน : ๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์พระพุทธศาสนา ของธรรมสภา
เลขที่ ๑-๑๒ ถนนบรมราชชนนี ๑๑๙ เขตทวีวัฒนา กทม. ๑๐๑๓๐

โทร.๐๘๙-๒๑๐๕๑๓๓ / www.thammasapa.com / Line id : thampublisher

อารัมภบท

การศึกษาภาคบังคับของเด็กยุคหนึ่งสงครามโลกครั้งที่สอง เริ่มต้น
ประถมหนึ่งมีกระดานชวอน ๑ แผ่น หนังสือมูลบทเล่มบางๆ ๑ เล่ม

พี่สาว ข้าพเจ้า และน้องสาว อายุห่างกัน ๖ ปี แต่ใช้หนังสือ
เล่มเดิมเล่มเดียว ขณะนั้นกระต่ายยังแพง การฝึกเขียนจึงอาศัยกระดาน
ชวอนเท่านั้น

มีเรื่องอยากเล่าให้เห็นภาพชีวิตคร่าวๆ

ตอนระหว่างหนีการโจมตีจากเครื่องบิน เสียงไซเรนดังสนั่น แม่
เล่าว่าข้าพเจ้าเซ็งซ่า พ่อต้องจูงพี่สาวและข้าพเจ้า แม่อุ้มน้องที่อายุไม่ถึง
ขวบ ห้าชีวิตจะต้องรีบหลบเข้าสู่ที่ปลอดภัยก่อนระเบิดจะทิ้งลงมา

ชีวิตของเด็กยุคโน้นต้องอาศัยสัญชาตญาณสูง และต้องมีสิ่ง
ศักดิ์สิทธิ์คอยคุ้มครองอย่างแน่นนอน เพราะพ่อแม่มีลูกติดๆ กัน คลอดลูก
ที่บ้าน พี่อายุ ๖ ขวบต้องกะเตงน้อง ๓ ขวบไปด้วย ถ้าน้องเล็กๆ จะอยู่ใน
สายตาของพ่อแม่ เลี้ยงลูกไปด้วยทำมาหากินไปด้วย ยุคโน้นไม่มีระบบ
พี่เลี้ยง

สัญชาตญาณการรู้จักเอาตัวรอด อย่างแรกหัดว่ายน้ำกันเองใน
หมู่เด็กๆ อาจมีรุ่นพี่ช่วยประคองตอนแรกๆ เพราะสภาพแวดล้อมเต็มไปด้วย
ด้วยคูคลอง ฝนตกก็เล่นน้ำฝน ไม่มีคนห้าม เด็กต้องรู้เอาเอง อย่าเล่นนาน
จนหนาวสั่นเป็นไข้ อาจตายได้

อายุราว ๑๐ ขวบเศษ ต้องเย็บชุดนักเรียนใส่เองปีละอย่างน้อย
สองชุด ใช้มือตัดถอยหลัง ตะเข็บโย้ไปมาก็แสดงว่าเย็บไม่เก่ง จะโดนหัก
คะแนน

อาหารและยา ก็เป็นแบบตามเหตุปัจจัย ไม่รู้ว่าสุขอนามัยคืออย่างไร แต่ที่แน่ๆ คือกับข้าวเป็นน้ำพริก ผักต้มแกลั้มปลาทุบแทบทุกวัน ยกเว้นวันนักขัตฤกษ์ แม่จะรวมพลลูกที่โตช่วยกันทำแกงกะทิ เพราะทุกอย่างต้องมาจากมือ ตั้งแต่ปอกมะพร้าว ขูด คั้นกะทิ หาเครื่องแกง โขลกน้ำพริก เคี้ยวน้ำพริก กว่าจะได้กินแกงกะทิ ต้องรอวันสำคัญทางศาสนาเท่านั้น

ระบบการศึกษาเป็นแบบอัตนัย ไม่เรียวยของครูมีอำนาจสูง เคยเห็นแม่โกรธที่ครูตีน้องชายลายพริ้วที่ขา แต่แม่ยุคก่อนได้แต่นินทาครู ไม่กล้าเอาเรื่องเช่นเดียวกับแม่ยุคนี้

เพราะเป็นเด็กขยัน อ่านหนังสือเสียงดัง และสอบได้คะแนนสูง เป็นที่รู้จักทั้งหมู่บ้านว่าข้าพเจ้าเรียนเก่ง แต่ลึกลงในใจกลับสงสัยว่าความรู้มีลักษณะอย่างไรตลอดเวลา เพราะพอออกจากห้องสอบ ความจำบทเรียนก็คืนกลับตำรา เป็นอยู่เช่นนี้แม่ได้ปริญญาตรี (เคมี) เกียรตินิยมอันดับสอง ข้าพเจ้าก็ยังสอบถามตนเองว่า วิทยาศาสตร์ว่าด้วยความจริงตามธรรมชาติแล้ว ที่สอบได้คะแนนสูงมันอยู่ตรงไหนของชีวิต พอสอบเสร็จความรู้ก็กลับสู่ตำราอย่างเดิม

หลังจากสำเร็จปริญญาเอกและหลังปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองซานดิเอโก และเมืองเดวิส ข้าพเจ้าได้รับความไว้วางใจจากสังคมไทยสูงมาก ได้โลกธรรมฝ่ายบวกมากมาย

สรุปการเป็นนักวิจัยที่ถูกฝึกมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา มีดังนี้

1. ตีตนินสัยสอบสวนข้อเท็จจริงที่อ้างต่อๆ กันมา มักจะมูมานะตามไปอ่านต้นฉบับ สิ่งที่ได้พบคือ รายงานวิจัยฉบับรางวัลโนเบล ล้วนเป็นวิธีการพื้นฐานที่ใช้กันอยู่ในห้องทดลองทั่วไป

ผู้ใดคิดค้นวิธีที่นำไปใช้เป็นประโยชน์ในวงกว้าง วิธีวิจัยนั้นๆ มีโอกาสได้รับรางวัลโนเบล

๒. ส่วนที่ยากสร้างความทุกข์ในการเรียนระดับปริญญาเอก คือ การเขียนรายงานวิจัย เขียนไม่รู้กี่ครั้ง ก็ยังไม่ผ่านที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้เพราะงานวิจัยนอกจากจะเขียนสั้น ชัดเจน จะต้องเรียงขนาดของ ข้อมูลวิจัยได้ด้วย สรุปคือ ขาดปรัชญาวิทยาศาสตร์ที่จะเข้าใจวิธีการ สมมติ สร้างนิยาม และรู้ขนาดของความรู้ว่าใหญ่เล็กต่างกันอย่างไร เสมือนชาวบ้านเข้าวังไม่รู้ที่ต่ำที่สูงของระเบียบประเพณี อุปมาตรงตัว

ผู้ที่เรียนวิทยาศาสตร์ไม่เก่ง เพราะขาดจินตภาพแห่งความเป็น โครงข่ายของความรู้วิทยาศาสตร์ (Infrastructure of scientific knowledge) ถ้าเรียนคณิตศาสตร์ไม่รู้เรื่อง ก็เพราะไม่เข้าใจความหมาย ของสัญลักษณ์ที่สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ

๓. ต้องมั่นใจและมีความเป็นตัวของตัวเองสูง จะใช้กลยุทธ์ให้อาจารย์ บอก แล้วฉันจะเชื่อตาม เช่นนี้ไม่มีในระบบการศึกษาของอเมริกัน ลักษณะ การสอนจากมหาวิทยาลัยที่อเมริกาจะตรงกันข้ามกับนักปฏิบัติธรรมที่ อ้างว่า “ทำตามพ่อแม่ครูอาจารย์” ถ้าลองตั้งคำถามถึงเหตุที่ต้องทำ เช่นนั้นๆ จะถูกกล่าวหาไม่เคารพครูบาอาจารย์ทันที

๔. โอกาสและเวลาที่กลับมารับใช้ชาติขณะนั้น เหมาะสมในการ ต้องเป็นผู้บุกเบิกทุกเรื่อง ทุกประเด็น เพราะช่วงเวลานั้นค่านิยมของการ ศึกษากำลังต้องการนักวิจัยไปบุกเบิกทุกเรื่อง

ความไว้วางใจที่สังคมมอบให้มืออย่างเหลือเชื่อ ข้าพเจ้ามีภาพลักษณ์ เป็นนักวิชาการ สอนวิชาที่ผลิตในโลกสากลได้แทบทุกวิชา ทั้งๆ ที่วิชา สมัยใหม่เหล่านั้นเกิดมาหลังจากสำเร็จปริญญาเอก

ความเคยชินที่จะทำงานวิจัย สอนหัวข้อใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์ ทำให้นำสมรรถนะดังกล่าวมาใช้สอนวิชาต่างๆ ในหลักสูตรพุทธศาสตร์ศึกษา วิชาที่สอนซ้ำๆ ได้แก่ พุทธปรัชญาเถรวาท พุทธปรัชญามหายาน พุทธศาสตร์-วิทยาศาสตร์ พุทธประวัติเชิงวิเคราะห์ มิลินทปัญญา พุทธศาสนากับสันติภาพของโลก กรรมฐาน แทบทั้งนั้นคือ ๓ เครดิต สอนมาเกือบยี่สิบปี สกอ. (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา) จึงรู้ว่า ใบปริญญาเอกของข้าพเจ้าคือ Molecular biology ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับพุทธศาสนาเลย

ข้าพเจ้าเขียนหนังสือแนวธรรมประยุกต์กับโลกาภิวัตน์ เปรียบเทียบ ทุกแง่มุมของความ เป็นศาสตร์ระหว่างวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์

ญาณทัสสนะ ที่ปรากฏเป็นหนังสือเล่มนี้ เป็นภาพมุกกว้างที่มอง สังคมไทยด้วยปรัชญาวิทยาศาสตร์ และปรัชญาพุทธศาสตร์ การผ่านการคุมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี โท เอก มานานหลายทศวรรษ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจมาตรฐานของโลกสากล และการเป็นเอกลักษณ์ของชาวพุทธ สำหรับข้าพเจ้า เมื่อหยั่งรู้อนัตตธรรมอยู่ทุกขณะ ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ย่อมเป็นอนัตตา สัจธรรมที่แท้จริงเช่นนี้ช่วยทำให้ผู้เข้าใจอนัตตธรรม เห็นแต่ประโยชน์ของทุกสรรพสิ่ง ไม่ว่าจะถูกตีค่าว่าเป็นคุณเป็นโทษ ถูกหรือผิดตามความแปรปรวนของจิตมนุษย์ผู้ยังแสวงหาสัจธรรม

สิริวรุณ

๒๒ มกราคม ค.ศ. ๒๐๒๓

คำอุทิศ

ข้อความทั้งหมด คือ พลีกรรม
เป็นเครื่องบูชาเครื่องสักการะแต่ความศักดิ์สิทธิ์ของพุทธบริษัท ๔
ผู้เป็นศาสนทายาท ผู้สืบทอด ผู้ต่อยอด
อรรถธรรมในพระไตรปิฎกให้เป็นภาษาร่วมสมัย
ขอผลานิสงส์ทั้งหมดทั้งสิ้นอันข้าพเจ้าตั้งจิตอุทิศไว้ดีแล้ว
จงส่งผลไปยังผู้สืบสานพุทธประเพณี
ผู้ก่อสร้างพุทธศาสนสถานและศาสนวัตถุ จากอดีตจวบจนปัจจุบัน
ขออำนาจของโลกุตตรธรรมอันไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ
จงผูกเป็นญาณทัสสนวิสุทธิแก่ชาวพุทธ
ที่ยังคงตถาคตโพธิสัตถาทูกัน ทุกคนด้วยเทอญ

สารบัญ

อารัมภบท.....	๓
คำอุทิศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
❖ จักรภพ (Cosmos) คือร่างกายมนุษย์.....	๑๓
❖ การปรุงแต่งของจิตคือสังสารวัฏฏ์.....	๑๕
❖ สภาวะที่อยู่เหนือความตาย.....	๑๗
❖ ถอดรหัสคณิตศาสตร์ได้คือสภาวะเหนือโลกสากล.....	๑๙
❖ ภาษาเขียนคือรากแก้วของวัฒนธรรม.....	๒๑
❖ นวัตกรรมระบบเปิดและนวัตกรรมระบบปิด.....	๒๔
❖ บุญบารมีเลขคิดในใจ.....	๒๗
❖ อภิธรรมแบบเลขคิดในใจ.....	๒๙
❖ จิต เจตสิก อุปมาดั่งโปรตีนและปัจจัยร่วม (Cofactor).....	๓๑
❖ อกุศลและกุศลสลั่บขั้ว เสมือนเห็ดเมากับเห็ดกินได้.....	๓๓
❖ คำถามคือเครดิตเจ้าหนี้ วิจิกิจฉาคือเครดิตลูกหนี้.....	๓๕
❖ จิตขาวรอบมีลักษณะอย่างไร.....	๓๗
❖ ศรัทธาที่ตั้งมั่นตามหลักอภิธรรม.....	๓๙
❖ ศรัทธาหลายนัย.....	๔๑
❖ ประเภทของจิตหนึ่ง.....	๔๓
❖ ความอัศจรรย์ของจิตหนึ่ง.....	๔๕

❖ อุปมาการสร้างดวงอาทิตย์น้อย.....	๔๗
กับการสร้างอริยบุคคลของเถรวาท	
❖ ถ้าเชื่อผิด ให้เจริญสุขชั่วก็ต่อทุกข์.....	๔๙
❖ จิตหนึ่งคือรู้ที่เหนือบวกเหนือลบ.....	๕๑
❖ วิทยาศาสตร์คือศาสนาสากล.....	๕๓
❖ ปรมัตถสัจจะคือสภาวะรู้ที่อยู่เหนือภาษา.....	๕๗
❖ ปรมัตถสัจจะ จะอยู่เหนือแรงงูใจ.....	๕๙
❖ ChatGPT จากชั้นวิสุทธิ.....	๖๑
❖ ความไม่ประมาทในการใช้สื่อออนไลน์.....	๖๓
❖ อินทรีย์ ๕ ที่ได้จากความรู้สี่ภรรมา.....	๖๕
❖ กรุณาและมุทิตามีอานุภาพเหนือชะตากรรม.....	๖๗
❖ ลักษณะปัญญาติดลบกับปัญญาเพิ่มบวกเป็นอนันต์.....	๖๙
❖ สุตมยปัญญาเป็นของคู่กับวิถีชีวิตดั้งเดิม.....	๗๒
❖ จินตามยปัญญาเป็นของคู่กับวิถีชีวิตทันสมัย.....	๗๔
❖ ภาวนามยปัญญาผุดจากการลองผิดลองถูก.....	๗๖
❖ สุตมยปัญญาก่อความสุข จินตามยปัญญาก่ออรรถทุกข์.....	๗๘
❖ เหตุที่สุตมยปัญญาก่อสุขให้เจ้าของ.....	๘๐
❖ อำนาจที่อัศจรรย์ของภาวนามยปัญญา.....	๘๒
❖ กลวิธีเซตร่างกายให้พร้อมใช้งาน.....	๘๔
❖ กลวิธีเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (สัมมัตตานุภาพ).....	๘๖
❖ วัคซีนบรรเทาวิปลาสหมู่.....	๘๘
❖ พลังกรรมคือพลังแม่เหล็กไฟฟ้าช่วงแคบ (มาก).....	๙๓

- ❖ พลังอริยมรรคคือพลังนิวเคลียร์อ่อน..... ๙๖
- ❖ สันติย่อมเกิดกับผู้เห็นแก่นัตตาธรรม..... ๙๙
- ❖ สันติความสงบเคยเป็นศักดาเดชของสุวรรณภูมิ..... ๑๐๑
- ❖ วิทยาศาสตร์ก่อความเชื่อ สิ่งแวดล้อมคือตัวคงที่..... ๑๐๓
- ❖ เทคโนโลยีก่อความเชื่อ ผู้รับบริการคือผู้ยิ่งใหญ่..... ๑๐๕
- ❖ คำถามที่พุทธบริษัทควรตั้ง..... ๑๐๗

กัลยาณมิตรย่อมอยู่ในสถานที่ปฏิบัติธรรม พระพุทธเจ้ากล่าวเป็นคาถาว่า

เธอลงไปในเวลาที่ถูกต้องเหมาะสม ด้วยจิตอ่อนน้อมปราศจากมานะ
พบท่านผู้ทรงธรรมที่ศักดิ์สิทธิ์ เหมือนต้นไม้ที่ไม่ถูตามลม
ท่านปฏิบัติธรรมด้วยหัวใจเป็นสุข เสวยปีติและสันติของสังขะ
ท่านอยู่ด้วยธรรมอย่างนี้ จึงรู้ธรรม และอธิบายเพื่อผู้อื่นรู้แจ้ง
ธรรมอันลุ่มลึกตามความเป็นจริง ไม่ล้อเล่น ไม่ประจบ ไม่ข่มขู่
ไม่อยู่ด้วยความโกรธ ปฏิฆะ โลกะ หรือมานะ ไร้อวิชชา ตัณหา อูบาทาน
ท่านปฏิบัติธรรมได้ชัยชนะ ไม่ทะนงตนว่าดำรงชีวิตถูกต้อง
วาจาของท่านจริงใจ มีความจริงเสมอ
ท่านศึกษาเล่าเรียนเพื่อกัมมัฏฐาน
อันบุคคลผู้หมกมุ่น ประมาท ขาดความตั้งใจ
ไม่เหมาะที่จะรู้สังขะ และไม่เจริญด้วยแสงสว่างคือปัญญา
ถ้ามีบุคคลผู้แตกฉานในธรรม ได้รับสักการะจากเทวดาและมนุษย์
มีเกียรติคุณเจิดจ้า เพิ่มศรัทธาให้ท่านเป็นพหูสูต
สามารถรักษารธรรม พังข่าวด้วยมุกิตา
สั่งสมบุญกุศลมหาศาล ดำเนินตามสังขะและปฏิบัติได้
ทำปัญญาเลิศให้เกิดมีขึ้น และตนเองก็ได้ปัญญาอันยอดเยี่ยม
ถ้ามีอาจารย์เช่นนี้ เธอควรปฏิบัติกับท่าน
ด้วยความกระตือรือร้น ไม่เลื่อมคลาย

จาก วิ มุ ต ติ ม ร ร ค

“ผู้มีวิชา มักเห็นว่า มนุษย์เก่งกว่าธรรมชาติ
 เพราะสามารถควบคุม ตัดต่อ ตบแต่ง ธรรมชาติได้
 ผู้มีสติปัญญา รู้ว่า ความยิ่งใหญ่ยังคงเป็นธรรมชาติ
 แต่บางทีเขาก็ลืมไปว่า
ธรรมชาติที่แท้จริง คือ ใจของเขาเอง
 ถ้าเขาประจักษ์ธรรมชาติภายในของตน
 เขาจะปฏิรูประธรรมชาติภายใน ให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยทัศน์

จักรภพ (Cosmos) คือร่างกายมนุษย์

เช้า ๒๓ ธันวาคม ๒๐๒๒ เปิด YouTube อ่านพาดหัวข่าว พร้อมเขียนผ่านสัปดาห์ ๑ นาที ทุกพาดหัวข่าวเป็นการ **ต่อความ** จากเรื่องเมื่อวาน

นึกถึงความเพียรของผู้ทำเนื้อข่าว ต้อง **จับเนื้อความ** เพื่อมา **ขยายความ** ตามกำลังการปรุงแต่งของผู้นั้น (ปัจจัยตั้ง หมายถึง ของใครของมัน)

การปรุงแต่งเนื้อความเดียวกันจึงหลากหลาย

เนื้อข่าว (ใหม่) จึงมีรากของสิ่งเก่าต้นให้เกิดขึ้น (ปฏิเสธสมุปบาท หมายถึง อำนาจหรือแรงผลักดันจากสิ่งหนึ่งให้เกิดอีกสิ่งหนึ่ง)

นักปราชญ์ ผู้ชำนาญในการสรุปความกล่าวว่า

“ทุกสิ่งใหม่ล้วนถูกปรุงมาจากสิ่งเก่า” (ปฏิเสธสมุปบาทสายทุกซ์ ในภาคผนวกที่ ๑)

ความรู้ทุกชนิดจึงมีแก่นของสัจธรรม คือ ความเป็นทวิ (คู่)

ลักษณะที่สร้างการปรุงแต่ง (ทวิ) คือ การต่อยอด (เช่นเนื้อข่าวใน YouTube ที่เขียนผ่าน) ผ่านความคิด แยกแยก ลดส่วน เพิ่มส่วน เพิ่มทวิคุณ เพิ่มกระจัดกระจาย (ไร้ระเบียบ)

ความรู้สึกลมึนรางเหง้าจากสมมติฐานแรงแม่เหล็กไฟฟ้า

อะตอมถูกจินตนาการว่าเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสรรพสิ่ง

อิเล็กตรอนถูกจินตนาการว่ามีอนุภาคลพวิ้งในความว่าง วนอยู่รอบแก่น (นิวเคลียส) เล็กๆ ที่มีอนุภาคบวก (โปรตอน)

แม่เหล็กไฟฟ้าจึงเกิดขึ้นด้วยจินตนาการเริ่มต้นเช่นนี้

มาตรฐานการเคลื่อนที่ของแรงดึงดูด (คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า) [คิดถึงคลื่นในมหาสมุทรแทนก็ได้] ใช้หน่วยเป็นกิโลเมตร

คลื่นอินเทอร์เน็ท คลื่นเรดาร์ จะเป็นคลื่นยาวเป็นกิโลเมตร

คลื่นที่มนุษย์เห็นด้วยตาเปล่าเป็นนาโนเมตร (10^{-9} กม.)

คลื่นที่มนุษย์กั้วเป็นคลื่นสั้นกว่านี้ (10^{-24} กม.) เป็นต้น

นักวิทยาศาสตร์สมมติให้ดวงดาวในจักรภพ (Cosmos) มี 10^{-60} หน่วย และอนุมาน (Deduce) ว่า เป็นปริมาณเท่าๆ กับอนุภาคที่ประกอบเป็นร่างกายมนุษย์

ในระดับอนุภาค ร่างกายของมนุษย์ คือ จักรภพหนึ่งนั่นเอง

(๒๓ ธ.ค. ๒๐๒๒)

การปรุงแต่งของจิตคือสังสารวัฏฏ์

ภาษาพูด คือ คลื่นเสียง ที่มนุษย์เปล่งจากร่างกาย (ที่เป็นจักรภพ)

ภาษาเขียน คือ ลายเส้นที่แต่งแต้มเป็นสัญลักษณ์เพื่อซ่อน
รหัสความ

ทฤษฎีวิวัฒนาการของ ชาร์ลส์ ดาร์วิน มีการสรุปให้ร่างกาย
มนุษย์เป็นที่สุดของวิวัฒนาการ

ปราศรัยตะวันตกจะยกย่องอัจฉริยภาพของคน ของหมู่คนที่มี
สัญลักษณ์ภาษาเขียนประจำตน ประจำเผ่าตน

จีน อินเดีย ไทย ล้วนเป็นเผ่าอัจฉริยะ เพราะมีภาษาเขียน
ภาษาพูดเป็นรหัสลับของเผ่าพันธุ์

การที่ทั้งโลกติดต่อสัมพันธ์กันด้วยสื่อออนไลน์ หมายความว่า
สัญลักษณ์คณิตศาสตร์ของตะวันตกมีความเป็นอัจฉริยะสูงสุด เพราะ
มนุษย์ถูกบังคับให้จินตนาการตามให้ได้ทุกคน

ต้องบังคับให้เห็นสรรพสิ่งแยกหน่วยให้ได้ แม้แต่นิ้วมือ นิ้วเท้า
ก็แยกได้เป็นหน่วยอิสระ (Single unit)

บังคับให้เพิ่มจำนวนที่ละสิบ

จินตนาการของใครเพิ่มได้มากกว่า IQ จะสูงกว่า

ชาวบ้านทั่วไปจินตนาการ ๑๐^๒ (เปอร์เซ็นต์)

บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยจินตนาการ ๑๐^๖ (ล้าน)

ผู้กำชะตกรรมของโลกมนุษย์จินตนาการ ๑๐^{๒๔} (ล้านล้าน
ล้านล้าน)

พระพุทธเจ้าจินตนาการว่า สังสารวัฏฏ์ (ไม่มีต้น ไม่มีปลาย)

นักคณิตศาสตร์นิยามว่า เส้นตรงที่ตามองเห็นเกิดจากการ
เดินทางของจุดนับไม่ถ้วน แทนสัญลักษณ์ ∞ (Infinity)

นักคณิตศาสตร์และพระพุทธเจ้ามีจินตนาการร่วม คือ ความ
ไม่มีต้น ไม่มีปลาย (Infinity)

นักวิทยาศาสตร์ใช้คณิตศาสตร์สร้างความรู้สากล (เรียนไม่มีจบ
เพราะไม่มีต้น ไม่มีปลาย)

พระพุทธเจ้าค้นพบเส้นทางอยู่เหนือจินตนาการทั้งปวง (เรียก
ว่า ตรัสรู้) ทรงบัญญัติไปไม้กำมือเดียว ใครค้นพบได้จะอยู่เหนือความรู้
ทั้งปวงทันที

(๒๓ ธ.ค. ๒๐๒๒)

สภาวะที่อยู่เหนือความตาย

เมื่อเรืออับปางกลางทะเลหรือมหาสมุทร (เช่น เรือไททานิก หรือ เรือหลวงสุโขทัย ที่กำลังเป็นข่าว)

ขอนไม้เล็กๆ ที่ผู้ลอยคอในทะเลคว้าไว้ได้ เป็นเพื่อนใจของเขา

การมีเพื่อนใจกลางทะเล ช่วยทำให้คนรอดชีวิตราวปาฏิหาริย์

ถ้าไร้เพื่อนและตกใจ แรงปะทะระหว่างแรงตกใจกับกระแสคลื่น มักจะจมร่างของผู้ลอยคอได้เร็ว

อุปมาไม่ต่างจาก การจมอยู่กับสื่อออนไลน์อย่างไม่มีต้น ไม่มีปลาย เพราะถูกกระแสข่าวทั้งบวกและลบผูกติดไว้กับกระแสโลกาภิวัตน์

ยกเว้นมีกาลามสูตร ๑๐ เป็นขอนไม้ เป็นเพื่อนใจลอยอยู่ในมหาสมุทรของสื่อออนไลน์

การตรัสรู้ของพุทธะ คือ การค้นพบสภาวะเหนือการปรุงแต่ง

ผู้ใดใช้สภาวะเหนือการปรุงแต่ง จะดำรงชีวิตด้วยปฏิจกสมุปปาทสายไร้อุปการ ซึ่งมิมีพพานเป็นปรีโยสาน

สงฆ์ หรือ สังฆะ คือ บุคคลหรือกลุ่มคนผู้มีปณิธานจะดำรงชีวิตอยู่เป็นอิสระจากการปรุงแต่ง

อิสรภาพ หมายถึง ไม่ติดอยู่ ไม่ปฏิเสธ ไม่หยุดอยู่

หนึ่งในการค้นพบอภิสรภาพ คือ การอยู่เหนือบัญญัติของความ
เป็นคู่ คือเหนือจุดเริ่มต้นและเป้าหมาย ที่สร้างปรากฏการณ์การเกิดขึ้น
ตั้งอยู่ และดับไปอันไม่รู้จบ

สภาวะการเห็นธรรมชาติ (ที่ตั้งอยู่) เป็นการหลุดขึ้นจากเหตุปัจจัย
เป็นกฎธรรมชาติที่มีอยู่เอง

บัญญัติสภาวะเช่นนี้ว่า **วิชา**

วิชาที่เกิดจากการหยั่งรู้ จะดับทุกอวิชา (ที่เป็นอนุสัย)

วิชา เกิดขณะที่อยู่เหนือบัญญัติทั้งปวง

ภาษาคณิตศาสตร์เรียกว่า อยู่เหนือมิติเส้นตรง

ผู้ใดใช้ชีวิตที่อยู่เหนือมิติเส้นตรง จะไม่ติดข้องใน metaverse
ในทุกมิติแห่งอัจฉริยภาพของคุณคือออนไลน์

เรียกมนุษย์เช่นนี้ว่า มนุษย์ที่แท้ ผู้อยู่เหนือความตาย

(๒๓ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ถอดรหัสคณิตศาสตร์ได้คือสภาวะเหนือโลกสากล

หน่วยนับ (Single unit) จะถูกสอน เพื่อทารกจะสามารถสร้างจินตนาการ คน สัตว์ สิ่งของที่ล้อมรอบตัว

เมื่อโตขึ้น แม้ไร้การศึกษา ก็ยังนับจำนวน คน สัตว์ และข้าวของต่างๆ ได้

บัณฑิตยุคใหม่จะนับจำนวนเซลล์ในร่างกาย (Biology) จำนวนอะตอมในธาตุ (นักฟิสิกส์) จำนวนดวงดาวในจักรภพ (นักดาราศาสตร์) และ ฯลฯ (ประมาณหลายพันวิชา)

อำนาจเชิงบวกและเชิงลบจะเกิดขึ้น ถ้าสร้างเงื่อนไขให้มนุษย์เชื่อเหมือนกัน ไขว่คว้าหาประโยชน์จากสิ่งเดียวกัน

ด้วยสมมติฐานเช่นเดียวกัน ถ้าพยายามค้นหาธาตุที่ส่งคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และเสริมพลังคลื่นทุกอะตอมให้เป็นหนึ่งเดียว พลังคลื่นเดียวจึงทะลุทะลวงทุกสรรพสิ่ง

การค้นพบกลวิธีทำให้พลังคลื่นเดียวเชื่อง (Tame หมายถึง มีพฤติกรรมคงเดิม แม้สิ่งแวดล้อมแปรปรวนไปก็ตาม) จึงทำให้เกิด IC Chip เกิดระบบ AI ที่ถูกมนุษย์ใส่รหัสไว้ แล้วบังคับให้มีพฤติกรรมคงเดิม

ขณะนี้รัฐชิลีคอนเป็นเครื่องมือหลัก เป็นต้นบทของการสื่อสารออนไลน์ กำลังจะเจริญพัฒนาเป็น Smart City, Smart Shop, Smart Journey และ ฯลฯ

คนใดมีสมรรถนะจินตนาการได้สูง สร้างหมากล้อมจากธาตุชิลีคอนได้ ก็จะมีคนประมูลไปสร้าง hardware หรือรองลงมาคือ software

ถ้าต้องซื้อลิขสิทธิ์จากผู้อื่น ก็ต้องยอมให้ประชาชนของตนเป็นทาสวัฒนธรรมของเขา

อภิธรรมถูกบัญญัติว่าเหนือกาลเทศะ ถอดรหัสได้เป็นโอวาท-ปาฏิโมกข์ ด้วยกลวิธีไตรสิกขา (การศึกษาสามอย่าง)

ใครถอดรหัสอภิธรรมได้ ก็จะอยู่เหนือบัญญัติของคณิตศาสตร์ (อยู่เหนือกาลเทศะ) ถ้าอยู่เหนือมิติเส้นตรงได้ ก็จะอยู่เหนือการควบคุมของโลกสากล แม้จะก้าวไปถึงนับไม่ถ้วน G (5G, 6G, ... infinity G)

(๒๓ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ภาษาเขียนคือรากแก้วของวัฒนธรรม

รากเหง้าของภาษา กรีกและโรมัน มาจากภาษาฟินิเซียน (Phoenician) และวิวัฒนาการตามญาณปัญญาของผู้นำชุมชน กลายเป็นภาษาต่างๆ ของยุโรปและอเมริกา

ชุมชนใดมีอำนาจสูงสุด ก็จะพยายามใช้ภาษาของชุมชนเป็นภาษาสากล

ภาษาสเปน ฝรั่งเศส และอังกฤษ พูด ณ ส่วนใดของโลก แสดงว่าชุมชนนั้นๆ เคยตกเป็นอาณานิคมนั่นเอง

Americanized ความเป็นอเมริกัน พบในสังคมไทยสมัยใหม่ทุกระดับ ทุกระยะ แสดงถึงความเป็นเบี้ยล่างทางวัฒนธรรมที่อเมริกาอยู่เหนือความเป็นไทยแทบทุกมิติทางกายภาพ จะมียกเว้นก็คือ มิติทางอารมณ์

ตัวพยัญชนะ สระ ของภาษาไทยมีวิวัฒนาการหลัก คือ สมัยพ่อขุนรามคำแหง พระยาสิทธิ สมัยรัชกาลที่ ๕

๑	ก	ข	ฃ	ค	ฅ	-	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ
๒	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓	-	-	ฃ	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔	-	-	ฃ	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๕	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๖	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๗	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๘	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๙	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๐	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๑	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๒	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๓	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๔	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๕	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๖	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๗	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๘	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๑๙	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๐	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๑	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๒	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๓	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๔	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๕	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๖	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๗	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๘	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๒๙	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๐	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๑	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๒	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๓	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๔	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๕	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๖	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๗	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๘	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๓๙	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๐	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๑	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๒	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๓	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๔	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๕	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๖	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๗	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๘	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๔๙	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด
๕๐	ก	ข	ค	ฅ	จ	ฉ	ช	ซ	-	ญ	ฎ	ฏ	ฐ	ด	ด

๑ ตัวหนังสือสมัยพ่อขุนรามคำแหง
๒ ปัจจุบัน

๓ สมัยอยุธยาไทย
๔ ไม่พบตัวอักษรในสมัยนั้น

เชื่อว่าพระสังฆราชของพระยาสิทธิ คือผู้รจนานาไตรภูมิพระร่วง

รากเหง้าของภาษาไทย มุ่งเน้นที่ความหลากหลายของการทำงานด้วยมือ งานช่าง งานศิลปหัตถกรรม มาจากสภาวะที่ถอดรหัสของคำ “ตัด หั่น แล่ เชือด เฉือน สับ ซอย ปอก” การเรียงคำทำให้เกิดสภาวะที่แตกต่าง โดยเฉพาะสภาวะทางอารมณ์ใจ

การเรียงคำของภาษาไทยก่อให้เกิดความหลากหลายของอารมณ์ใจ

กล่อมใจ	กลั่นใจ	กลับใจ	กลุ้มใจ	กำลังใจ	กินใจ
เกรงใจ	ไกลตาไกลใจ	ขายใจ	ข้องใจ	ขอบใจ	ขัดใจ
ขาดใจ	ขุ่นใจ	เข้ญใจ	เข้าใจ	แข็งใจ	ขึ้นใจ
ขึ้นใจ	คับใจ	ความในใจ	คูใจ	เคืองใจ	แคลงใจ
คร้มใจ	จนใจ	จริงใจ	จับใจ	จุงใจ	จู่ใจ
จำใจ	จิตใจ	เจ็บใจ	ใจกล้า	ใจกลาง	ใจกว้าง
ใจแข็ง	ใจคด	ใจค่อ	ใจความ	ใจแคบ	ใจง่าย
ใจจริง	ใจจดใจจ่อ	ใจขึ้น	ใจดำ	ใจดี	ใจเด็ด
ใจเดียว	ใจต่ำ	ใจเด่น	ใจแตก	ใจเดิบ	ใจทราม
ใจน้อย	ใจนักเลง	ใจบุญ	ใจเบา	ใจบ้า	ใจฝ่อ
ใจเพชร	ใจมืด	ใจเย็น	ใจยักษ์	ใจร้าย	ใจร้อน
ใจเร็ว	ใจลอย	ใจสั้น	ใจเสาะ	ใจเสีย	ใจหาย
ใจหดหู่	ใจหิว	ใจใหญ่	ขอบใจ	ขึ้นใจ	ซ้ำใจ
ดวงใจ	ดั่งใจ	ดีใจ	ดลใจ	ตกใจ	ตามใจ
ตั้งใจ	เตือนใจ	ถูกใจ	ถอนใจ	ถึงใจ	นอกใจ

น้อยใจ	น้ำใจ	เบาใจ	เป็นใจ	ผิดใจ	ฝันใจ
ใฝ่ใจ	พอใจ	ภูมิใจ	มีแก่ใจ	วางใจ	ไว้วางใจ
สนใจ	สองจิตสองใจ	สองใจ	สาแก่ใจ	สะใจ	ลึ้นใจ
เสียใจ	หัวใจ	หักใจ	หายใจ	เห็นใจ	หนักใจ
อย่างไร	อืดใจ	เอาใจใส่	เอาใจ	เอาแต่ใจ	อ่อนใจ

ไปได้อีกมาก เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทย

(อ้างอิงจาก “พิสมัยในเขียน” ดร.เพชรยุพา บุรณสิริจรุณรัฐ)

ภาษาไทยเตือนใจให้ไม่ประมาท อาการอุกฤษททั้งปวงจะขึ้นด้วย “จู้” (จู้เกียด จู้เหนียว จู้กลัว จู้กังวล จู้วง ฯลฯ) อาการอุกฤษททั้งปวงจะขึ้นด้วย “แม่” (แม่นม แม่น้ำ แม่ทัพ แม่พระพาย แม่อัคนี แม่แรง แม่ซื่อ แม่บ้าน ฯลฯ)

เลขไทยซ่อนปริศนาธรรมเอาไว้เพื่อความไม่ประมาทและความเป็นมงคล เมื่อเปลี่ยนมาใช้เลขฮินดูอารบิกจึงสิ้นความหมายของปริศนาธรรม และสิ้นความสนใจในอารมณ์ตนเอง เหลืออยู่แต่ความมุ่งมั่นที่จะลอก เลียน ตะกายตามวัฒนธรรมตะวันตก

คนไทยสายพันธุ์โลกาภิวัตน์จึงเห็นนักกีฬา ดารา นักร้อง เป็นวีรบุรุษหรือปูชนียบุคคลแทนบุพการีของตนเอง

(๒๓ ธ.ค. ๒๐๒๒)

นวัตกรรมระบบเปิดและนวัตกรรมระบบปิด

จาก “ซีรี่ย์วิถีคน” ของไทยพีบีเอสทำให้รู้ว่า ครกดินเผาและ
 สากไม้ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศไทย ที่ใช้ทำส้มตำ (สลัดไทย) ครกผลิต
 จากบ้านกลาง ต.โนนตาล อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม สากไม้จากบ้าน
 โคกวิไล ต.สามัคคี อ.เลิงนกทา จ.ยโสธร

ครกดินที่ขึ้นรูปจำนวนหลายร้อย ถูกวางเรียงด้วยประสบการณ์
 ตรงของคนในชนบท เพื่อเผาครกให้ทน เป็นครกทนที่สุด คุณภาพดีที่สุด

สุดมยปัญญาเป็นหัวใจของการเรียงและการเผา ขนาดของ
 เตาเผาใหญ่เท่าบ้านของเขาในแถบชนบทนั่นเอง

กฎข้อที่หนึ่งของอนัตตธรรม นามรูปต้องเป็นไปตามเหตุปัจจัย
 ตามกฎธรรมชาติธรรมดา กล่าวต่อมามีไม่มีใครบังคับให้เป็นไปตามใจ
 ใครได้

มะละกอที่ถูกผ่านทุกเส้น มีสภาวะของเหตุปัจจัยไม่ต่างจาก
 ตัวอักษรที่กำลังถูกเขียนบนแผ่นกระดาษ

เมื่อถูกผสมกับน้ำปรุงส้มตำ ด้วยการกระทบกระทั่งด้วยสากไม้
 และครกดิน ทำให้รสโอชาถูกปล่อยจากวัตถุดิบที่เตรียมไว้

เหตุปัจจัยทำให้ส้มตำทุกจานจะไม่เคยเหมือนกัน ไม่ต่างจาก
 การเซ็นชื่อของเราทุกครั้ง จะต่างกันเล็กน้อยเสมอ

ความเป็นอนัตตาธรรมอย่างถึงที่สุด จึงทำให้เกิดสุนทรียรส
คนต่างชาติต่างภาษาจึงประทับใจสัมผัสอื้อसान

โดยหลักของธรรมชาติบำบัด อาหารเช่นนี้เองเรียกว่า กินอาหาร
เป็นยา แต่ถ้าปรุงแต่งอย่างสุดโต่ง เช่น ใส่กุ้งเต้น กุ้งเป็นๆ ก็จะมีผล
ข้อที่ ๑ ยิ่งกินยิ่งเพิ่มอกุศลมูล

นวัตกรรมที่ดีที่สุด ถ้าใช้อย่างสุดโต่งก็เป็นโทษต่อชะตาชีวิต
เช่นกัน

กินสัมผัสให้เป็นยา ดีกว่ากินสัมผัสให้เป็นบาป

บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป เป็นตัวอย่างที่ดีของอาหารที่ผลิตด้วย
นวัตกรรมระบบปิด

บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปทุกยี่ห้อจะมีกลิ่นเดียว คือ กลิ่นอบด้วย
ระบบไฟฟ้า ทำให้ต้องเพิ่มโอชาด้วยสารปรุงแต่งที่หลากหลาย

บะหมี่ที่เรียกว่าโซบะของญี่ปุ่น จากต้นโซบะมาทำแป้งสดปรุง
ด้วยน้ำแกงโดยไม่ต้องปรุงอย่างอื่น กินต่อกันเป็นหลายร้อยปี ก็ยังอร่อย
ผูกใจคนต่างชาติได้ ไม่ต่างจากสัมผัสอื้อसान

แต่ถ้าเป็นบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ที่ผลิตจากโรงงานอุตสาหกรรมที่
มีขั้นตอนแน่นอน ต้องใช้แป้งใช้น้ำด้วยสัดส่วนแน่นอน ใช้กระบวนการ
ที่มีขั้นตอนที่วางไว้ ผลิตจากประเทศไหนๆ ก็มีรสเดียวกัน คือ รสของ
กลิ่นระบบไฟฟ้าที่คนยุคนี้เคยชิน กินเข้าไปมากๆ ก็กลายเป็นขยะพิษ
ของสุขภาพเหมือนกัน

บะหมี่กึ่งสำเร็จรูปผลิตในระบบปิด จึงต้องเติมรสแปลกๆ เพื่อหลอกล่อให้ผู้กินยังอยากกินบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปอยู่

การกินบะหมี่กึ่งสำเร็จรูปยุคใหม่ จึงแตกต่างจากโซบะของญี่ปุ่น แกรมโดนกล่าวหาว่าเป็นอาหารขยะ เพราะเติมสิ่งปรุงแต่งแปลกๆ ที่คนยุคใหม่หัวไหน กลัวเป็นสารก่อมะเร็งอีกต่างหาก

พิจารณาตามหลักเหตุปัจจัย สารปรุงแต่งถ้าเติมอย่างสุดโต่ง มีเป้าหมายจะให้ผู้บริโภคยึดติดในรส เช่นนี้ แม้เจตนาที่ผลิตก็ผิดศีลข้อที่ ๕ อยู่โดยตรงอยู่แล้ว

ทุกชนชาติ ย่อมต้องมีนวัตกรรมระบบเปิดอย่างแน่นอน แต่บัดนี้ การที่เทคโนโลยีที่มีหลักการเดียว มีขั้นตอนแน่นอน จึงได้ถูกนำมาปรับใช้ในการผลิตปัจจัยสี่ (อาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัยและยา)

นวัตกรรมระบบเปิด นวัตกรรมระบบปิด ต่างมีข้อดีข้อด้อย อยู่ในนวัตกรรมนั้นๆ

พุทธธรรมกล่าวว่า ปัญญาที่ถูกต้องจำเป็นต้องมีในการใช้ทุกชนิดของนวัตกรรม

(๒๔ ธ.ค. ๒๐๒๒)

บุญบารมีเลขคิดในใจ

ค่าตัวนักฟุตบอล ๑ สัปดาห์ ๑๐๐ ล้านบาท = $๑๐^๘$ บาท

ค่าตัวนักฟุตบอล ๑ ปี ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท = $๑๐^{๑๐}$ บาท

ค่าแรงรายวัน ๑ วัน ๓๐๐ บาท ๑ ปี = $๑๐^๕$ บาท

ความแตกต่างระหว่าง $๑๐^๕$ กับ $๑๐^{๑๐}$ คนจะคิดไม่ออกคืออะไร

ถ้าฝ่ายค้านเพิ่มค่าแรง วันละ ๖๐๐ บาท ๑ ปี = ๒×๑๐^๕ บาท

ถ้าหาเสียงเช่นนี้ เศรษฐกิจไทยล่มแน่ ทุกคนจะเสียหาย

นี่คือความแตกต่างของบุญบารมีของคนในโลก

แรงงานคือผู้เป็นฐานรากของการสร้างปัจจัยสี่ จะขอขึ้นค่าแรงสักนิดหนึ่ง การขอของเขาทำให้คนจินตนาการได้ว่า ไม่ได้นะ ประเทศล้มละลายแน่

แต่นักฟุตบอลที่ใช้เท้าเตะบอลที่ข้างไทยก็ทำได้ โดยไม่ต้องเรียกร้อง แต่จะมีคนแย่งกันประมูลตัวเขา ค่าตัวนักฟุตบอลที่ซื้อมาสักกัต์ค่ายตนเองเป็นหมื่นล้าน ราคาหมื่นล้าน $๑๐^{๑๐}$ บาท

เขายังเตะฟุตบอลเหมือนเดิม แค่เปลี่ยนชื่อค่ายต้องใช้เงิน $๑๐^{๑๐}$ บาท มาซื้อตัวเขา

แค่ยกตัวอย่างข้อเท็จจริงที่กำลังมีจริงอยู่ ณ ขณะนี้ ไม่มีทางอธิบายได้ด้วยเหตุผลอะไร ต้องใช้คำว่าบุญบารมี

สรุป แรงงานไทยทำงานหนึ่งวัน ต้องใช้คนไทยหนึ่งแสนคน จึงจะได้มูลค่าทางเศรษฐกิจเท่ากับนักฟุตบอลเตะบอล ๑ วัน นี่คือ กติกาสากล (จินตนาการให้เห็นชัด จะอัศจรรย์ใจมาก) ที่ผู้นำของไทยเห็นว่าชอบธรรม (เตะบอลดีกว่าผลิตปัจจัยสี่) จะเป็นผู้บริหารระดับการเมือง การบ้าน การศึกษา ฯลฯ ต่างก็ไม่รู้สึกลดกับ “กติกาสากล” ที่เรากำลังเดินตาม

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

“การจัดลำดับชั้น เช่น ลำดับวรรณะ ลำดับยศลาภบรรดาศักดิ์ ลำดับศีล ลำดับการศึกษา ลำดับหน้าที่การงาน และอื่นๆ

เป็นสัญชาตญาณของมนุษย์

ผู้มีสติปัญญาารู้ดีว่า นี่เป็นเครื่องหมายของการพัฒนาวัฒนธรรม

แต่บางทีเขาก็ลืมความจริงไปว่า

วรรณะที่แท้จริง คือ วงเวียนกรรมของตัวเขาเอง

ถ้าเขาประจักษ์ชัดในวาระกรรมของตนเอง

เขาก็จะปฏิรูปธรรมธาตุภายใน ให้อยู่เหนือวรรณะทั้งปวง”

แม่ชี ร.ศ.ดร.ไพเราะ ภิพยทัตต์

อภิธรรมแบบเลขคิดในใจ

อภิธรรมคืออรรถสาระครึ่งหนึ่งของพระไตรปิฎก

ลักษณะเด่นคือไม่ขึ้นกับกาลและเทศะ หมายความว่าคนโบราณทุกคน ทุกชาติ ทุกภาษา และคนทันสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ จะมีความสนใจติดตามที่บัญญัติไว้ในอภิธรรมของเถรวาท

การบัญญัติด้วยภาษาเขียนต้องการผู้รู้ถอดรหัสให้ทันสมัย

ศาสตราจารย์ ดร.ระวี ภาวิไล ได้นำเสนอเป็นภาพองค์รวมเพียงสองหน้า เป็นตัวแทนอรรถทั้งหมดที่เล่าเรียนกันตามหลักสูตรหลายปี (ภาคผนวกที่ ๑)

ท่านอาจารย์ได้นำเสนอเป็นหัวใจของพุทธศาสนาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ต่อสภาวิชาการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในฐานะเป็นอาจารย์คนหนึ่งของจุฬาฯ ข้าพเจ้ารับอาานิสงส์มาเต็มๆ เรียนไม่กี่ชั่วโมงจากการสอนของท่าน เข้าใจแล้วนำมาใช้เป็นเลขคณิตคิดในใจ คอยสังเกตอารมณ์จิตของคนที่มาปฏิสัมพันธ์ด้วย

อุปมาไม่ต่างจากไปทำธุรกรรม สามารถคิดเงินทอนจากธนบัตรใบละ ๑๐๐, ๕๐๐, ๑๐๐๐ อยู่ในใจ ควบคู่ไปกับคนขายที่ต้องหยิบเครื่องคิดเลขมารวมรายการของ แม้กระทั่งรวมแล้วไม่ถึงหนึ่งร้อยบาท คนยุคนี้ยังต้องอาศัยเครื่องคิดเลข

โชคดีที่เกิดเป็นข้าพเจ้าได้กยัคหนีสงครามโลกครั้งที่ ๒ ใครๆ ก็รู้ ความเจริญทุกชนิดเกิดภายหลังการยุติสงครามโลก กว่าความเจริญจะพัฒนา ชีวิตก็เข้าสู่วัยหนุ่มสาว เป็นอาจารย์จุฬาฯ ตั้งแต่อายุ ๒๓ ปี (ประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๖)

ด้วยเหตุนี้จึงใช้ทฤษฎีสัมพันธภาพของไอน์สไตน์แบบเลขคิดในใจ ไม่ต่างจากการซื้อของที่ตลาดสดริมทาง

อภิธรรมที่นำเสนอโดย ศ.ดร.ระวี ภาวิไล มีประโยชน์มาก
 หนึ่ง รู้ได้ชัดว่า ดำรงชีวิตอย่างไรไม่ให้เป็นบาปอกุศล
 สอง ใช้ชีวิตทุกขณะอย่างไรให้กุศลเพิ่มขึ้น
 สาม ภาวนาอย่างไรให้จิตขาวรอบ

เมื่อจิตขาวรอบก็สามารถใช้โลกุตตรธรรมนำจิต ไม่ต่างจากสมาร์ทโฟนที่เรียกว่า Quantum Computer

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ข้อมูลของปัจจุบันขณะ ประกอบด้วยข้อเท็จจริง (Fact)
 จาก ๑ หน่วยถึงอนันต์ขึ้นกับสัญญา (ความจำ ณ ขณะนั้น)
 ปัญญา (การหยั่งรู้ การหยั่งเห็น ความเป็นธรรมสังัจจะ)
 และขึ้นกับวิญญูญาณ (การทำหน้าที่ของจิต ณ ขณะนั้นๆ)

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิจยัทคัน

จิต เจตสิก

อุปมาตั้งโปรตีนและปัจจัยร่วม (Cofactor)

จิต หมายถึง ผู้รู้ เจตสิก หมายถึง Mental factor ทำงานร่วมกัน จึงสร้างอารมณ์ต่างๆ เป็นอกุศลจิตเป็นกุศลจิต หรือเป็น โลกุตตรจิต

อุปมาตั้งเอนไซม์ที่ทำงานเฉพาะกิจ ในฐานะเอนไซม์มันต้องการ Cofactor ที่ทำให้เอนไซม์ทำงานในปฏิกิริยาเฉพาะได้

จากแผนผังแบบจำลองลักษณะจิตของ ศ.ดร.ระวี ภาวิไล (ภาค ผนวกที่ ๑ โปรตอ่านประกอบ)

๑. อัญญสมานา เป็นเจตสิกที่เป็นฐานของทุกอารมณ์จิต อุปมานั่งอยู่บนเก้าอี้ ตรงไหนของบ้าน ส่วนที่รับน้ำหนัก คือ ตอม่อและคานของบ้าน
๒. อกุศลเจตสิก เขียนเลขอยู่ในวงกลมห้าวง (ด้านล่าง)
๓. กุศลเจตสิก เขียนเลขอยู่ในวงกลมสี่วง (ด้านบน)

วิจิกิจฉา เป็นเจตสิกที่โดดเด่น ถ้าตัดเจตสิกตัวนี้ เรียกว่า โสตาบัน ความทุกข์ของพระโสตาบันจะเหลือเท่ากับน้ำในแก้ว ส่วนฆราวาส ความทุกข์เท่ากับน้ำในมหาสมุทร

ตัดวิจิกิจฉาลงได้ตัวเดียว ความทุกข์ของมนุษย์ลดลงนับประมาณไม่ถ้วน มากมหาศาลจนบันทึกว่า จิตของพระโสตาบันดีกว่าพระมหาจักรพรรดิรวมกับราชาปุโรหิต (นักปราชญ์) รวมกับเศรษฐี ถ้านำความสุข

ของผู้เป็นเลิศในโลกทั้งสามคนมารวมกัน ยังห่างไกลจากความสุขของ
พระโสดาบัน นั่นเอง

ถ้าตรวจสอบได้ว่าจิตของเรามีวิจิกิจฉา ก็หมายความว่าความ
ทุกข์อย่างไรรู้ต้นรู้ปลายยังคงดำเนินในชีวิต

หมดวิจิกิจฉา ทุกอย่างในชีวิตจะอัศจรรย์ ยิ่งกว่าเทพบันดาล
ดีกว่าอยู่ใน Smart City, Smart Shop รวมกับ Smart อื่นๆ ความ
รื่นรมย์จะอุบ้ตอย่างอัตโนมัติ นั่นเอง

พุทธบริษัทควรถอดรหัสวิจิกิจฉาในตนเองให้ได้

คุณวิจิกิจฉาได้ ชะตาชีวิตจะรุ่งโรจน์อย่างอัศจรรย์

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

การมีเครดิตที่ใช้แลกสินค้า

ทั้งที่เป็นรูปธรรมและบริการนามธรรม

ใครก็ตามที่คิดว่าข้อเท็จจริงนี้เป็นการใช้กรรมเบ็ดเสร็จ

เพราะเป็นการแลกเปลี่ยนเชิงเศรษฐศาสตร์ทุนนิยม

คิดได้แค่ที่กล่าว จะเกิดภัยมืด ปิดบังเหตุปัจจัยที่มีอยู่จริง

เพราะทุกสิ่งมีขั้นตอนมากมายซ่อนอยู่เบื้องหลัง

บริโภคนิยม จึงสร้างบรรยากาศแห่งความมืด

มืดมิดยิ่งกว่าวิธีการไสยศาสตร์ของโบราณ

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยทัตน์

อกุศลและกุศลสลับชั่ว เสมือนเห็ดเมากับเห็ดกินได้

เห็ดป่าที่ขึ้นหน้าฝนจะมีทั้งเห็ดเมา (กินแล้วอาจถึงตาย) กับเห็ดกินได้ที่วางขายริมถนน

ชาวบ้านสังเกตตรงลวดลายของหมวกเห็ด แต่ถ้าประกอบเป็นอาหาร จะให้รสอร่อยตรงกัน

วิทยาศาสตร์สรุปว่า “Configuration difference” ความแตกต่างของ Configuration ทำให้ตายหรือรอดชีวิต โดยอธิบายไม่ได้เลย อุปมาดังฉนวนแตะขั้วไฟฟ้า ช่างไฟไม่มีอันตราย ถ้ากลัวไฟฟ้ารั่วต้องใส่รองเท้ายางป้องกันไฟดูดนั่นเอง

การดำรงชีวิตด้วยกุศลมูลจึงต้องมีปัญญาญาณ ต้องเชื่อและถอดรหัสกุศลมูลตามหลักอภิธรรม และฝึกจิตตามที่ปรากฏในแผนผังอภิธรรม เรียกว่า อัปปมัญญาธรรม (ธรรมที่ไม่มีที่สิ้นสุด)

ถ้าวางจิตถูกต้อง กุศลมูลในจิตเพิ่มอย่างไม่มีประมาณ อกุศลมูลในจิตก็อาจเพิ่มแบบไม่มีประมาณได้ถ้าวางจิตไว้ที่อกุศลมูล

๑. เมื่ออยู่ตามลำพัง ให้หายใจด้วยความกรุณาองคาพยพ (ร่างกาย รวมอวัยวะภายใน) ดูแผนผังอภิธรรมของ ศ.ดร. ระวี ภาวิไล ประกอบ
๒. เมื่อใช้ บริโภคอะไร (อุปโภคทุกชนิด) รวมน้ำไฟ ฯลฯ ให้รู้สึภุมุทิตา ว่าโชคดีที่มีปัจจัยอำนวยความสะดวกง่ายตายยังมีโยนิโสมนสิการเพิ่ม กุศลมูลยิ่งทวีกำลัง เหมือนหุ่น

ขาขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ ได้กุศลมากเท่าไรแปรตรงตัวกับ
ความคิดแยกกายของจิตผู้นั้น

๓. ปฏิสัมพันธ์กับสัตว์ บุคคลอื่น ที่เคราะห์ร้าย โชคร้าย หรือ
ที่ทำความเสียหายให้บังเกิด ให้รู้สึกกรุณาเขา (อย่าซ้ำเติม)
๔. แต่ถ้าเมื่อไร สัตว์ บุคคล สามารถประพடுத்தองใจสังคม
ได้รับสรรเสริญ ยศถาบรรดาศักดิ์ ให้รู้สึกมูทิตาเขาทันที

ปฏิบัติสี่ข้อนี้เป็นอัตโนมัติ จะเกิดอำนาจสัมมัมปธาน ๔ คือ
อำนาจที่เลือกปฏิบัติกับบุคคลอย่างถูกต้อง เลือกคำพูดถูกต้อง เลือกคิด
ถูกต้อง ทำกิจอะไรสำเร็งง่าย ไม่ผิดพลาด ไม่โกลาหล ไม่ก่อความลำบาก
ให้สังคมรอบข้าง ดีกับคนทุกคนที่เข้ามาใกล้ แม้เพียงเพิ่งพบกันเพียง
ครั้งแรกก็ตาม

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

คนมีกรรมเสมอกัน คบกันตามกฎแห่งกรรม
ซึ่งมีทั้งคติสมบัติและคติวิบัติ
คนมีธรรมเสมอกัน คบกันตามกฎแห่งธรรม
ได้แก่การทำตามธรรมานุญของชีวิต
คนอยู่เหนือกรรมคบกับความว่าง
ตามกฎแห่งเหตุปัจจัยที่เป็นปัจจุบันขณะ

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยัทศน์

คำถามคือเครดิตเจ้าหนี้ วิจิกิจฉาคือเครดิตลูกหนี้

กว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะสามารถตั้งคำถามว่า ทำไมมนุษย์เกิดมาแล้วต้อง แก่ เจ็บ ตาย พระองค์ต้องทำบารมี ๔ อสงไขย แสนมหากัป

คำถามยิ่งง่าย ยิ่งต้องการผู้มีบารมีเป็นคนถามและหาคำตอบ

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ เห็นรู้งิมน้ำบนท้องฟ้า รู้ทันทีว่าเวลาเป็นสมบัติของสสาร คำตอบคำถามของไอน์สไตน์นำมาสู่ *การค้นพบ Quantum mechanics และการวิจัยบังเกิดทันที*

เทคโนโลยีที่ชาญฉลาด ล้วนเกิดจากการตั้งคำถามของผู้ชาญฉลาดอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทอผ้า การกลั่นน้ำมัน ฯลฯ ล้วนเกิดมาจากคำถามที่เกิดจากการมองธรรมชาติธรรมดา

คำถามจึงเปรียบดังเครดิตเจ้าหนี้ ที่มีค่าจากหนึ่งหน่วยเป็นอนันต์ ถ้าหากหาคำตอบได้

คำตอบที่เจ้าชายสิทธัตถะได้ เกิดเป็นปรมัตตสัจจะ และทำให้มนุษย์ได้ตนเองเป็นที่พึ่ง ถ้าถอดรหัสอภิธรรมได้

วิจิกิจฉา คือ การตั้งข้อสงสัยที่ถูกผลักดันด้วยโมหะ มีลักษณะของ “Yes, I know” กล่าวคือ ใครพูดอะไร ก็รู้แล้วทุกเรื่อง ใครพูดอะไร ก็รู้ทุกเรื่อง ทำให้เกิดแรงหมุ่นของความขัดแย้ง

คำถามของนักวิทยาศาสตร์ (ระดับปริญญาโท, เอก) อาจก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางอารยธรรม แต่มันก็ทำให้เกิดความเครียดทั้งผู้ถามและผู้เชื่อตาม

ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงอุปมาคล้ายสู่รู้ ไปแต่ต้องโบไมโนป่าแอมะซอน ในขณะที่ปัญหาต่างๆ ของชีวิตตนเองยังแก้ไขไม่ได้ เช่น เครียด นอนไม่หลับ ทะเลาะกับคนรัก เงินไม่พอใช้ ฯลฯ และ ฯลฯ ปัญหาโลกแตก เช่น จราจรในกรุงเทพมหานคร ปัญหาขยะล้นโลก ฯลฯ ล้วนเป็นหลักฐานของการตั้งคำถามที่เป็นวิจิตรจินดา คือมีลักษณะของอกุศลมูล ยิ่งแก้ยิ่งยุ่ง ยิ่งแก้ยิ่งยาก เหล่านี้เรียกว่า คำถามของลูกหนี้ ที่ยิ่งถามยิ่งติดหนี้ ยิ่งแก้ยิ่งยุ่ง

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

เหตุที่มีจฉาภิกฺขุเป็นภัยมิดที่นำสะพรึงกว่าสิ่งอื่น ๆ
 เพราะมันปิดบัง มิให้เห็นความเห็นแก่ตนของตนเอง
 มันทำลายความเที่ยงธรรม
 ที่เป็นสามัญสำนึกของความเป็นมนุษย์
 ก่อความขัดแย้งที่เป็นปัญหาในลักษณะเบียดเบียนตนเอง
 และเบียดเบียนผู้อื่นไปพร้อมกัน

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยทัตต์

จิตขาวรอบมีลักษณะอย่างไร

จิตขาวรอบเป็นเรื่องของวีรตีเจตสิก ที่เชื่อว่าสัมมาวาจา สัมมา กัมมันตะ สัมมาอาชีวะ เกิดปาฏิหาริย์ รวมกันเป็นหนึ่ง

เมื่อวีรตีเจตสิกเป็นหนึ่ง การทำ การพูด การคิด ของเจ้าของจิต จะเกิดปาฏิหาริย์ทันที

นี่คือความอัศจรรย์ของอภิธรรมของเถรวาท

ลิโอเนล เมสซิ นักฟุตบอลระดับโลก มีเงินเป็นหมื่นล้าน อาชีพเตะฟุตบอลไม่ถึงยี่สิบปี เช่นนี้ต้องมีจิตขาวรอบขณะเตะฟุตบอล เหมือนสั่งฟุตบอลให้เข้าประตูทันที ง่ายๆ กว่าที่ใครจะเข้าใจ

เหมือนนักกีฬาไทย กลับตัว ตีลังกา ใช้ปลายเท้าเขี่ยลูกฟุตบอล ลงโต๊ะไม่มีทางที่ใครจะรับได้ กลายเป็นเทคบอล (Teqball) ที่น่าอัศจรรย์ของสายตาชาวโลก

คำพูดของไลนัส พอลิง นักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบลที่เสนอ Structural Formula ของโปรตีนตัวหนึ่ง เขากล่าวอมตะวาจาว่า “Vitamin C วันละ ๑ กรัม จะทำให้สุขภาพแข็งแรง” ผ่านมาแค่ไม่กี่ปี คนเกือบทุกคนในโลกนี้เชื่อว่าจาของเขา ธุรกิจเกี่ยวกับวิตามินซีรุ่งเรือง ยังไม่เคยถดถอยเลย น่าอัศจรรย์ยิ่ง

คนทั่วไปอาจไม่รู้ว่า ความอัศจรรย์ของวีรตีเจตสิกที่กล่าวมานี้ พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ ๒,๖๐๐ ปี ส่งผ่านสังฆะมาจนถึง ศ.ดร.ระวี ภาวิไล

ถอดรหัสและนำมาสอนในตอนเย็น ข้าพเจ้าฟังแล้วจำได้ไม่เคยลืม เมื่อทำกรรมฐานจะถามอยู่ในใจว่า ทำอย่างไรวิรตีเจตสิกจึงเป็นหนึ่ง เพราะจะบังเกิดอริยมรรค หมายความว่า ต้องการอะไรได้ตั้งใจ เพราะ ปาฏิหาริย์ผู้บังเกิดทันที ตัวอย่างเช่น กำลัษฏทุกข์เจียนตาย ความทุกข์ จะหายวับ ยิ่งกว่าหนึ่งกำลัษฏภายในหรือหนึ่งอภินิหารทุกชนิด เพราะ นี้คือปาฏิหาริย์ที่จะเกิดกับชีวิตจริง ถ้าเจ้าของชีวิต สามารถทำวิรตี-เจตสิกให้เป็นหนึ่ง

คนทั่วไปไม่ว่าจะพยายามอะไรแค่ไหน ถ้าวิรตีเจตสิกไม่เป็นหนึ่ง ความลุ่มๆ ดอนๆ ของชีวิตจะติดตามเขาดังเงาตามตัว

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ถ้าจะช่วยโลกให้เกิดสันติ
จะต้องทำสงครามกับมัจฉาภิกขุ
อภิรธรรม เป็นปรมัตถสัจจะ
นี่ถ้าถอดรหัสมาใช้กับชีวิตจริงได้
จะรู้กลยุทธ์ในการพัฒนาตนเอง ด้วยตนเอง โดยตนเอง
เป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา
คือ ใช้ชีวิตอย่างเหนือทุกปัญหา

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยัทศน์

ศรัทธาที่ตั้งมั่นตามหลักอภิรกรรม

ศรัทธาทุกประเภททุกนัยอยู่ตรงกันข้ามกับวิจิกิจจนา

ศรัทธา faith, belief, trust ล้วนอยู่ในโสภณเจตสิก (๑๙ ตัว) นับเป็นอกิสังขารฝ่ายบวก มนุษย์ชอบ เพราะทำให้เกิดความหวังความสุข

ส่วนวิจิกิจจนา (ไม่เกี่ยวกับคำถามของผู้รู้) คือ สงสัย แคลงใจ ได้รับคำตอบมากเท่าไรก็ไม่อาจลุ่มลั่งวิจิกิจจนาได้

ก่อให้เกิดการอุปมา ทุกข์เท่ากับแม่น้ำหรือน้ำในมหาสมุทร ตามหลักโอวาทปาฏิโมกข์

หนึ่ง ไม่ทำบาปอกุศลทั้งปวง (อย่างน้อยก็อย่ามีวิจิกิจจนา)

สอง ทำกุศลให้ถึงพร้อม (อย่างน้อยก็มีศรัทธาเปิดพร้อมสติ)

สาม ทำจิตให้ขาวรอบ (อยู่เหนือความเป็นบวก-ลบทั้งปวง)

ขณะจิตใดที่ความขาวรอบผุดบังเกิดกับจิตจะเรียกว่า จิตพุทธ (ตื่นรู้), จิตหนึ่ง (ไม่แยกชั่วทุกปรากฏการณ์)

จิตหนึ่งจะมีอำนาจเหนือปรากฏการณ์ จึงดำริได้อย่างอัศจรรย์

อภิรกรรม คือ หลักปรมัตถสัจจะ เหนือกาลเทศะ เหนือสภาวะ แห่งตัวตน บุคคล (บางคนเทียบเป็น Metaphysics อยู่เหนือธาตุทั้งปวง)

ศรัทธาที่ตั้งมั่นในพระรัตนตรัย เป็นศรัทธาของผู้ตื่นรู้ปรมัตถ-สัจจะ (ภาคผนวกที่ ๑)

สรุปว่า พุทธ = ตื่นรู้ ธรรมะ = อนัตตา สังฆะ = จิตหนึ่ง

ศรัทธาตั้งมั่นในพระรัตนตรัยตามหลักอภิธรรม คือ ผู้ที่อยู่ในทุกปรากฏการณ์ด้วยสภาวะจิตหนึ่ง เพราะตื่นรู้ทุกขณะ ต้องเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย ตามกฎธรรมชาติธรรมดา มิได้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของใคร หรือ ภายใต้อำนาจอิตตาของใคร (แม้แต่อำนาจของกติกาสากล ออกโดย UNO, UNESCO, ศาลรัฐธรรมนูญ, ศาลเตี้ย, พรรคคอมมิวนิสต์ ฯลฯ)

ศรัทธาที่อธิบายตามหลักอภิธรรม มีอำนาจลดขนาดของทุกข์ที่อุปมาเท่ากับน้ำในมหาสมุทร เหลือเท่าน้ำติดแก้วหรือติดตุ่มเท่านั้น อีกอุปมาหนึ่ง ทุกข์เหลือเท่าดินติดเล็บ ส่วนทุกข์ของผู้ตั้งมั่นในรัตนตรัยไม่ได้ จะมีขนาดเท่ากับทุกข์ในปฐพี (ดินทั้งโลก)

การถอดรหัสอภิธรรมได้ จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนของพุทธบริษัทที่อ้างตนเป็นพุทธมามกะทุกคน

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ศรัทธาหลายนัย

ศรัทธา หมายถึง ความเชื่อ

มนุษย์ทุกคนต้องเชื่ออะไรสักอย่าง ข้าพเจ้าสอนธรรมฝรั่งเมื่อสิบปีที่ผ่านมาพบว่า เขาแสดงตน “ไม่มีศาสนา” (ในร้อยคนพบประมาณ ๒๐ คน)

แต่เขาเดินทางจากยุโรปหรืออเมริกามาสวนโมกข์ เขาก็ต้องเชื่อ กติกาสากล ใช้กติกาสากลเดินทางท่องเที่ยวอยู่

ศรัทธามีการช้อนระดับความเชื่อหลายรูปแบบ

Faith คนไทยแปลว่า เชื่อมงาย เช่น ชูดหาตัวเลขเด็ดจากต้นไม้จอมปลวก แต่ทว่าตรงกันกับที่จ้องมองดูตัวเลขในตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดบิทคอยน์ หรือแม้แต่ฟังข่าวเศรษฐกิจทั้งวัน โดยไม่รู้สักนิดตัวเลขคิดมาได้อย่างไร

Belief คนไทยแปลว่า เชื่ออย่างมีเหตุผล เช่น เชื่อสินค้ามี อย. เชื่อสินค้าคลีน (ยอมจ่ายแพงกว่า) เลื่อนระดับขึ้นไปเป็นเชื่อแบรนด์เนม (สินค้าชื่อดังระดับประเทศระดับโลก) บางคนภูมิใจในความฉลาดของตน ที่ประมูลสินค้าแบรนด์เนมมาด้วยราคาเหลือเชื่อ รองเท้าที่เมสซิใส่ในแมตช์ฟุตบอลโลก จะเป็นรองเท้าประวัติศาสตร์ ราคาประมูลคงจะหลายล้านบาท เราจึงเห็นกระแสคนดังของสังคมไทย ต้องมีกระเป๋าแบรนด์เนม นาฬิกาหลักแสน หลักล้าน (๑๐^๖) บ้านราคาร้อยล้านบาท

(๑๐^๘) และ ฯลฯ ตามที่เป็นข่าวทุกวัน ทั้งหมดเรียกว่าเชื่ออย่าง belief มีเหตุผล มีข้อเท็จจริงรองรับ

Trust คนไทยแปลว่า เชื่ออย่างมีภูมิปัญญา เช่น กินอาหารคลีน ออกกำลังกาย อยู่ในสิ่งแวดล้อมไม่มีมลพิษ มีอารมณ์แจ่มใส ถ้าทำได้ เช่นนี้สุขภาพจะแข็งแรง ดังนั้นคนไทยหัวใจมีภูมิปัญญา จึงยอมจ่ายแพง กับสินค้า ออย. สินค้าผ่านงานวิจัย และสินค้าผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ (ฉีดวัคซีนต้องฉีดยี่ห้อนี้ ฯลฯ และ ฯลฯ) หวังว่าคงจินตนาการต่อเองได้

ทั้งหมดนี้ ตามหลักอภิธรรมเรียกว่า อภิสังขาร เหมือนกันคือ เกิดจากความไม่รู้ (อวิชชา) ประจักษ์ตามกรรมของคนนั้น ทั้งหมดเรียกว่า ความทุกข์จากความโง่ตรงกัน

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ประเภทของจิตหนึ่ง

จิตหนึ่ง ถูกบัญญัติโดยท่านพุทธทาสภิกขุ ใช้แปลหนังสือธรรมของสายเซน มีชื่อว่า “ฮวงโป”

เถรวาทชอบใช้อีกคำหนึ่ง “รู้ซึ้งๆ”
(พบในประวัติของเกจิอาจารย์)

ท่านพุทธทาสภิกขุกล่าวว่า จิตหนึ่งเป็นสภาวะของสัตถุชาตญาณที่จะป้องกันมิให้มนุษย์จมในทุกข์จากความคิด ความเชื่อผิด จนบ้าตาย

สังจธรรมที่กล่าวไว้ในพุทธธรรม คือ นอกจากมนุษย์จะนำอวิชชามาเกิดด้วยอำนาจของศีล ๕ แล้ว มนุษย์ยังตกอยู่ภายใต้อำนาจของโลกธรรม ๘ ระหกระเหินด้วยลาภ ยศ สรรเสริญ สุข เสื่อมลาภ เสื่อมยศ นินทา ทุกข์อีกด้วย

มนุษย์แทบทุกคน จึงถูกแทรกซึมและแทรกแซงด้วยความเชื่อต่างๆ ตามกรรมของเขาและบุคคลรอบตัวเขา ในยุคนี้มักจะสรุปว่า มนุษย์จะแตกต่างกันไปตามพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

ต่อไปนี้เป็นสมมติฐานของแมซีไฟเราะะ ทิพยทัศน์ (ข้อสังเกตเฉพาะตัว)

๑. หลักคำสอนของศาสนายูดาห์ พุศเกี่ยวกับกฎธรรมชาติ กฎเดียว พระเจ้าองค์เดียว ที่บันดาลปรากฏการณ์ โอกาสที่คนยิวจะใช้สภาวะจิตหนึ่งมีสูงมาก ทำให้ความฉลาดของ

คนยิวถูกยอมรับว่าเหนือชั้นกว่าคนนับถือศาสนาอื่นๆ ชื่อของคenyิวจะอยู่ติดปากของคนทั่วโลก ตั้งแต่โบราณจนปัจจุบัน

๒. นักคณิตศาสตร์พื้นฐานที่เชื่อเรื่องจุดและมิติเส้นตรงที่สร้างทุกปรากฏการณ์ ด้วยความเร็วและความแรงของมิติเส้นตรง โอกาสที่จะเข้าถึงอนันตารธรรมที่ชาวพุทธอ้างว่าเป็นความจริงแท้จึงสูงมาก
๓. นักปฏิบัติธรรมตามรูปแบบ (สายที่ใช้รูปใช้นามทุกประเภท) โอกาสจะดำเนินตามรอยครูบาอาจารย์ก็จะพบจิตหนึ่ง
๔. นักปฏิบัติธรรมที่ศรัทธาไตรสิกขา การศึกษาสามอย่าง คือ ทาน ศีล ภาวนา จะมีโอกาสเลื่อนญาณปัญญา จากอภิกัลยาณังเป็นมัชฌะกัลยาณัง และเข้าถึงปริโยสานกัลยาณัง ถอดรหัสรูปร่างของตนเองด้วยความคิดแยกกายทั้งเชิงพุทธและเชิงวิทยาศาสตร์ ก็มีโอกาสพบจิตหนึ่งเช่นกัน

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ความอัศจรรย์ของจิตหนึ่ง

ในฟุตบอลแมตช์ชิงแชมป์โลกระหว่างอาร์เจนตินาและฝรั่งเศส ที่ผ่านมา ข้าพเจ้าได้มีโอกาสชมการยิงลูกที่จุดโทษเพื่อตัดสินใครจะชนะ รู้สึกอัศจรรย์ใจในความสงบของเมสซิ เขาเป็นคนที่ยิงลูกโทษเบาๆ ตรงกันข้ามกับนักฟุตบอลคนอื่นๆ ที่ยิงรุนแรงมาก

ความเครียดหนักทำให้นักฟุตบอลฝรั่งเศสยิงพลาด ๒ คน จึงพ่ายแพ้แก่อาร์เจนตินา

สภาวะจิตหนึ่ง คือ สภาวะเหนือบวกเหนือลบ สงบเยือกเย็น เป็นสภาวะที่คนเก่งแสวงหา ได้ยินตลอดว่า การผุดรู้การแก้ปัญหาต่างๆ เกิดจากคนเก่งเหล่านั้น ไปแสวงหาความสงบตามลำพัง ตามทะเลทราย ตามยอดเขาลำเนาไพร

จิตหนึ่งเป็นสภาวะสากล แต่มักเกิดกับบุคคลที่มีอุปนิสัยสันโดษ เรียบง่าย เห็นคุณค่าของธรรมชาติ และมักอยู่เหนือกรอบปทัสสถานของสังคม

เศรษฐกิจอเมริกันติดอันดับโลกแทบทุกคนจะยกทรัพย์สินสมบัติที่เขาครอบครอง ทำประโยชน์แก่สาธารณกุศล บางทีก็ให้รอบโลกไม่จำเป็นต้องเป็นชื่ออเมริกา หรือยกให้เป็นเงินวิจัยเรื่องที่เขาคิดว่าสำคัญกับมนุษยชาติของโลก

สอดคล้องกับความเชื่อของพุทธธรรมที่กล่าวว่า อริยบุคคลชั้น
โสดาบันจะไม่อิมกับทานบารมี ใจของโสดาบันเห็นความเป็นเพื่อนทุกข์
ของมนุษย์ในโลก โสดาบันจึงก้าวข้ามเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ค่านิยมหรือ
กรอบปทัสถานที่คนทั้งโลกมักติดกับดัก เรียกว่าติดปถิโพธ ๑๐ ประการ

โสดาบันจะถูกเชื่อว่าอยู่เหนืออบายภูมิทั้งปวง และจะเกิดใหม่
อีกประมาณหนึ่งถึงเจ็ดชาติ ขึ้นกับปัญญาบารมีของผู้นั้น

ท่านพุทธทาสภิกขุได้บัญญัติภาษาคน-ภาษาธรรม ชาติหนึ่งคือ
อารมณ์ชนิดหนึ่ง เจ็ดชาติอาจหมายถึงเจ็ดอารมณ์ก็ได้ โดยสรุป ผู้ใด
ถอดรหัสโสดาบันได้ ขอเวลาแค่หนึ่งนาที ก็จะออกจากสังสารวัฏฏ์ได้
ขณะที่สุดท้ายของอสังกรรมมาเป็นปัจจัยกับจิต

(๒๕ ๖.ค. ๒๐๒๒)

อุปมาการสร้างดวงอาทิตย์น้อย กับการสร้างอริยบุคคลของเถรวาท

ความร้อนจากดวงอาทิตย์ที่แผ่มายังผิวโลกมาจาก nuclear fusion คือไฮโดรเจนที่เป็นก๊าซเบาที่สุด รวมตัวกันเป็นก๊าซเฉื่อย มีชื่อว่า ฮีเลียม ($H + H \rightarrow He + \text{ความร้อน}$)

ไฮโดรเจนอาจสร้างจากการแตกตัวของน้ำ สรุปลง ไฮโดรเจนมีมากมายมหาศาลบนผิวโลก

ทำไมไม่นำ nuclear fusion มาทำโรงไฟฟ้าแทน nuclear fission ซึ่งต้องใช้โลหะหนัก หายาก มีน้อย ราคาแพง ต้องแย่งกันด้วยระบบการเมืองสุดขั้ว

คำตอบคือ ความร้อนจาก nuclear fusion มีมหาศาล อำนาจของมันจะหลอมวัสดุภัณฑ์ทุกชนิดที่ล้อมรอบตัวมัน

ขาดทั้งวัสดุภัณฑ์ที่จะมาทำ nuclear fusion ขาดทั้งความสามารถที่จะควบคุมความร้อนมหาศาล ทุกอย่างก็เอวัง

ไม่ต่างจากไม่มีวิธีการที่จะนำความร้อนใต้ดินที่มีมากมายมหาศาล ต้องดูความร้อนเหล่านั้นล่อยไปกับภูเขาไฟระเบิดกับน้ำพุร้อนที่พุ่งรุนแรง

ความรู้ทางเทคโนโลยียังเอื้อเพื่อแค่การใช้พลังงาน fossil (น้ำมัน และปิโตรเคมี) ที่ขุดจากผิวโลก หรือแค่ถ่านหิน)

ทั้งนี้เพราะระบบการวิจัยทางวิทยาศาสตร์อาศัยประสบการณ์
วิจัยดั้งเดิม แล้วต่อยอดด้วยความคิดสร้างสรรค์ใหม่

ให้ฉลาดแค่ไหน ก็ไปตายที่สมมติฐานตั้งต้นของฟิสิกส์

อุปมาตรงกับปริยัติการสร้างอริยบุคคลของเถรวาท เริ่มต้น
จากธาตุ ๔ ชั้นธ ๕ आयตนะ ๖ ไม่ว่าจะอย่างไรก็ต้องผ่านวิสุทธิ ๗ และ
ญาณ ๑๖ ชั้น

จะเริ่มต้น พุทโธ ยุบหนอ พองหนอ ทำจิ้งหะมีเอ ฯลฯ ก็ไปตาย
ที่ความคิดตายตัว คือ ต้องผ่านญาณทัสสนวิสุทธิ คือ ญาณข้ามโคตร
จิตของเขาจะสลัดทิ้งสมมติ บัญญัติ ได้รู้ปนามใหม่ที่กระทบกับปัจจัย
ภายนอกแล้วไม่กระเทือน

อุปมา คือ Simile วิทยาศาสตร์เชื่อเรื่องแม่เหล็กไฟฟ้า พุทธ-
ศาสตร์เชื่อเรื่องกิเลส กรรม วิบาก แต่ปรัชญาแห่งการปฏิบัติตรงกัน

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ถ้าเชื่อผิด ให้เจริญสุดซั๊กก็ต้องทุกข์

หลักการอิเล็กโทรโฟรีซิส (Electrophoresis) การแยกน้ำด้วยไฟฟ้า พบตามริมฟุตบาท รับจ้ำงซุบทอง

ถ้ามีการคิดเอาไฮโดรเจนจากการซุบทองไปรวมกันเป็นฮีเลียมด้วยวัสดุเล็กๆ เท่ากับเครื่องกรองน้ำ ปฏิกิริยา nuclear fusion ที่ได้ ออกมาจะเพียงพอที่ใช้ในติกระฟ้า

สมมติใช้พลังงานจาก nuclear fusion ได้ สิ่งที่จะหายไปจากโลกมนุษย์ คือ การแย่งชิงพลังงาน fossil ที่มีจำกัด ภาพที่ผู้นำบินมาจับมือกัน แบ่งค่ายตกลงทางการเมือง สร้างกติกาค้าขายระหว่างกัน เป็นข่าวในยูทูบทุกวัน จะหายวับ ทันทึ

การเริ่มต้นนำพลัง fossil พลังกระแสม พลังกระแสน้ำ มาใช้ ขับไดนาโมเพื่อควบคุมพลังงานไฟฟ้า เป็นเพราะไม่เคยมีใครรู้ว่าความร้อนมีธรรมชาติจริงๆ อย่งไรนั่นเอง

ความกลัว ความระแวงภัย มลพิษ โลกร้อน ตลอดจนกลัวภัยจากโรคระบาด เช่น COVID-19 มาจากฐานความเชื่อตั้งต้นของนักฟิสิกส์ และนักชีววิทยาที่เริ่มไว้ผิด

ต่อยอดจากความเชื่อผิดก็คือผลข้างเคียงเชิงรูปธรรม (การเมืองแย่งอำนาจ แย่งทรัพยากรธรรมชาติ) ผลข้างเคียงเชิงนามธรรมคือ มนุษย์เชื่อวิธีรักษา ป้องกัน โรคภัย ฯลฯ ด้วยแนวคิดจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเหมือนกันทั่วโลก

แม้แต่พุทธบริษัทก็ไม่เชื่ออนัตตารธรรม หลักการที่ทุกอย่างต้อง
เป็นไปตามเหตุปัจจัยตามกฎธรรมชาติ

ถ้าหลงผิดตรงกันก็แสดงพฤติกรรมโมหะเหมือนกัน

อำนาจของการหลงผิด หลงติดวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ทำให้นักปฏิบัติ พระปฏิบัติ กลายเป็นเบี้ยล่างของข้อมูลวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี

อำนาจของโลกุตตรธรรม มีนิพพานเป็นปริโยสาน มีตลอดเวลา
ไม่ขึ้นกับใครทั้งสิ้น จึงไม่มีใครพูดถึงหรืออ้างถึง

มิจฉาทิฎฐิจากวิทยาศาสตร์ก็ลามมาเป็น มิจฉาทิฎฐิจของพุทธ-
ศาสตร์ได้ด้วย นี่แหละความสุดชั่วแห่งความเชื่อผิด

(๒๕ ธ.ค. ๒๐๒๒)

จิตหนึ่งคือรู้ที่เหนือบวกเหนือลบ

การสังเคราะห์ฮีเลียมในห้องทดลองเรียกว่า การสร้างดวงอาทิตย์น้อย เพราะฮีเลียมคือก๊าซเฉื่อย ไม่ทำปฏิกิริยาเคมีกับก๊าซอื่นๆ

ใครทำสำเร็จก่อนก็จะเป็นเจ้าโลกทันที เพราะสามารถได้พลังงานขับเคลื่อนจรวด ดาวเทียม ขีปนาวุธ และ ฯลฯ

เพอญี่คือการรวมตัวของอะตอม (หรือสสาร) ซึ่งไม่เกี่ยวกับธาตุรู้ หรือ จิต

เพียงแต่ว่า หลักการโดยองค์รวม มันคล้ายกับความคิดของนักปราชญ์โบราณที่เชื่อว่า เหนือโลกียวิสัย (ความเป็นคู่บวกลบ) คือโลกุตตรธรรม (ความเป็นหนึ่ง)

นิพพานเป็นบัญญัติโลกุตตรธรรม อริยบุคคลจะมีจิตหนึ่ง จิตของอริยเจ้าปัจจุบันกับอริยเจ้าในอดีต หรือพระพุทธเจ้าในอดีต นานเท่าไรก็ตามจะเหมือนกัน ต่างกันที่กำลังบารมีที่สะสมไว้ต่างกัน

ถ้าเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมีสมันตจักขุ คือ รู้ความแก่อ่อนของอินทรีย์ของผู้ที่พระองค์สัมพันธ์ด้วย ขณะที่พระอริยเจ้าทุกประเภททำไม่ได้นั่นเอง

ด้วยตถาคตโพธิสัทธาหรือด้วยศรัทธาต่อพระเจ้า เช่น ศาสนาที่มีพระเจ้าทุกศาสนา ความศักดิ์สิทธิ์ที่อุบัติจะเกิดจากการรวมตัวของนิพพานธาตุกับรูปนามของผู้เชื่อ มีการปรับรูปนามใหม่เฉกเช่น Nuclear

fusion ($H + H \rightarrow He + \text{ความร้อน}$) แต่ถ้าเป็นอำนาจจิต จะเกิดแสงสว่างขึ้นแทน

มหายานเรียกแสงสว่างที่เกิดจากศรัทธาในโลกุตตรธรรมว่า อมิตะ เกรวาทเรียกว่า วิชชา วิทยาศาสตร์เรียกว่า Photon จะมีหลักความเชื่อที่คล้ายกัน

ที่น่าอัศจรรย์คือ นักปราชญ์ตะวันออกแทบทุกศาสนาใหญ่ๆ จะเชื่อโลกุตตรธรรมกับโลกียธรรมทั้งสิ้น

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแค่เพียงความเชื่อ จากต้นธาตุต้นธรรม เป็นเรื่องเหตุปัจจัยตามกฎธรรมชาติธรรมดา บัญญัติว่า คือ อนัตตาธรรม

วิทยาศาสตร์เรียก Quantum mechanics คนละเรื่องกับ Classical mechanics ที่ใช้สร้างระบบอุตสาหกรรม

(๒๗ ธ.ค. ๒๐๒๒)

วิทยาศาสตร์คือศาสนาสากล

ศาสนา คือ หลักความเชื่อที่มนุษย์ใช้แก้ปัญหา หรือ บำบัดทุกข์ของชีวิต ศาสนาจะต้องมีคนจำนวนมากเชื่อ จนทำให้เกิดองค์ ๕ คือ ศาสดา ศาสนธรรม ศาสนทายาท ศาสนพิธี และศาสนวัตถุ ส่วนลัทธิจะต่างจากศาสนา คือ มีไม่ครบ ๕ องค์

ยุคโลกออนไลน์ เชื่อมมนุษย์ทั้งโลกเป็นครอบครัวเดียวกัน พอประธานาธิบดีของอเมริกาพูด หุ่นที่นิวยอร์ก ที่เมืองใหญ่ๆ ทั่วโลก จะผันผวนทันทีใช้เวลาแค่ไม่กี่นาที ไม่ต่างจากอารมณ์ผันผวนของมนุษย์หลายพันล้านคนที่ปรับอารมณ์เป็นสองขั้ว ยามเห็นลูกฟุตบอลเข้าประตูอาร์เจนตินาหรือเข้าประตูฝรั่งเศส

สภาวะผันผวนของมนุษย์ทั่วโลก เกิดในเวลาพร้อมกัน แบ่งออกเป็นกรกระโดดหรือแสดงความคิดเห็น กับการชิม เช่นประธานาธิบดีมาครงของฝรั่งเศสชิมลงเห็นได้ชัด ตอนเมสซิเข้ารับถ้วยฟุตบอลแมตช์หลุดโลกที่ผ่านมา

สภาวะที่น่าอัศจรรย์ยิ่งกว่านี้จะมีอีกหรือ ที่ปรากฏการณ์หนึ่งสร้างพฤติกรรมสุดขั้วสองประเภท (บวกและลบ) พร้อมกันทั้งโลก

นักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบลบางคน นับว่าเป็นศาสดาที่ยิ่งใหญ่ สามารถปรับพฤติกรรมของคนทั้งโลกอย่างเหลือเชื่อ เช่น ชาร์ลส์ ดาร์วิน ที่เสนอทฤษฎีวิวัฒนาการของชีวิตอันโด่งดัง ร้อยต่อสิ่งไร้ชีวิต (Protocell) กับเซลล์ชีวิตเดี่ยว (Prokaryote) เช่น แบคทีเรียกับเซลล์ชีวิตซับซ้อน

(Eukaryote) เข้าด้วยกัน และยกมนุษย์เป็นที่สุดของ Homo sapiens ที่สุดของวิวัฒนาการ

ตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุด มนุษย์โบราณ (ศตวรรษที่ผ่านมา) ไม่กล้าเดินทางไกล (ต้องกล้าบ้าบิ่นอย่างพวกไวคิงจึงทำได้) เพราะกลัวตกรก (แล้วแต่จะจินตนาการ เพราะเชื่อคนละลัทธิ) กลายเป็นมนุษย์ยุคออนไลน์ ชอบท่องเที่ยวทั่วโลก ที่ไหนที่ต้อนรับอยู่สบายกินสบาย จะไปก่อน (เช่น กรุงเทพฯ เมืองหลวงของไทย เป็นต้น) ร่วมกับมนุษย์ไม่กล้ากินอาหารแปลกๆ ต้องมีคนกล้าตายชิมก่อน ปัจจุบันอาหารพิวชั่นปนกันยุ่ง กินกันไม่เลือก เหลือเชื่อที่สุด

การที่ เจมส์ วัตสัน (James Watson) กับ ฟรานซิส คริก (Francis Crick) นักวิทยาศาสตร์รางวัลโนเบล เสนอให้ DNA เป็นชีวโมเลกุลที่เรียกว่า “พันธุกรรม” ทำให้การทำ DNA fingerprint กลายเป็นหลักการของศาลฎีกา ซึ่งเป็นชี้ตาย ใช่/ไม่ใช่ กับปัญหาโลกแตกของสังคม

นี่ก็สุดอัศจรรย์ที่ไม่เคยเกิดมาในอารยธรรมเช่นกัน ฯลฯ และ ฯลฯ

ศาสนธรรม ได้แก่ วิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน และเทคโนโลยีที่มีฐานจากคณิตศาสตร์

กติกาสากล ไม่ใช่เกิดจากบัญญัติของ UNO, UNESCO และองค์กรอื่นๆ ที่มีชื่อย่อมากมาย แต่เป็นหน่วยซึ่งดวงวัดที่ทุกคนยกเลิกระบบความเชื่อของตนเอง อย่างของไทยคือ ระบบเลขฐาน ๔ เปลี่ยนมาเป็นระบบเลขฐาน ๑๐ (สมัยรัชกาลที่ ๖) จากนั้นก็อพยพความรู้วิทยาศาสตร์เข้ามาทดแทนความรู้จากพระไตรปิฎก

ถามตนเองว่า เป็นศาสนทายาทของนักวิทยาศาสตร์หรือของ
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า แค่เขียนลงไปเดี๋ยวนี้ว่า

นักวิทยาศาสตร์บัญญัติชีวิต ต้องมีสมบัติ ๓ ประการ คือ

หนึ่ง ต้องมีพันธุกรรมของตนเอง สอง ต้องสร้างพลังงานชีวิต
ขึ้นเอง สาม ต้องสืบลูกหลานได้

พระพุทธเจ้าบัญญัติชีวิตมนุษย์ว่าอย่างไร? กำหนดมนุษย์ที่อยู่
ในพระไตรปิฎกของเถรวาทคืออย่างไร คำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้
ไม่พบในศาสนาอื่น ในวาทะของศาสนาใด

ทั้งสามคำถาม ถ้าตอบได้แสดงว่า ศรัทธาในพุทธธรรมจริงๆ

ปัจจุบันเปิดยูทูป มีแต่จิตวิทยาการแก้ปัญหาโดยเปลี่ยน ปรับ
mind set ไม่เห็นยูทูปที่อ้างศาสนธรรมที่มีในพระไตรปิฎกหรือศาสน-
ธรรมที่สอนกันตามวัด สอบผ่านเรียก ธรรมศึกษาศรี โท เอก แต่นี้ก็
สรุปว่าคนไทยเป็นทาสของวิทยาศาสตร์ ยิ่งกว่าเป็นทาสของพระธรรม
(ตามบทสวดมนต์)

ศาสนวัตถุ ที่จำเป็นคือ ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ใน
เรื่องปัจจัยสี่และปัจจัยห้า เช่น อาหารจะต้องมีครบห้าหมู่ อาหารคลีน
น้ำกรอง เสื้อผ้าทันสมัย บ้านสมัยใหม่ รื้อบ้านไม่อยู่บ้านตึก และยาฝรั่ง
เครื่องสำอาง รถยนต์ และสมาร์ทโฟน

ศาสนพิธี ได้แก่ การต้องมีวันเกิด (ต้องฉลองวันเกิดตั้งแต่อายุ
๑ ขวบ) การที่ต้องทำท่าว่ามีสุขอนามัยด้วยการล้างหน้า อาบน้ำ ล้างผัก

ต้องปรุงอาหาร จัดอาหารแบบสากล มีจาน ชาม ข้าวของเครื่องใช้
ห้องส่วนตัว มีการประกาศสิทธิมนุษยชน ด้วยการแต่งกายคอสเพลย์
(แต่งกายเลียนแบบการ์ตูน) เพศทางเลือก ตลอดจนการจัดพิธีวิวาห์
พิธีต่างๆ อลังการ

ศาสนทายาท ได้แก่ การต้องทำพิธีตั้งแต่ทารกในครรภ์ ต้องกิน
ต้องนอน โตอย่างที่เป็นศาสนพิธี (ตามที่บอกความมนุษย์ทันสมัยควรทำ)
ต้องมีการศึกษา ต้องใช้คอมพิวเตอร์ ต้องรู้จักทำธุรกรรมออนไลน์ ต้อง
รู้วิธีติดต่อเพื่อสร้างภาพออนไลน์

ความที่เป็นทาสที่ภักดีของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้
เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัย เช่น การใช้สินค้ามีแบรนด์ การเลือกบริโภค
สินค้าที่มี อย. การใช้แบรนด์ของสินค้าเลื่อนฐานะ ประกาศวรรณะ
(High society) ที่สูงขึ้น การท่องเที่ยวตุรตุเหร่ตามสถานที่ที่แนะนำ
เพื่อกิน ถ่ายรูป แอคชั่น จารึกไว้ในโลกออนไลน์

หลักฐานที่สำคัญที่เปลี่ยนความเชื่อจากศาสนาดั้งเดิมมาเป็น
ศาสนาสากล เชื่อความรู้วิทยาศาสตร์ยิ่งกว่าเชื่อศาสดาเดิม ได้แก่ กลัว
COVID-19 ยิ่งกว่าอะไร แม้ศพที่ตายโดย COVID-19 ยังแทบไม่มีวัด
รับเผา ไม่มีญาติเข้าร่วมไว้อาลัย แต่ถูกเหมาว่าเป็นผู้เสี่ยงสูง มีความ
สัมพันธ์กับผู้ติด COVID-19 ตรวจ ATK พบสองขีด ความตกใจ รุนวาย
โกลาหลเกิดขึ้นที่ ลีมาอำนาจของศีลและข้อวัตรที่ตนรักษา ลีมาการภาวณา
กลัว COVID-19 ยิ่งกว่ากลัวผี ป้องกันด้วยการฉีดวัคซีน ทำตามๆ กัน
อย่างภักดี เพื่อประกาศความเป็นทาสสากลอย่างพร้อมเพรียงกัน

ปรมาตถสัจจะคือสภาวะรู้ที่อยู่เหนือภาษา

แม้นักภาษาศาสตร์จะพยายามสรุปว่า รากเหง้าของทุกภาษา มาจากภาษาฟินิเซีย และแยกไปเป็นกรีก โรมัน แยกตัวเป็นภาษาทาง ตะวันตก รวมภาษาพหุรหม์ แยกตัวเป็นภาษาตะวันออก

ทุกครั้งที่เกิดมหाराช จะมีการรวมภาษาเป็นภาษาราชการกับ ภาษาท้องถิ่น เป็นข้อเท็จจริงของโลกทั้งทางตะวันออกและตะวันตก

ของไทยบันทึกไว้ว่า พ่อขุนรามคำแหงมหाराชทรงบัญญัติสระ พยัญชนะ เลขไทย ต่อมาพระยาสิทธิไทรโปรดให้จารึกพระไตรปิฎกเป็น ครั้งแรก เรียกว่า ไตรภูมิพระร่วง

สมเด็จพระนารายณ์มหाराชโปรดให้ชำระภาษาไทย แต่ที่เด่น มากกระทำกันในสมัยพระปิยมหาราช รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ คือ กรมสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส (พระอนุชา ของรัชกาลที่ ๕ ที่เกิดจากเจ้าจอมมารดาแพ) ทรงเป็นมหาปราชญ์ ผู้ยิ่งใหญ่ของสยาม ทรงอธิบายพุทธประวัติให้สอดคล้องกับความรู้ วิทยาศาสตร์ในยุคนั้น ทรงเขียนนวโกวาท วางหลักสูตรธรรมศึกษาตรี โท เอก ทรงเขียนสารานุกรมพุทธศาสนา และกระทำสิ่งยิ่งใหญ่ คือ ตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์ถึงสองแห่ง มีชื่อย่อว่า มมร. และ มจร. ในปัจจุบัน

พุทธศาสนาในประเทศไทยจึงเป็นปึกแผ่น เพราะการบริหาร จัดการของพระนอองยาเธอพระองค์นี้

ตำราที่ว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้หรือริยสัจจ ๔ เกิดมาหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย (พ.ศ. ๒๔๗๕)

สรุปแล้วทุกศาสนาล้วนมีผู้ฉลาดเป็นผู้นำหลักธรรมของศาสนา นั้นๆ มากล่าวไว้ คล้ายกับการรวมภาษาพูด-เขียนเป็นภาษาราชการ

เมื่อใครรวมกันไม่ลงก็เกิดสงครามแย่งความเชื่อ ใครจะใหญ่กว่า ไม่ว่า อิสลาม คริสเตียน ล้วนมีประวัติแย่งชิงอำนาจในสาขาย่อยๆ แต่ พุทธศาสนาคงติดความเชื่อเรื่องศีลข้อที่ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จึงเพียงฆ่ากันทางวาจา ไม่กล้าฆ่ากันจริงๆ ทางร่างกาย

ปรมัตตสัจจะ คือ สภาวะรู้ เห็นอกาลเทศะ ไม่ว่าจะ เป็น โลกียธรรม (ความเป็นคู่) หรือโลกุตตรธรรม (ความเป็นหนึ่ง) เมื่อใด การภาวนาถูกต้อง อยู่เหนือสภาวะภาษาทั้งปวง นักภาวนาจะเห็น สัจจธรรมเป็นหนึ่ง จะเลิกขัดแย้งทันที ทั้งความเป็นคู่และความเป็นหนึ่ง

(๒๙ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ปรมัตถสัจจะ จะอยู่เหนือแรงจูงใจ

ทั้งมหายานและเถรวาทต่างเชื่อในปัญญาที่สร้างจากไตรสิกขา ตรงกัน และที่ตรงกันอีกคือ เคารพในไตรรัตนะ ศรัทธาในไตรวิมูถ์เช่นกัน

เถรวาทสร้างแรงจูงใจในการทำงานไว้ ไม่ต่างจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดบิทคอยน์ กล่าวคือ อานิสงส์ของการให้ทาน นอกจากเจตนาที่จะให้ ของให้บริสุทธิ์แล้ว อานิสงส์ของการทำงานต่างกัน คือ ทำงานกับสัตว์ดิรัจฉานได้อานิสงส์น้อยกว่า คนธรรมดา < คนรักาศิล < คนมีธรรม < อริยบุคคล ๔ ชั้น < พระปัจเจกพุทธะ < พระสัมมาสัมพุทธะ < สังฆทาน

เมื่ออานิสงส์ของสังฆทานสูงสุด ถึงสังฆทานจึงแน่นวัดไทย

แต่มหายานกลับพูดว่า ทานที่ให้กับบุคคลทุกระดับรวมสัตว์ดิรัจฉานจะมีอานิสงส์เท่ากัน เพราะเท่ากับให้โอกาสจิตพุทธะของผู้รับได้ตื่น กล่าวโดยสรุป ตั้งแต่สัตว์ดิรัจฉานถึงอริยบุคคลทุกระดับ ถ้าใช้จิตพุทธ จะเห็นอำนาจของเหตุปัจจัยที่ซับซ้อน ผลักพามาเป็นการให้ในปัจจุบันขณะ

เพราะฉะนั้น สุนัขยังกระดิกหาง ถ้าสุนัขกัดคนให้อาหารเรียกว่าสุนัขบ้า ควรไปหาแพทย์ฉีควักซินโรคพิษสุนัขบ้า

การให้จึงเป็นความสุขชนิดหนึ่ง เกิดฉับพลันทั้งผู้ให้และผู้รับนี้เรียกว่า ปรมัตถสัจจะของการทานนั่นเอง

การให้มีอานิสงส์สูงสุดอยู่ที่การให้ตัวกูเป็นทาน

อานิสงส์ของการให้ที่อยู่เหนือตัวกูทุกระดับการให้ เช่น การให้ของ บิล เกตส์ เขาสนับสนุนทุนวิจัยทั่วโลก การให้ของคนอิสลาม คนคริสต์ คนภูเขา คนดอย ต่อคนที่เขาไม่รู้จักเลย มีอานิสงส์สูงสุดเท่ากัน คือ ทำให้เกิดความสว่างทั้งผู้ให้และผู้รับ ปลูกจิตตื่นรู้ให้กับทุกคนที่มองเห็น ที่ได้ยิน ที่ได้สัมผัสข้อเท็จจริง เป็นความสว่างของธรรมชาติ ที่เป็นอาทิธรรม

ถ้าให้ตัวกูเป็นทานอยู่เป็นนิจศีล จะต้องมีโอกาสเข้าถึงโลกุตตร-ธรรมสักวาหนึ่ คือ เห็นความศกดีสิทธิ์ของจิตตนเองที่เกิดสภาวะปีติฉับพลัน จิตจะหันกลับชั่วคราวจากทุกข์เป็นนิพพาน เรียกว่า ปฏิจจสมุปะบาทสายไร่ทุกข์

(๒๙ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ChatGPT จากชั้นวิสุทธิ

ChatGPT เป็นอัจฉริยะ AI ที่ได้ตอบกับคนที่ส่งคำถามต่าง ๆ นานาเข้าเครื่อง และ ChatGPT จะตอบกลับราวกับว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่ง ที่รู้ใจคนถาม

มีผู้ออกความเห็นต่อท้าย ชอบ ไม่ชอบ เฉยๆ ลองอ่านดูคร่าวๆ พบว่าฟังแล้วชอบมีมากที่สุด

แสดงว่า ChatGPT อาจพุ่ง (Popular) อย่างรวดเร็ว

ตามหลักปรมัตตสังขจะ ถ้าสติปัญญามีสูง จะเห็นความผันผวน ของอารมณ์มนุษย์ตลอดเวลา ขณะที่กำลังใช้สมาธิฟัง สรุปแล้วจะลงความเห็นเป็นสามนัย คือ ชอบ (คลื่นเสริมพลังกัน คือบวก) ไม่ชอบ (คลื่นหักล้างพลัง คือลบ) เฉยๆ (คลื่นกำลังหมุนรวมตัวกัน ประมวลผล ยังไม่สำเร็จ)

อุปมาที่เห็นชัด คือ อารมณ์ของมนุษย์ที่เกิดขึ้นจากการวัด ความดัน พอเครื่องวัดความดันหยุดจบ บางทีชอบ (ความดันดี) บางที ไม่ชอบ (ทำไมสูงจัง) บางทีมีความผิดพลาด (วัดใหม่)

ชั้นวิสุทธิ คือ สภาวะจิตหนึ่ง มองปรากฏการณ์แบบรู้อะไรๆ ไม่แยกเป็นขั้น ๕ (รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ)

ชั้นวิสุทธิ เกิดจากญาณทัสสนะ คือผู้ใช้พลังชีวิตที่เป็นการ ผุดรู้อย่างชำนาญ เป็นสภาวะจิตหนึ่ง เป็นจิตไม่มีโมหะ (โมหะ คือ มีพลังชีวิตตีกันสับสน เหมือนแสงมองเห็นที่ฆ่าฤทธิ์กัน)

ญาณทัสสนะ คือ สภาวะของปัญญาที่เห็นการผุดรู้ของธรรมชาติ (Photon) เป็นเรื่องของเหตุปัจจัยตามกฎธรรมชาติ ถ้าไม่ปรุงแต่ง ไม่แยกแยะ คือไม่ทำอภิสังขารให้เกิด จะได้ รู้ซื่อๆ คือไม่หลงความเห็นเพิ่มเติม

นักวิทยาศาสตร์อนุมานว่า ธาตุที่มี Atomic number ต่ำๆ เช่น H (Hydrogen), C (Carbon), O (Oxygen), N (Nitrogen), P (Phosphorus) จะมีสมบัติของการให้ photon เพื่อ nucleon ของมันจะเสถียร

ตามสมมติฐานนี้ ร่างกายของมนุษย์ ถ้าใช้ชีวิตโดยใช้สุญญตา วิหาร จะมีจิตที่รู้ใจตนเองและรู้ใจผู้อื่นที่มาสัมพันธ์ด้วย แต่ก็ต้องเป็น ปัจจัยตัดตั้ง (จิตใครจิตมัน)

(๓๐ ธ.ค. ๒๐๒๒)

ความไม่ประมาทในการใช้สื่อออนไลน์

มีความเชื่อว่า AI จะจัดส่งประเภทของคลิปส่งมาให้ผู้เสพ แต่จริงๆ เจตนาของผู้หยุดเสฟสื่อก็เป็นตัวตัดสินใจกรรมว่าจะเลือกซื้อเท็จจริง เช่นไร เข้าไปเป็น Big data ที่มีอิทธิพลสร้างกรรมวิบากให้ชีวิตตนเอง

มีข้อสังเกตอยู่ว่า

๑. เทศกาลการประกวดนางงาม ข่าวกันเทิงจะมีกระแสแรงกว่าข่าวกีฬาทุกประเภท เทศกาลการเลือกตั้ง ข่าวการฟอกเงิน รับสินบน ธุรกิจสีเทา และการหักเหลี่ยมทางการเมืองจะมาแรงกว่าข่าวเศรษฐกิจหรือข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวบริหารจัดการจะมาแรงกว่าข่าวชาวบ้าน
๒. สำหรับผู้ที่ใช้กาลามสูตร ๑๐ ไม่เป็น ต้องระวังว่าตนเองชอบคนพูดโปรยประโยชน์ ชี้อโทษผู้อื่นเก่ง แต่ประวัติส่วนตัวขาดการเสียสละ ขาดมนุษยธรรม ใช้แต่ภาษาทำทางหาความชอบเข้าตน สังคมใดเลือกผู้นำที่ใช้วาจาโปรยประโยชน์ ชี้อโทษของผู้อื่นมาเป็นผู้นำ โดยที่ตนเองมิเคยมีข้อมูลแห่งศีลธรรม จริยธรรมที่ควรมี สังคมนั้นอยู่ในความประมาท มีโอกาสล่มสลาย เช่น การแพ้สงครามของเยอรมัน หรือ แม้แต่ความพินาศของยูเครนก็เข้าข่าย
๓. ในยุคที่การศึกษาในระบบเป็นทาสของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เราควรสร้างความสมดุลด้วยตนเอง ให้เข้าถึงสัมมปปธาน ๔ กล่าวคือ ต้องระวังมิให้บาปอกุศลของ

ตนเองกำเริบ อย่าเพิ่มอกุศลจิต อกุศลวาจา ทำกุศลจิต
กุศลวาจาให้เพิ่ม

สรุป ต้องจำให้ได้ว่า อกุศลมูล ๑๐ กล่าวไว้อย่างไร และกุศลมูล
๑๐ กล่าวไว้อย่างไร

ทำได้ถูกต้อง เราจะพบว่า ท่ามกลางความวิบัติทั้งหลาย เช่น
โลกร้อน มลพิษจากขยะ จากฝุ่นพิษ หรือ มลพิษจากสื่อทุกชนิด จะถูก
กีดกันไปจากร่างกายของเรา จากจิตวิญญาณของเราได้ ด้วยความเข้าใจ
ว่า จะเพิ่มกุศลมูลทางวาจาทางจิตอย่างไร จึงจะสร้างรูปนามที่อยู่เหนือ
บาปอกุศลมูล นี่คือ สัมมัปปธาน ๔

(๕ ม.ค. ๒๐๒๓)

อินทรีย์ ๕ ที่ได้จากความรู้สึกธรรมดา

อินทรีย์ ๕ หมายถึง สภาวะของร่างกายพร้อมรับใช้เจ้าของจิต
อุปมาดังรถยนต์เช็คเครื่องพร้อมเดินทางไกล

ความรู้สึกรู้ตัวที่เป็นธรรมชาติธรรมดา เกิดเพราะระบบอัตโนมัติ
จะมีส่วนสำคัญในการเชื่อมพลังจากลมหายใจ (พลังปราณ)

ตามหลักอภิธรรม ลมหายใจที่ถูกบีบ (มนสิการ) ให้ผ่านจุด
บรรจบระหว่างปลายลิ้นกับเพดานปาก โอกาสที่จะได้อินทรีย์ ๕ จะ
เกิดง่ายขึ้น เพียงทำความรู้สึกรู้ตัวที่เกิดที่กล้ามเนื้อของ physical body
เข้าไปสัมผัสกับพลังปราณตามที่กล่าวข้างต้น ทำพลังความรู้สึกรู้ตัว
ดังกล่าวให้เกิดสม่ำเสมอ จะได้อินทรีย์ ๕

อินทรีย์ ๕ จะเกิดสะดวกขึ้น ถ้านักปฏิบัติแยกความรู้สึกรู้ตัวจาก
การสั่งของสมองออกจากความรู้สึกธรรมชาติธรรมดา

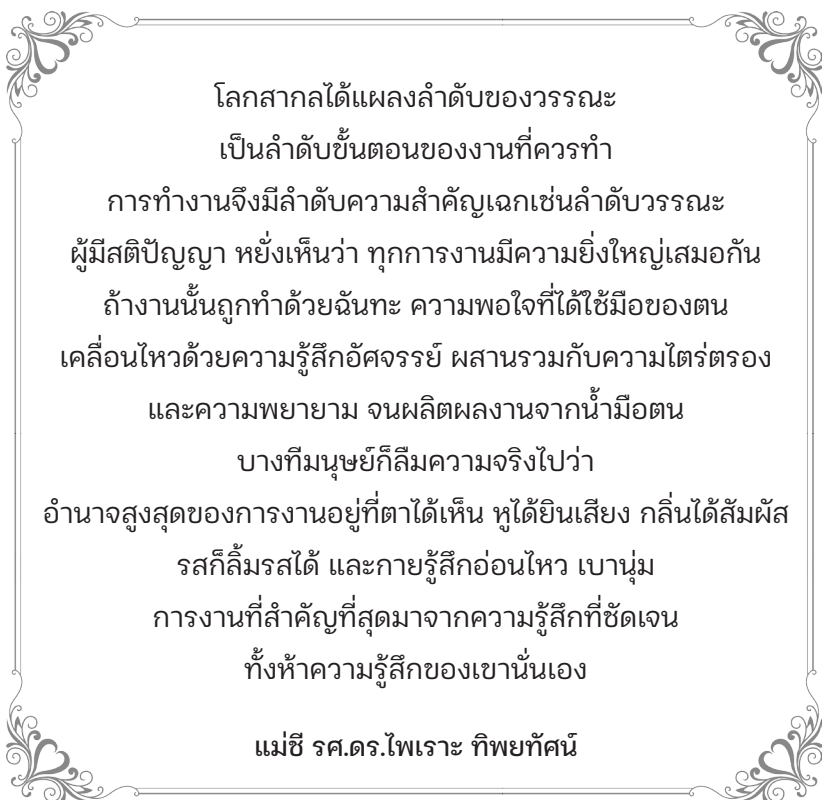
เพราะความรู้สึกรู้ตัวที่สั่งจากสมองมักปนเปื้อนด้วยโมหะ อันเกิด
จากได้รับอิทธิพลจากโลกสากล ทำให้เห็นเพื่อนมนุษย์เป็นศัตรูที่แย่ง
ผลประโยชน์เดียวกัน เช่น แย่งพลังไฟฟ้า แย่งงาน แย่งการใช้บริการ
แย่งทุกเรื่อง แม้แต่คิวเพื่อกดเงิน หรือไม่ก็เห็นเพื่อนมนุษย์เป็นปรปักษ์
ที่มีเป้าหมายเดียวกันกลายเป็นคู่แข่งเกมเดียวกัน แข่งขันเพื่อสร้าง
rating ในกติกาเดียวกัน ฯลฯ หรือไม่ก็เห็นว่า ชีวิตจะต้องเร่งระดม
ประสบการณ์ จะเป็นความรู้ ข้อมูล หรือประสบการณ์การท่องเที่ยว การ
เดินทาง การมีโอกาสตุ๋นตุ๋นเหาะไปในสถานที่ต่างๆ ถือว่า ยิ่งมาก ยิ่งดี

ค่านิยมที่เขียนมาคร่าวๆ ล้วนเป็นอุปสรรคในการสร้างอินทรีย์ ๕ ทั้งสิ้น

มนุษย์ที่ใช้สมองมากๆ จึงมักจะมีความทุกข์จากกิจกรรมง่ายๆ เช่น ลืมปิดน้ำ ปิดไฟ ลืมโน่น นี่ หรือไม่ก็จับทำอะไรพลาดพลั้ง พุดผิดพลาดโดยไม่มีเจตนา สารพัดที่ว้าจาง่ายๆ กิจกรรมส่วนตัวง่ายๆ กลายเป็นอุปสรรคของความก้าวหน้าของชีวิต เพราะร่างกายของเขามีใช้อินทรีย์ ๕ นั้นเอง

(๕ ม.ค. ๒๐๒๓)

โลกสากลได้เพลงลำดับของวาระ

เป็นลำดับขั้นตอนของงานที่ควรทำ

การทำงานจึงมีลำดับความสำคัญเฉกเช่นลำดับวาระ

ผู้มีสติปัญญา หยั่งเห็นว่า ทุกการงานมีความยิ่งใหญ่เสมอกัน

ถ้างานนั้นถูกทำด้วยฉันทะ ความพอใจที่ได้ใช้มือของตน

เคลื่อนไหวด้วยความรู้สึกอัศจรรย์ ผสานรวมกับความไตร่ตรอง

และความพยายาม จนผลิตผลงานจากน้ำมือตน

บางทีมนุษย์ก็ลืมความจริงไปว่า

อำนาจสูงสุดของการงานอยู่ที่ตาได้เห็น หูได้ยินเสียง กลิ่นได้สัมผัส

รสก็ลิ้มรสได้ และกายรู้สึกอ่อนไหว เบานุ่ม

การงานที่สำคัญที่สุดมาจากความรู้สึกที่ชัดเจน

ทั้งห้าความรู้สึกของเขานั้นเอง

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ กิพยัทคัน

กรุณาและมุทิตามีอานุภาพเหนือชะตากรรม

กรุณา หมายถึง สภาวะความอ่อนโยน เห็นใจ เข้าใจสรรพสัตว์ โดยภาษาคน เช่น กรุณาต่อทารก ลูกสัตว์ที่น่ารัก หรือผู้ที่อ่อนด้อยกว่า โดยภาษาอภิธรรม หมายถึง ความอ่อนโยนที่จิตมีต่อร่างกายของเขาเอง

มุทิตา หมายถึง สภาวะความยินดี พูใจ สรรพสัตว์ที่สัมพันธ์ด้วย โดยภาษาคน เช่น มุทิตาต่อแอนนา เสื่องงามเอี่ยม ที่เข้าตาโพล หลายโพลมาก ขณะเป็นตัวแทนไทยไปประกวดมิสยูนิเวิร์สระดับสากล โดยภาษาอภิธรรม หมายถึง มุทิตาต่อความมีชีวิตของร่างกายตนเอง ที่ยังมีสุขภาพกาย อารมณ์ และจิตใจ ที่ชี้ตรงต่อความจริง ช่วยเหลือตนเองได้ ไม่ว่าในกิจวัตรประจำวัน หรือยามเผชิญอุปสรรคก็รู้วิธีแก้ไข ให้อุปสรรคผ่านพ้นไปด้วยความแยบคายจากปัญญาภายในตน

ทั้งสองเจตสิกมีความเป็นอปัมัญญา หมายถึง อาจเพิ่มกำลัง กุศลให้กับเจ้าของจากหนึ่งหน่วยเป็นนับไม่ถ้วน

กุศล หมายถึง ศักยภาพที่แฝงอยู่ในร่างกาย พร้อมทั้งจะใช้สร้างความเจริญ ความพัฒนาและความสุข

อุปมากำลังกุศลที่เพิ่มเสมือนคูณเลขท้ายสองตัวจนถึงถูกรางวัลที่หนึ่ง ขึ้นกับความจริงใจที่จิตมีให้กับร่างกายของตนเอง

ถ้าความจริงใจมีน้อย แค่อยากได้โชคช่วย ก็อาจได้โอกาสน้อย ความจริงใจจะสัมพันธ์กับปัญญาญาณ ที่ซาบซึ้งต่อองค์คาพยพหรือร่างกายของตนเองอย่างแท้จริง

ตัวอย่างเช่น แค่มองไม่เห็นสักห้านาที เจ้าของจิตอาจจะช็อก ตกใจ หรือสมรรถนะการได้ยิน ได้กลิ่น ได้รส ได้รู้สึกรู้สีก เย็นร้อนอ่อนแข็ง ได้คิด ฯลฯ

สมรรถนะดังกล่าวหยุดไปแค่เป็นวินาทีหรือนาที ก็อาจทำตกใจ จนสติแตกได้ เราจึงควรกรุณาองคาพยพ (ทั้งร่างกาย) และกรรมมุทิตา ที่ร่างกายนี้ยังยืนหยัดรับใช้ความต้องการของเรา แม้เจ้าของจะโหด ใช้อย่างไม่พัก ใช้อย่างเพิ่มอกุศลวิบาก ร่างกายก็ยังทนทานอยู่ได้ ทรมอดยิ่งกว่ารถถังหลายร้อยเท่า

ฝึกหายใจด้วยความกรุณา จนติดเป็นอุปนิสัย

ฝึกขอบใจทุกอากัปภิกิริยาของตนเองที่ยังกระทำได้อยู่ถูกต้อง ใครเพิ่มสภาวะกรุณาและมุทิตาให้กับร่างกายตน แค่ทำได้ไม่นานนานชะตากรรมเขาจะเปลี่ยนในทางบวก ทุกมิติที่กระทำที่ได้ทำอย่างจริงจัง

(๖ ม.ค. ๒๐๒๓)

ลักษณะปัญญาติดลบกับปัญญาเพิ่มบวกเป็นอนันต์

ปัญญา มีลักษณะความเป็นกลาง เป็นเป้าหมายของทุกระบบการศึกษา ทั้งโลกสากลและพุทธศาสตร์

Intelligence เป็นนิยามที่ใช้วิทยาศาสตร์เป็นบรรทัดฐาน เด็กอายุ ๑๐ ขวบ แต่จำขึ้นส่วนและชื่อของไดโนเสาร์ หรือแม้แต่บอกตำแหน่งของเมืองหลวงของประเทศต่างๆ ได้ เป็นความอัจฉริยะของผู้พบเห็น เรียกว่า อัจฉริยะ ส่วนมากมีค่า IQ สูง (>๑๒๐ ขึ้นไป)

Intellect เป็นนิยามที่ใช้ฟังมาที่ความชำนาญ ผู้เชี่ยวชาญ มิติใดมิติหนึ่ง

Intellect จึงดูมีสไตล์สูงกว่า Intelligence เพราะบ่งชี้ถึงสมรรถนะของผู้หนึ่งที่จะเข้าใจการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หรือการประเมินเนื้อหาความรู้ และสามารถเข้าถึงกฎ กติกา มาตรฐานของความรู้

ตัวอย่างเช่น ดาราที่แสดงบทบาทได้หลากหลาย มักจะมี IQ สูง จำบทแม่น ตีบทแตก สามารถสับสวิตซ์อารมณ์ได้ แต่ผู้เขียนนิยายหรือผู้เป็นผู้กำกับจะต้องมี Intellect สูง นิยายดั่งไม่ใช่ตัวดารา แต่กลายเป็นผู้เขียนบทและผู้กำกับ

นักเรียนผู้อ่อนคณิตศาสตร์ หรืออ่อนวิทยาศาสตร์ อาจโตขึ้นมีสมรรถนะสูงกว่าเพื่อนร่วมชั้นที่เรียนเก่งกว่าก็ได้ ถ้าเขาค้นพบ Intellect ภายในตัวเอง

มีข้อมูลที่เด่นชัดว่า ดาราดังๆ ที่มีค่าตัวแพง ได้รับรางวัลการแสดงยอดเยี่ยม มักจะมีชีวิตส่วนตัวเป็นข่าวดราม่าต่างๆ นานา หรือบางที่ถึงกับฆ่าตัวตายก็มี

แต่ผู้คนก็ยังเชื่อว่า ทั้ง Intelligence และ Intellect เป็นเรื่องของสมอง ที่อาจมาจากพันธุกรรมหรือสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญ

แต่พุทธศาสตร์กลับเชื่อว่า ปัญญามาจากสัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ) บางคนสะสมปัญญาบารมีมาจากอดีตชาติ ทำให้เกิดโอกาสได้แสดงปัญญาบารมีในรูปลักษณะต่างๆ

กล่าวโดยสรุป พุทธธรรมเชื่อว่าเป็นบุพกรรมของคนที่เคยสร้างปัญญาบารมีมาแล้ว ไม่ใช่ปัจจัยภายนอกเช่นพันธุกรรมหรือสิ่งแวดล้อมเท่านั้น

ปัญญาติดลบ ณ ที่นี้ หมายถึง บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาหนึ่ง แต่กลับไปประกอบอาชีพที่ไม่สัมพันธ์กับสาขาที่เรียน มีอยู่ยุคหนึ่ง บัณฑิตหลายสาขามาก สำเร็จแล้วไปประกอบอาชีพเป็นผู้แทนขายสินค้า หรือทำธุรกิจที่ไม่สัมพันธ์กับวิชาที่สำเร็จมา ทำให้ถูกมองว่าสูญเสียมูลค่าทางเศรษฐกิจที่รัฐต้องลงทุนให้ โดยเฉพาะบัณฑิตบางสาขา การลงทุนต่อหัวสูงมาก เช่น แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

อีกนัยหนึ่ง คือ ตัวบัณฑิตเองแม้ใช้ใบปริญญาเป็นใบเบิกทาง แต่ก็รู้สึกว่ามีได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา มีความรู้สึกสิ่งที่เรียนและสอบผ่านมา ช่างไร้ประโยชน์

หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ มีความรู้สึกที่เรียนมาไม่เพียงพอกับหน้าที่
การทำงานที่ตนได้รับ ต้องไปเรียนต่อ และรู้สึกถึงความอ่อนด้อยของสถาบัน
ที่ตนสำเร็จมา

เหล่านี้เป็นภาพกว้างๆ ของปัญญาติดลบ คือ ทำให้บัณฑิต
ไม่ภูมิใจในผลการเรียนของตนที่ผ่านมา และสังคมก็ไม่ชอบใจในคุณภาพ
ของบัณฑิต

ในภาพรวม ปัญญาที่ลอกมาจากระบบตะวันตก มักก่อให้เกิด
ความเครียด ความหนักอกหนักใจ ทั้งผู้เรียน ผู้สอนและผู้บริหารการ
ศึกษา

มีการเลี้ยงคำวิจารณ์ที่เป็นลบ ให้ไปเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

ในยุคสื่อออนไลน์ ปัญญาติดลบดูจะรุนแรงมากขึ้น เพราะมี
มหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยต้องปิดกิจการ เพราะขาดผู้สนใจเข้าเรียน

ที่น่าเศร้าใจคือ คณะศาสนาและปรัชญา โดยเฉพาะคณะที่สอน
เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในแง่มุมต่างๆ ต้องปิดตัวลงจำนวนมาก แทบ
จะไม่มีการเรียนการสอน แม้กระทั่งนักบวชเช่นภิกษุและแม่ชี ต่าง
หันไปเรียนวิชาใหม่ๆ ที่เป็นสมัยนิยมมากกว่า

ตามหลักปรัชญา แม้การเรียนการสอนจะถูกวิพากษ์ว่าอ่อน
คุณภาพ การมีการเรียนการสอน มีการพูดถึง ยังดีกว่าการถูกกีดกัน
ถูกปิดตาย เรียกว่าพุทธศาสนาถูกฝังทั้งเป็น ขณะที่พุทธบริษัทไทยยัง
ไม่เข้าใจหลักของพุทธธรรม แต่ระบบการศึกษากลับถูกปิดลง

สุตมยปัญญาเป็นของคู่กับวิถีชีวิตดั้งเดิม

สุตมยปัญญา คือ สามัญสำนึกที่จะสังเกตสิ่งรอบตัว เพื่อนำมาใช้สร้างปัจจัยสี่ (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยา)

สุตมยปัญญา เป็นอริยทรัพย์ สมบัติติดจิตของแต่ละบุคคล เช่น ข้าพเจ้าน่าจะเคยเป็นหมอยา เกิดมาจึงอยู่ในแวดวงของสมุนไพร รู้วิธีรักษาตนเองตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เฉพาะโรคร้ายแรงเท่านั้นจึงจะถึงมือผู้ใหญ่

สุตมยปัญญา ทำให้เห็นความจำเป็นของกิจกรรมที่เป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะเล่นสนุก ต้องนัดกลุ่มเพื่อนให้มารวมกัน พร้อมกันเมื่อไรจึงสร้างกติกาเล่นต่จับ ขี่ม้าส่งเมือง และอื่นๆ ถ้าอยากกินขนมครก ต้องมีทีมสามคน คนหนึ่งไปเตรียมแป้งขนมครก คนที่สองไปเตรียมกะทิ และองค์ประกอบจะใส่ขนม คนที่สามต้องไปเตรียมอุปกรณ์ เต้าขนมครก ถ่าน และสิ่งจำเป็นในการแคะขนมครก สามคนแยกกันทำ มารวมตัวกันตรงลานว่าง ช่วยกันหยอด แคะ และกินไปแคะไป ลักษณะเช่นนี้ ทำให้เห็นทุกคนมีความสำคัญเท่ากันโดยไม่ต้องสั่งสอน

สุตมยปัญญา ทำให้เสียสละเพื่อกลุ่ม อยากให้กลุ่มมีหน้ามีตา ต้องช่วยกันแทบทุกเรื่อง ไม่เกี่ยงกันทำความสะอาดห้องเรียน ไม่เกี่ยงกันเตรียมงานศิลปหัตถกรรมประจำปี การทำพวงหรีดวันปิยมหาราช ตรงกันข้ามเป็นช่วงเวลาตื่นเต้น อยากให้ถึงเร็วๆ เพราะจะได้ทำผลงานของโรงเรียนตนไปรวมกับโรงเรียนอื่นๆ

สุตมยปัญญา จึงทำให้ได้แก่คุณโน้นเห็นคุณค่าของธรรมชาติแทบทุกชนิด เพราะต้องเตรียมเสื้อผ้า ตัดเย็บเอง ต้องตักน้ำและรองน้ำ ต้องเตรียมเครื่องอุปโภคบริโภคในชีวิตเอง ทำให้ไม่กล้าใช้ของครั้งเดียวทิ้ง จนกระทั่งชราเป็น ส.ว. (สูงวัย) ก็ยังติดนิสัยไม่กล้าล้างผลาญธรรมชาติเกือบทุกชนิด มองเห็นคุณค่าของธรรมชาติโดยอัตโนมัติ เป็นประสบการณ์ตรงไม่ใช่เกิดจากการสั่งสอนผ่านระบบการศึกษา

จึงไม่ต้องสงสัยว่า สุตมยปัญญาอยู่คู่กับวิถีชีวิตดั้งเดิมในยุคที่สังคมไทย ยังมีได้ประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙

(๙ ม.ค. ๒๐๒๓)

จินตามยปัญญาเป็นของคู่กับวิถีชีวิตทันสมัย

จินตามยปัญญา คือ ความคิดสร้างสรรค์ ที่ต้องสกัดจากการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ (ยุคก่อนมีระบบอัตโนมัติ) และสกัดค่านิยมหรือเหตุปัจจัยที่แฝงอยู่ในหลักการของวิทยาศาสตร์ ที่ยุคโน้นแฝงอยู่ในวารสารงานวิจัย

ข้าพเจ้าเป็นอาจารย์คณะวิทยาศาสตร์ตั้งแต่อายุ ๒๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๐๖) อ่านแต่ตำราภาษาอังกฤษ จากที่ต้องอ่านควบคู่กับการใช้พจนานุกรม จนอ่านคล่อง จำกฎ กติกา สูตรเคมีต่างๆ ได้มาก ในที่สุดถึงขั้นอ่านแตก

แต่จินตามยปัญญาที่เกิดขึ้นจริงมาจากความเพียร ความอดทนที่จะผลิตงานวิจัยในห้องทดลองของประเทศไทย ซึ่งไม่ง่ายเหมือนทำปริญญาเอกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา

“จับเสือมือเปล่า” เป็นวลีที่ใกล้เคียงความเป็นจริง เพราะวิถีชีวิตของการเป็นนักวิจัยในรุ่นบุกเบิก ต้องเรียนรู้และทำให้เกิดได้จริงทุกเรื่อง ทุกประเด็นด้วยตนเอง ไม่ว่าจะต้องรู้จักการสั่งเครื่องมือวิทยาศาสตร์ การสั่งสารกัมมันตภาพรังสี การแสวงหาอุปกรณ์หายาก การดัดแปลงทุกสิ่งทุกอย่าง จะทำได้ต้องเข้าใจความคิดสร้างสรรค์ที่อยู่ในเรื่องนั้นๆ

ห่างไกลคนละสุดขอบฟ้ากับยุคสื่อออนไลน์ แม้แต่อาหารยัง
สั่งมาส่งได้ ไม่ต้องพูดว่าต้องทำอะไรด้วยตนเองบ้าง เพราะต้องทำได้
ทุกอย่าง จึงจะเข็นงานวิจัยที่ทันสมัยให้เกิดขึ้น

ตอนเป็นนักศึกษาปริญญาเอก ข้าพเจ้ายื่นถ่ายสำเนาบทความ
ทางงานวิจัยด้วยตนเอง มากจริงๆ ส่งมาทางเรือ พอกลับมาถึงประเทศ
ไทยปรากฏว่ามีเครื่องถ่ายสำเนาอยู่ในคณะแล้ว

ความทันสมัยของ กทม. เร็วมาก จนทำให้ผลงานวิจัยที่ผลิตได้
ด้วยความยาก ดูเชยและล้าสมัยเมื่อนำเสนอเป็นผลงานวิจัย

สรุป ยิ่งเพียร ยิ่งอดทนทำ ก็ยิ่งดูห่างไกลกับความรุดหน้าที่อ่าน
พบในรายงานวิจัย

อุปมาแยกว่า “ดอกฟ้ากับหมาวัด” เพราะความคิดสร้างสรรค์
ใหม่ๆ จากตะวันตก ซึ่งผลิตจากเทคโนโลยีที่ทันสมัยถมอยู่ในวารสารเร็ว
มาก เป็นเทคโนโลยีก้าวหน้าราคาแพงสุดขีดทั้งนั้น

จินตามยปัญญาที่ข้าพเจ้าได้มาจึงแลกับความทรุดโทรมทาง
ร่างกาย

(๙ ม.ค. ๒๐๒๓)

ภาวนามยปัญญาหลุดจากการลองผิดลองถูก

ภาวนามยปัญญา มุ่งไปที่การค้นพบ การหยั่งเห็น การหยั่งรู้ ความจริงหนึ่งอย่าง จะเป็นการค้นพบปรากฏการณ์ในหลักวิทยาศาสตร์ หรือหลักพุทธธรรม บางทีเรียกว่า ญาณปัญญา (รู้ได้จากภายในของผู้นั้น)

ภาวนามยปัญญา เป็นอุบัติการณ์ของผู้มีบารมีในการตรัสรู้ว่าจะมีกระบวนการเหนือความเกิด ความแก่ ความตายอยู่ไหม เจ้าชายสิทธัตถะต้องสั่งสมบารมียาวนาน ๔ อสงไขย แสนมหากัป ภาษาพูดคือ นานมาก สุดจินตนาการ

อภิธรรมที่ทรงบัญญัติว่าเป็นปรมัตตสัจจะที่ไม่ขึ้นกับกาลเทศะ ถูกส่งต่อมาในยุคปัจจุบัน ๒,๖๐๐ ปี ก็ต้องถูกส่งผ่านอรรถกถาจารย์ผู้หยั่งเห็นหรือหยั่งรู้สัจธรรมที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้

วิธีการสร้างญาณปัญญาจึงมีกลวิธีเดียว คือ ผ่านไตรสิกขา (การศึกษาทาน ศีล ภาวนา สำหรับฆราวาส และศีล สมาธิ ปัญญา สำหรับนักบวช)

ข้อที่น่าสังเกตคือ ภาวนามยปัญญาเป็นการค้นพบจากในภายในมิใช่การเรียนรู้ ส ข จิ ปุ ลี อย่างเช่นสุตมยปัญญา หรือมิใช่การเรียนรู้โดยแยกคายเช่นจินตมยปัญญา

ท่านพุทธทาสภิกขุเคยกล่าวว่า การลองผิดลองถูก (trial and error) ภาษาไทยเรียกว่า “การคลำ” (คลำผิดคลำถูก) เป็นของจำเป็น พุทให้ชัดเจนไปคือ ต้องมีความเพียรสูง และต้องเป็นความเพียรที่แนบคาย จึงจะลองผิดลองถูกได้ ถ้าเพียรอยู่อย่างเดิม ด้วยอุบายเดิมๆ ไม่ลองผิดลองถูกเลย ก็จะไม่เกิดภวานามยปัญญา

สรุป AI จะสร้างภวานามยปัญญาไม่ได้ เพราะ AI ไม่มีความแนบคายที่จะตั้งสมมติฐานใหม่ๆ ความแนบคายใหม่ๆ AI เป็นแค่เครื่องมือที่ช่วยแบ่งเบามนุษย์จากการกระทำซ้ำซากเท่านั้น

ภวานามยปัญญาจึงเป็นการค้นพบของมนุษย์ผู้มีตถาคตโพธิสัทธา แต่ไม่ใช่ AI ที่มนุษย์กำลังพัฒนา เพื่อจะสร้าง Metaverse รูปแบบใหม่ๆ ขึ้นมา

(๑๐ ม.ค. ๒๐๒๓)

สุตมยปัญญาก่อความสุข จินตามยปัญญาก่อรากทุกข์

หัตถกรรม สินค้าจากการทำด้วยมือ ไม่ว่าจะเป็นอาหาร ยา หรือ เครื่องใช้ จัก สาน ทอ เย็บ ก่อสร้าง ซึ่งเป็นกระบวนการสุตมยปัญญา ล้วนๆ

เริ่มต้นจดไว้ในจิต ด้วยการเป็นลูกมือช่วยทำ ช่วยปั้น ช่วยสร้าง จนกระทั่งสามารถประดิษฐ์สิ่งที่จดไว้ในจิตด้วยมือตนเอง

แม้จะเป็นแค่ปูนปั้นหน้าบันของโบสถ์ ศาลา หรือทอผ้าลายพื้น ตั้งเดิม หรือลายประดิษฐ์ใหม่ ฯลฯ สินค้าเหล่านี้ถูกทำด้วยมือของผู้ทำ ที่จิตเป็นสุข เขาจะยินดีที่จะส่งมอบสินค้าให้ผู้ที่ชอบใจด้วยราคาดีความดี และไม่หวั่นไหวที่รู้ว่า สินค้าถูกนำไปเพิ่มมูลค่าด้วยการทำ แปรนตร์

ดูราวกับว่า การทำด้วยมือเป็นกิจกรรมก่อสุขให้ชีวิต แลมรู้สึก ยินดีที่ของสิ่งนั้นถูกเพิ่มราคาด้วยกลยุทธ์หลากหลาย

สุตมยปัญญาจึงเป็นรากของความสุขจากภายใน แลมไม่หวั่นไหว กับความคิดสร้างสรรค์ (จินตามยปัญญา) รูปแบบใหม่ๆ ที่นำสิ่งที่เขา ผลิตไปต่อยอด

จินตามยปัญญาจากผู้นำสินค้าไปต่อยอด ต่อกันเป็นทอดๆ จึงเป็นรากเหง้าของความเชื่อในตัวเลขที่ถูกปั้นขึ้นขึ้นลง

เมื่อตัวเลขปั่นขึ้นก็ลิงโลดใจ (ได้ตัวเลขมาแสนง่าย มิได้เหนื่อย
ยากอะไรเลย) เมื่อตัวเลขถูกปั่นลงก็ทุกข์ใจ ตกใจ กังวลใจ

ที่น่าอัศจรรย์กว่านั้น ผู้บริหารการศึกษาของไทยกลับเห็นมูลค่า
ของแบรนด์เป็นความชอบธรรมยิ่งกว่ามูลค่าของหัตถกรรม

สังคมไทยจึงมีแต่ข่าวออนไลน์ การซื้อขายปั่นสินค้าออนไลน์
ทั้งรูปธรรม นามธรรม ที่ลงทุนหนึ่งหน่วย ได้เพิ่มสิบหน่วย ร้อยหน่วย
พันหน่วย

กระเป่ามีแบรนด์ ที่ผู้เริ่มต้นทำอาจได้แค่ความสุขกับการแลก
เปลี่ยนพ้ออยู่พอกิน แต่ติดแบรนด์แล้วราคาแบรนด์เพิ่มเป็นร้อยเท่า
พันเท่า จึงก่อสุขให้กับผู้ที่ต้องใช้ของแบรนด์อย่างเหลือเชื่อ

ดราม่าจากพวกเกี่ยวข้องกับสินค้ามีแบรนด์ จึงเป็นเรื่องราว
เหลือเชื่อไม่รู้จบ เป็นข่าวอาชญากรรมแปลกๆ ทุกวัน

สรุปว่า ความคิดสร้างสรรค์ที่ถูกสร้างผ่านระบบ คือรากแก้ว
ก่อทุกข์ชั้นเยี่ยมนั่นเอง

(๑๐ ม.ค. ๒๐๒๓)

เหตุที่สุตมยปัญญาก่อให้เกิดความสุขให้เจ้าของ

สุตมยปัญญา คือ อริยทรัพย์ ที่ติดจิตและใช้ได้เฉพาะเจ้าของ แม้อยู่ในปรโลก (โลกที่แปลกใหม่ ไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อน)

อริยทรัพย์ข้อนี้ เอื้อเพื่อให้เกิดความสังเกตข้อเท็จจริงที่รอบตัว ในขณะที่กิจกรรมหนึ่งๆ ตัวอย่างเช่น เด็กยุคคลองเช่นข้าพเจ้าผู้เขียน จะสามารถว่ายน้ำได้ง่ายมาก ตั้งแต่เยาว์ โดยไม่ได้พึ่งผู้ใหญ่เลย อาศัย ลูกมะพร้าวผูกต่อกัน ถ้าโตหน่อยใช้ผ้าถุงตีจมนโป่ง สามารถเกาะผ้าถุงที่สวมลอยตัวไปไกล แม้จะดูตลก เพราะการว่ายน้ำจะคล้ายลูกหมาตะกุกน้ำ แต่นี่คือสุตมยปัญญาของเด็กยุคคลอง

สุตมยปัญญา เป็นต้นเหตุของ ฉันทะ คือความพอใจที่จะทำกิจกรรมต่างๆ วิมังสา คือปัญญาที่เกิดจากอิทธิบาท ๔ เป็นเรื่องปกติ ตักน้ำอย่างไรจึงเหนียวน้อยที่สุด ทุกกิจกรรมจะเกิดวิมังสา ทำอย่างไรจึงจะเย็บชุดนักเรียนด้วยมือของตน แม้อายุแค่ ๑๐ ขวบเศษก็ทำเป็น

สุตมยปัญญา เป็นเหตุของอุปนิสัยประโยชน์สูง ประหยัดสุด เพราะทุกอย่างต้องทำมาจากมือตนเอง เสื้อนักเรียนมีแค่สองชุดใช้ทั้งปี เสื้อกีฬาเป็นเสื้อออกงานกลุ่ม ใช้ได้ไม่ต่ำกว่าสองปี ถ้าต้องซื้อเสื้อผ้า จะซื้อเผื่อโตด้วย

ถ้าต้องช่วยพ่อแม่หาเลี้ยงชีพ เช่น พ่อเป็นหมอปริญญา ก็จะต้องมีการบดยา บี้มเม็ดยา ปิดทองยาแต่ละเม็ด งานที่ทำซ้ำๆ เช่นนี้ จะก่อความคิดสร้างสรรค์ ทำอย่างไรจึงจะเร็ว ได้ยาเม็ดเท่าๆ กัน นี่คือ

โพชฌงค์ ๗ กล่าวคือ ต้องมีสติขณะเริ่มทำ และตามด้วยธัมมวิจยะ
ลงแรง เคลื่อนมืออย่างไร จึงจะเจ็บมือน้อยที่สุดและได้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

การที่ต้องใช้มือและร่างกายทำงานสารพัดอย่าง ทำให้ได้อินทรีย์ ๕
คือร่างกายพร้อมเป็นเครื่องมือรับใช้จิตยามที่ต้องทำกิจที่แตกต่างไป
คนป็นต้นหมากที่สูงจะต้องมีอินทรีย์ ๕ แก่กล้า เพราะเขาจะโยนน้ำหนัก
ของตนเองจากยอดต้นหมากต้นที่หนึ่งไปสู่ต้นถัดไป โดยไม่ต้องไต่ลงมา
ข้างล่าง ความพิเศษของอินทรีย์ ๕ พบเห็นเสมอในอาชีพรับจ้างที่ต้อง
อาศัยทักษะที่เต็มไปด้วยอิทธิบาท ๔ รวมกับโพชฌงค์ ๗

สุตมยปัญญา จึงเป็นเหตุให้ร่างกายแข็งแรงและก่อสุขที่ยั่งยืน

(๑๐ ม.ค. ๒๐๒๓)

อำนาจที่อัศจรรย์ของภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญญา ถือเป็นที่สุดแห่งความเลิศล้ำค่าเหนือทุกการเปรียบเทียบทุกชนิด (เปรียบเศรษฐกิจของโลกกับยาจกยังเปรียบเทียบได้ง่ายกว่า)

ภาวนามยปัญญา เป็นมรดกสุดพิเศษของพุทธธรรม

ภาวนามยปัญญา เปลี่ยน ทานจากการให้ที่หวังผลตอบแทน เป็นการให้ที่สละความเป็นตัวกูของกู และหยั่งรู้ความวิเศษของการให้ที่ไร้ตัวกูด้วยจิตของเจ้าของ หยั่งเห็นอำนาจของการให้ด้วยจิตตนเอง

ภาวนามยปัญญา เปลี่ยน ศิลจากสมาทานคือศิลปะเว้น เป็น ศิลที่มีพลังปกป้องผู้รักษา จนกระทั่งเป็นอภิศิล คือ การอยู่เหนือสิ่งเร้า และสิ่งกลุ่มจากภายนอก

ภาวนามยปัญญา มีอำนาจที่หลากหลาย ลักษณะการเกิด ภาวนามยปัญญาเป็นการผุดรู้ฉับพลัน ไม่ใช่การไตร่ตรอง ไม่ใช่การทำจิตให้แยกกาย ไม่ใช่การพิจารณาพระไตรลักษณ์ ดังที่เชื่อกันอยู่

ผลของการผุดรู้ฉับพลัน มีอำนาจในสภาวะนั้น ก่อให้เกิด:

หนึ่ง การสำนึกรู้ว่าตนเองเป็นต้นเหตุของทุกข์และปัญหา ทั้งปวง เห็นชัดเจนว่าความทุกข์ทุกชนิดก่อเกิดจากการเลือกของจิตเจ้าของ ดังนั้นจึงปรับพฤติกรรม (transform) โดยอัตโนมัติ จากเคยโทษปัจจัยภายนอก จะเจียบ รู้ว่าปัญหาเกิดเพราะอะไร

สอง ถ้ากำลังภาวนามยปัญญาสูง อาจเปลี่ยนทัศนคติทำให้
ไม่ใช้วิสัยทัศน์อย่างเดิม เรียกว่า transcend พฤติกรรมผู้นั้นอย่าง
อัศจรรย์

สาม อาจทำให้เกิดการตรัสรู้ (enlighten) หมายถึงพ้นจาก
วิจิกิจฉาทั้งปวง (อภิธรรมกล่าวหาว่า ผู้ใดพ้นจากวิจิกิจฉา ความทุกข์ที่อยู่ใน
ในชีวิตจะลดลงจากน้ำในมหาสมุทร เหลือเท่ากับน้ำในบรรจุภัณฑ์)

วิจิกิจฉา ไม่ใช่การตั้งคำถามของนักปราชญ์ วิจิกิจฉาหมายถึง
คำถามที่ต้องมีตัวกุดันอยู่ภายใน “กูรู้” เมื่อได้คำตอบจากคำถามที่หนึ่ง
ก็จะตั้งคำถามใหม่ติดต่อไปเรื่อยๆ ไร้ต้น ไร้ปลาย หรือบางทีก็วนมา
ที่เดิม

การวิจัยวิทยาศาสตร์ที่ทำกันในโลกทันสมัย ถือว่าเป็นวิจิกิจฉา
ในแง่ของภาวนามยปัญญา การวิจัยจึงสร้างความทุกข์ให้ผู้ทำ ผู้รับฟัง
ผลงาน เช่นงานวิจัย COVID-19 สร้างความทุกข์นับไม่ถ้วนเกิดขึ้นในโลก
และคนทั้งโลกก็ไม่รู้ว่านักวิทยาศาสตร์ไม่รู้จัก COVID-19 ก็เพราะมัน
อยู่นอกนิยามชีวิตที่บัญญัติไว้นั่นเอง

(๑๐ ม.ค. ๒๐๒๓)

กลวิธีเซตร่างกายให้พร้อมใช้งาน

งานทุกชนิด ต้องการสติปัญญา ไม่ว่าจะทำกิจวัตรเล็กๆ เช่น ล้างหน้า แปรงฟัน ฯลฯ ถือว่าการมีสติปัญญาพร้อมได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า

ตามหลักพุทธธรรม สุตมยปัญญา เป็นอริยทรัพย์ เป็นสมบัติเฉพาะจิตของผู้มีศีลและสร้างบารมีมาดีแล้ว

จินตมยปัญญา เป็นอริยวัชฒิ จะมีความคิดสร้างสรรค์สูง ต้องการโค้ชที่ฉลาด รู้วิธีการสกัดความรู้จากสื่อสากลทุกชนิด ฝึกฝน การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ความรู้มาระดับหนึ่ง

ภาวนามยปัญญา เป็นอริยสังข์ กลับไม่ขึ้นกับกาลเทศะ เป็นปรมัตถสังข์จะ บังเกิดกับร่างกายของผู้พร้อม

ภาวนามยปัญญา จึงทำให้นักวิทยาศาสตร์ผู้รู้ความจริงแบบฉับพลัน เป็นตำนานเล่าขานในประวัติศาสตร์

ต่อไปนี้เป็นข้อเสนอให้ลองเซตร่างกายให้พร้อมใช้ เพื่อเกิดโอกาสเหมาะ จะมีภาวนามยปัญญาผุดขึ้น ไม่มีใครบอกได้

หนึ่ง หายใจออกยาว ริดจากหน้าท้อง ผิวปากไล่ออก เป็นการไล่อากาศคาร์บอนไดออกไซด์ออก แต่ทำให้ยาว ๑ ครั้ง

สอง หายใจเข้าผ่านจมูก ขึ้นถึงหัวคิ้ว ส่งผ่านกลับมาผ่านจุดบรรจบระหว่างปลายลิ้นกับเพดานปาก ไต่ผ่านกล้ามเนื้อหน้าท้อง ทำ

เช่นนี้ด้วยความกรุณาเบาๆ จะเกิดแรงสั่นสะเทือนเบาๆ จริงๆ แล้ว
คือ กำเนิดรังสีบีตา ส่งมาปรับชีวโมเลกุลให้เข้าที่เข้าทาง

สาม ตั้งสัมปชัญญะ ตั้งแรงตั้งผิวของแผ่นอกให้ตั้ง คล้ายตั้ง
ผ้าขาวบางให้ตั้ง เพื่อให้พร้อมรับกระบวนการออสโมซิส

สี่ ใช้พลังจิต น้อมพลังธรรมละเอียด ผ่านผนังเซลล์ที่ขึงตั้ง
ผ่านร่างกายเข้าไปรวมกับลมหายใจจากข้อสองเบาๆ

สรุปเป็นการใช้กลยุทธ์ ตั้งพลังธรรมผ่านแรงตั้งผิวของเซลล์
เพื่อให้เกิดการรวมกันของลมปราณกับพลังธรรมที่ตั้งผ่านเซลล์ กระแส
ธรรมสองกระแสนี้ ถ้าฝึกจนชำนาญใช้เวลาสัก ๒-๓ นาที เป็นการเตรียม
องค์กายพร้อมทำทุกกิจกรรมของชีวิต

(๑๑ ม.ค. ๒๐๒๓)

กลวิธีเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (สัมมัตตานุภาพ)

ในการทำกิจกรรมชนิดหนึ่ง หรือแก้ไขปัญหอย่างหนึ่ง หรืออะไรก็ตามที่เกิดมีตัวเลือกมาก และไม่รู้จะเลือกวิธีไหน เพราะต่างมีข้อเด่นข้อด้อยทั้งนั้น

หลักการที่จะได้คำตอบที่ดีที่สุด คือ การใช้ประชามติจากสมาชิกกลุ่ม ให้เสนอทางเลือกที่ตนพอใจสองทางเลือก แล้วนับคะแนนว่าทางเลือกใดมีคะแนนสูงสุดและรองลงไป จากนั้นใช้ประชามติเลือกคำตอบเดียว เรียกว่าใช้สัมมัตปธาน ๔ เป็นตัวสร้างสัมมัตตานุภาพ

นี่คือหลักการประชาธิปไตยที่เหมาะสม ไร้มลพิษ

ข้อที่หนึ่ง จากตัวเลือกมากมาย ให้สมาชิกเลือกที่ตนชอบ ๒ ข้อ ถ้าหากยังไม่มีตัวเลือก ก็ให้สมาชิกเสนอมาคนละข้อ จะเสนอนอกกรอบ นอกกติกาอย่างไรก็ได้ เพราะไม่มีการตัดสิน

ข้อที่สอง เมื่อได้ตัวเลือกหลากหลายลงรายการชัดเจน คราวนี้ให้สมาชิกเลือกที่ตนชอบ ๒ ข้อ (ไม่ต้องบอกเหตุผล)

ข้อที่สาม นำข้อที่ถูกเลือกมากที่สุดและรองลงไปมาเลือกครั้งสุดท้าย เป็นรอบตัดสิน คำตอบที่ดีที่สุดจะได้จากกลุ่ม

กลยุทธ์นี้คือ การเสนอการแก้ปัญหา หรือการทำอะไรก็ตาม จะเสนอต่างกันตามกรรมของแต่ละคน ดังนั้น ห้ามตัดสินว่าข้อเสนอใดดีไม่ดี (ห้ามใช้อคติ ๔)

เมื่อให้เลือกรอบที่ ๒ บุคคลจะวิเคราะห์สิ่งที่ดีที่สุด ๒ ข้อตาม
ประสบการณ์ในภายใน

เมื่อเลือกครั้งสุดท้าย จะเป็นคำตอบที่เกิดจากกุศลมูลของกลุ่ม
และเป็นคำตอบที่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์นั้นๆ ปัญหานั้นๆ ใน
ขณะนั้นๆ

นี่คือ สัมมัปปธาน ๔ ที่สร้างสัมมัตตานุภาพอันอัศจรรย์ จะได้
พลังกลุ่มที่ทำงานขึ้นนั้นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๑๑ ม.ค. ๒๐๒๓)

วัดชินวรเทววิปัสสนาหมู่บ้าน

พุทธธรรมกล่าวว่า การเกิดเป็นมนุษย์จะนำวิปัสสนา ๔ ชนิด
ติดมาทุกคน มนุษย์จึงเป็นเผ่าพันธุ์ที่ชอบทำตามหมู่เพื่อน

ด้วยเหตุนี้ ระเบียบ ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม
จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้รู้ของชุมชนจะต้องรังสรรค์ขึ้น

ยุคนี้เราทุกคนถูกทำให้เป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน โดยอำนาจ
ของสื่อออนไลน์

ใครที่สร้างสื่อแล้วทำให้ผู้คนชอบใจทำตาม จะกลายเป็นผู้นำ
และสามารถใช้เป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพ

ระเบียบ ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมประจำถิ่น ประจำชนเผ่า
ถูกสื่อออนไลน์กระทบ กระแทก เกิดเบียดหัวแตกของรสนิยมของปัจเจก
บุคคล

แม้อยู่บ้านเดียวกัน บางคนอาจปฏิเสธการเป็นสมาชิกของ
ศาสนาตามบุพการีก็ได้

ระเบียบ ประเพณี ค่านิยมที่เคยสัมพันธ์และแนบแน่นกับศาสนา
ถูกสั่นคลอนมหาศาล

และที่น่ากลัวยิ่งกว่า รูปแบบของระเบียบ ประเพณี ค่านิยม
ที่ถูก disrupt ยังดูไม่น่ากลัวเท่ากับความเชื่อในรสนิยมส่วนบุคคล
ตัวอย่างเช่น รสนิยมรักเพศเดียวกัน รสนิยมใช้ชีวิตร่วมกันโดยไม่แต่งงาน

เพราะไม่ต้องการผูกพัน สร้างปัญหาทางจิตวิทยากับเด็กที่พ่อแม่แตก
ไปคนละทิศละทาง รสนิยมปั่นหุ้่น รสนิยมแปลกๆ อีกมากมาย ซึ่งแสดง
ถึงความไม่หวาดกลัวกับการผิดศีล ๕ อย่างชัดเจน

ความยุ่งเหยิงของสังคมมนุษย์ บรรเทาได้ถ้าเยาวชนถูกสอนให้
เข้าใจกฎของอนัตตารธรรม ทุกอย่างต้องเป็นไปตามเหตุปัจจัยของโลก
และไม่มีใครควบคุมบังคับได้

ถ้าหากทุกคนได้เห็นชัดเจนว่า การเขียนต้นฉบับที่กำลังทำอยู่
เป็นอนัตตารธรรมถึงที่สุด

๑. ทุกอักษระทุกพยัญชนะ จะไม่เหมือนกัน ทุกอณูของเส้น
หมึกย่อมขึ้นกับเหตุปัจจัย ของแรงกด ของปลายปากกา
น้ำหมึกที่ไหล ข้อมือที่เคลื่อน และจิตที่เห็นการสั่งงานของ
สมองเป็นขณะ ทุกขณะเป็นอนัตตารธรรม
๒. ถูกส่งเข้าห้องเอกลักษณ์พระโสดาบันผ่านสื่อออนไลน์ แม้
สมาชิกจะถูกเลือกโดยความชอบใจที่คล้ายกันทางพุทธธรรม
แต่การอ่าน การแปลความก็ต่างกันไปทุกคน เพราะเป็น
กฎแห่งอนัตตารธรรม
๓. ถึงแม้จะถูกนำไปพิมพ์ เพื่อบรรเทาความรุนแรงของอนัตตา
แต่ก็ไม่อาจจะก้าวล่วงไปถึงความยอมรับ ความเข้าใจของ
สมาชิก “แทรกแซงได้ แต่ก้าวกายไม่ได้” ทุกขณะต้อง
เป็นไปตามกรรมของผู้อ่าน ซึ่งก็เป็นอนัตตารธรรม

ในยุคสื่อออนไลน์ ถ้าเข้าใจนิตตาธรรมย่อมเห็นชัดเจนว่า ไม่อาจจะยึดมั่นถือมั่นหรือหวังในสิ่งใด ความโกลาหลของเหตุปัจจัย เดินและล้ำหน้ากว่าอารยธรรมที่ผ่านมาอย่างหาที่เปรียบไม่ได้อีกด้วย

ถ้าเข้าใจนิตตาธรรมจะอดกังวลใจไม่ได้ พุทธบริษัทไทยไม่กลัว การสุดโต่ง ซึ่งเป็นเทศนาธรรมครั้งแรกสุดของพระพุทธเจ้า

๑. สุดโต่งในการเห็นว่าความทุกข์คือความสุข ตัวอย่างเช่น บุพการีสนับสนุนให้ลูกเล็กๆ ของตน แผลดเสียง “**ทรงอย่าง แบาด แซดอย่างบ้อย**” และไม่ใช่การแผลดเสียงธรรมดา เค้นออกมาราวกับเส้นเลือดโป่ง เด็กยุคนี้อัดหลับนอน เพื่อเสพความบันเทิงที่เขาชอบผ่านสื่อออนไลน์ บุพการีก็ไม่ห้าม หรือห้ามยาก เพราะรัฐบาลก็สนับสนุนให้มีการ ศึกษา การเงิน การธนาคาร ทำธุรกรรมแทบทุกชนิดผ่าน สื่อออนไลน์ เป็นยุคสุดโต่งทางมายา น่ากลัวที่สุด
๒. สุดโต่งในการเห็นความเป็นปฏิกูลว่าเป็นความสวยงาม ทุกคนเห็นเป็นธรรมดา ที่จะเขียนดา (ทำดาซ่า) ทำศีลยกรรม ไบหน้าหรือทรวงอก ทั้งๆ ที่ปฏิกูลต่างๆ ไหลจากตา หู จมูก ปากและร่างกายอยู่แล้ว ก็ยังเพิ่มโอกาสทำให้เกิด ความผิดปกติมากขึ้น ศัลยกรรมบนไบหน้าจนไม่อาจใช้ชีวิต อยู่ท่ามกลางธรรมชาติ แต่ต้องอยู่ในห้องควบคุมอุณหภูมิ ห้องควบคุมฝุ่น ฯลฯ
๓. สุดโต่งในการเห็นความไม่เที่ยงเป็นความเที่ยง ปลูกเราให้ ใช้เครื่องมือสื่อสาร เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องมือทุกชนิด

ต้องการการบำรุงรักษาเพราะไม่เที่ยง ความทุกข์จากความ
ทันสมัย จากเครื่องมือร้ายล้อมรอบตัว รอบบ้าน จึงมาก
มหาศาล ยิ่งบ้านทันสมัยเท่าไร ความสุดโต่งข้อนี้ยิ่งชัดเจน
ถ้าไฟฟ้าดับหรือถ้าเกิดระบบไฟลัดวงจร (เพราะซ่อนทุก
อย่างไว้) ไม่มีใครที่จะช่วยตนเองได้ เพราะระบบสุดโต่งแห่ง
การปิดบัง ซ่อนเร้นของสถาปัตยกรรมยุคนี้

๔. สุดโต่งในการเห็นอนาคตธรรมว่าเป็นอดีตธรรม ในเชิง
รูปธรรมได้กล่าวไว้ ๓ ข้อ แต่ถ้าใครเข้าใจหัวใจของความ
วิปัสสนาเพราะคิดว่า ตัวกู มีอยู่จริง สิทธิของกูถูกพูดไว้
สวຍहरु จึงทำให้วิปัสสนา ๓ ข้อที่ผ่านมา กลายเป็นความ
เจริญ ความทันสมัย ทั้งๆ ที่มันมีผลกระทบแก่ตนเองและ
สังคมโดยรวม

ความสุดโต่งที่กล่าวมาอาจบรรเทาลง ถ้าหากหยุดวิปัสสนาข้อ
ที่ ๔ ลงได้บ้าง และเห็นความจริงว่าไม่มีอะไรเลยที่จะเป็นไปตามใจเรา

เสื้อผ้า เครื่องสำอาง อาหารเสริม ล้วนเป็นอนัตตา เราถูก
โฆษณาและประชาสัมพันธ์หลอกล่อ โดยไม่ได้เข้าใจว่า กฎแห่งเหตุปัจจัย
ย่อมเป็นใหญ่เหนือโฆษณาเหนือประชาสัมพันธ์

ต่อให้ราคาวัคซีน ราคาสินค้าติดแบรนด์แพงเท่าไร ทุกอย่าง
จะปรับใหม่หมด ถ้าเข้ามาแตะต้องตัวของผู้ใช้ ถ้ามีโมหะมูลมาก
ประสิทธิภาพประสิทธิผลของทุกสิ่งจะลดลง เพราะต้องเป็นไปตามเหตุ
ปัจจัยของอกุศลมูลของผู้เสพผู้ใช้

ต่อให้ราคาวัคซิน ราคายา ราคาสินค้าพื้นฐานเป็นของไร้แบรนด์
แต่ถ้าเข้าไปสู่ผู้มีกุศลมูลในตัวสูง ประสิทธิภาพประสิทธิผลจะเพิ่มสูง
ทันที

หน้าที่โดยตรงของมนุษย์ คือ ลดอกุศลมูลลงให้มากที่สุด เพิ่ม
กุศลมูลให้ยิ่งขึ้น และทำปัญญาให้ขารอบ นี่คือโอวาทปาฏิโมกข์ ซึ่ง
ใครถอดรหัสได้ ไม่กล้าทำการสุดโต่งตามกลุ่มชนผู้หลงผิด แม้เป็นกลุ่ม
ชนนักปฏิบัติธรรมก็ตาม

(๑๒ ม.ค. ๒๐๒๓)

พลังกรรมคือพลังแม่เหล็กไฟฟ้าช่วงแคบ (มาก)

กรรม คือ ผลจากการทำการพูดการคิด เรียกว่า การปรุงแต่ง

แรงแม่เหล็กไฟฟ้าถูกบัญญัติว่าเป็นสนามที่เกิดจากอนุภาคประจุลบ (อิเล็กตรอน) วิ่งวนอยู่รอบโปรตอนที่อยู่ในนิวเคลียส

อิเล็กตรอนของธาตุสองชนิดจะแชร์สนามพลังกัน เกิดเป็นกรรม (สารตัวใหม่) จะต้องปลดปล่อยความไร้ระเบียบ (เป็นความร้อนก็ได้) เรียกสารเกิดใหม่ว่า สารเคมี

แรงปฏิกิริยาเคมีจึงเป็นแรงน้อยๆ

สารเคมีที่เกิดใหม่มีการปะทะสัมพันธ์กันด้วยแรงกายภาพ (แรงน้อยๆ ทั้งนั้น) ก่อให้เกิดวิวัฒนาการของชีวิต

แม้สารเคมีจะมีการปะทะสัมพันธ์แบบโกลาหล แต่ก็ยังมีหลักการว่าแรงคล้ายกันจะหลอมรวมกันได้

ตัวอย่างใกล้ตัว ทำอยู่ทุกวัน เช่น ตำน้าพริกโดยโซลกลเครื่องแกงเบาๆ พอให้เข้ากัน สมบัติของเครื่องเทศแต่ละตัวยังอยู่ครบ เพราะไม่มีปฏิกิริยาเคมีใหม่ แต่กลับทำให้เครื่องเทศแต่ละตัวแสดงสมบัติส่วนตัวได้ เช่น พริกมีรสเผ็ด ตะไคร้มีกลิ่นหอม ฯลฯ และ ฯลฯ (ยาสมุนไพร ก็เช่นเดียวกัน)

หลักโภชนาการ หลักการรักษาสุขภาพของทุกชุมชนในโลก
จึงคล้ายกัน

ซึ่งจริงๆ แล้วเป็นแรงแม่เหล็กไฟฟ้าช่วงแคบๆ เป็นรูปธรรมที่
คุ้นเคย อันนี้นับเป็นแรงกรรมตามธรรมชาติ

แต่ที่สำคัญกว่า กลับเป็นแรงแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีคลื่นยาว เช่น
คลื่นเสียง และก็ไม่มีหลักการไตพยากรณ์ได้ แต่กลับทำให้เกิดกรรม
อย่างรุนแรงและฉับพลัน

ชื่อเรียกเป็นสมมติ จะเปลี่ยนก็รอบก็ได้

แต่ถ้าถูกตีความว่าเรียก “เรา” เช่น “แอนนา เสืองามเอี่ยม”
ข้อมูลชีวิตของคนที่ถูกเรียกว่า แอนนา เสืองามเอี่ยม จะขึ้นพรีบ (เร็วกว่าวินาที) เป็น “Miss Universe”

แค่นี้แหละพลังปิติสุขล้นทะลัดฉับพลันกับคนชื่อ แอนนา เสือ
งามเอี่ยม ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งกลับเป็นพลังลบ จบทุกความหวังที่รอคอย

ฟุตบอลแมตช์หลุดโลกระหว่างอาร์เจนตินาและฝรั่งเศส ภาพ
ลูกฟุตบอลเข้าประตูฝ่ายที่ตนเชียร์ สร้างปิติกระฉูดทั่วโลกพร้อมกัน
อีกฝ่ายหนึ่งก็วูบดับเป็นความผิดหวังพร้อมกัน

พุทธธรรมเรียกว่า โมหะกรรม

พลังกระจิริดของแม่เหล็กไฟฟ้ากระตุ้นแรงกรรมได้เกินกว่าจะ
อธิบายได้ เป็นพลังอินไทย เหนือความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์
ที่เชื่อเรื่องแรงแม่เหล็กไฟฟ้า

พลังแม่เหล็กไฟฟ้าที่อ่อนๆ (พลังเรียกชื่อ) สามารถกระตุ้นพลังชีวิตของคนให้ไกลาหล เรียกว่า โมหะ ถ้ารวมกันแล้วมีแรงส่งเป็นบวก เรียกว่า สติ รวมกันแล้วมีแรงส่งเป็นลบเรียกว่า วิจิกิจฉา

กรรมของมนุษย์จึงเกิดได้ง่ายๆ ด้วย “เจตนา”

มนุษย์ตั้งเจตนาทำโน่นทำนี่ คิดโน่นคิดนี่ จึงมีกรรมเกิดอย่างไกลาหลตลอด จะอยู่เหนือกรรมได้ ต้องรู้ทันเจตนาของตนเอง ซึ่งเป็นเรื่อง ปัจจัตตัง (ตัวใครตัวมัน)

พลิกดูยูทูบ หรือสื่อที่มีคนคลิกชมเป็นหมื่นเป็นแสนและเป็นล้าน จะพบความจริงที่เขียนมาทั้งหมด

ความทุกข์ ความเดือดร้อนของคนในโลก เกิดเพราะแต่ละคนไม่รู้ทันเจตนาของตน

นิ้วที่เขียนสื่อ สายตาที่ดู หูที่ฟัง ล้วนเป็นพลังแม่เหล็กไฟฟ้า ช่วงแคบๆ แคบมากๆ จนเหลือเชื่อ

พลังแม่เหล็กไฟฟ้าแคบๆ จึงสร้างตำนาน สร้างประวัติศาสตร์ สร้างวีรกรรม สร้างอาชญากรรม จากจุดเล็กๆ เป็นเรื่องส่วนตัว (ความสัมพันธ์ระหว่างหญิงและชาย) กลายเป็นข่าวสะเทือนสังคม สะเทือนโลก

ในอิทธิฤทธิ์ทำให้เรารู้ว่า สังสารวัฏฏ์นั้นไม่มีต้นไม่มีปลาย ถ้าต้องการอยู่เหนือสังสารวัฏฏ์ ต้องใช้พลังนิวเคลียร์หรืออิทธิฤทธิ์เรียกว่า อริยมรรค (ไม่ใช่พลังแม่เหล็กไฟฟ้าที่ล้อมรอบตัวเรา)

พลังอริยมรรคคือพลังนิวเคลียร์อ่อน

พลังนิวเคลียร์เป็นพลังที่ปลดปล่อยพลังงานมาก ถึงแม้จะเชื่อว่าการกระตุ้นนิวเคลียร์มีโปรตอนและนิวตรอน มันจะทำให้คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าเป็นชั้นๆ (ก็ตาม)

ทั้งหมดเป็นสมมติฐานของนักวิทยาศาสตร์ ที่เริ่มต้นเดาสมบัติของอะตอม ที่ถือว่าเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสสาร

สรุปว่า ถ้ามีโปรตอนตัวเดียวในนิวเคลียส มีชื่อว่าไฮโดรเจน มันอาจส่งอิเล็กตรอนไปแชร์กับออกซิเจนเกิดเป็นน้ำ แต่ทว่าถ้าโปรตอนของมันถูกกระตุ้นด้วยแรงค่าหนึ่ง (เกินกว่าแรงเคมี) มันจะรวมตัวกันเป็น ๒ โปรตอน เรียกว่า ฮีเลียม พร้อมกับปลดปล่อยความร้อนมหาศาล

นี่คือความร้อนของดวงอาทิตย์ที่ส่งมายังดาวบริวาร

นิวเคลียสมีสมบัติแปลก มันจะเฉยๆ ถ้าถูกรบกวนด้วยอนุภาคอื่นๆ ถ้าเข้าไปใกล้มันกลับจะดูดอนุภาคหายไปเลย เรียกว่า หลุมดำ แต่ถ้ากระตุ้นแรงพอก็จะได้โปรตอนหรือธาตุใหม่ พร้อมกับปลดปล่อยพลังงานความร้อน เรียกว่า Nuclear fusion

ใครคุมพลังงานที่มากมหาศาลนี้ได้ก่อน ก็เป็นเจ้าโลกทันที

เทคโนโลยีในปัจจุบันไม่มีทางที่จะคุมพลังงาน fusion ได้ เราจึงปล่อยลาวาจากภูเขาไฟ หรือจากน้ำพุร้อนให้เย็นลงโดยตัวเอง

ที่เกริ่นมาอย่าคิดว่า เพราะเรื่องเหล่านี้เป็นฐานแรกๆ ของวิชาฟิสิกส์ เป็นเรื่องที่เพ็ญสามารถอุปมาเข้ากับอภิธรรมของเถรวาทได้ อภิธรรมคือศาสตร์ที่อยู่เหนือกาลเทศะ อยู่เหนือวิทยาศาสตร์

วีรตีเจตสิก ประกอบด้วยเจตสิก ๓ ตัว คือ สัมมาวาจา สัมมา กัมมันตะ สัมมาอาชีวะ

ในสภาวะโลกียวิสัย เจตสิกจะทำงานแค่ ๒ ตัว ยกเว้นในสภาวะ เฉพาะที่เจตสิก ๓ ตัวรวมกันเป็นหนึ่ง จะเกิดพลังมหาศาล เปลี่ยนรูปร่าง ของคนจากโลกียชนเป็นอริยชน สภาวะของรูปร่างถูก transform (ตทั้งควิมุตตัวอย่างอ่อน) หรือถูก transcend (ตทั้งควิมุตตัวอย่างเข้มข้น ขึ้น) หรือตรัสรู้ enlighten (สมุจเฉทเกิดขึ้น พลังแรงมากจนกลายเป็น อีกคนหนึ่ง)

ที่นำอัตราคือ ค่า binding energy per nucleon (แรงที่ผูกนิวคลีออนไว้ในนิวเคลียส) ของธาตุเบาๆ เช่น ไฮโดรเจน ออกซิเจน คาร์บอน ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส จะมีค่า binding energy per nucleon สูง ผันผวนง่ายมาก คือสลายตัวได้ง่าย

ธาตุที่นิวคลีออนสลายตัวยาก เป็นก๊าซเฉื่อย โลหะหนักที่เฉื่อย เช่น พรอท แคนเดียม คือสารที่ก่อโรคร้ายให้กับทุกชีวิต

องค์ประกอบของชีวิตมนุษย์ จึงมีโอกาสสลายพลังนิวเคลียร์ อ่อนจากชีวโมเลกุล จากน้ำที่มีประมาณ ๗๐% ของร่างกาย

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้อรุณุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ กล่าวไว้ในบทสวดมนต์ว่า “แสงสว่างเกิดขึ้นแล้ว ธรรมอันไม่เคยปรากฏมาก่อน ได้เกิดขึ้นแล้ว”

แสงสว่างเกิดขึ้นแล้ว เป็นเครื่องหมายของ “วิชชา” หรือ “อภิมตะในมหายาน” หรือ “วัชระคือสายฟ้าในวัชระยาน” สิ่งเหล่านี้คือ รังสีที่ถูกปล่อยจากนิวเคลียส เมื่อถูกกระทบถึงค่าหนึ่ง แล้วปลดปล่อย รังสี (บีตา แกมมา หรือ แอลฟา)

ผู้ที่ทำลมปราณและความรู้สึกของร่างกายให้รวมเป็นหนึ่งหรือ เรียกว่า จิตหนึ่ง จึงมีโอกาสดัดทั้งคติมุตติ หรือถ้าพิเศษก็ได้วิมุตติ ลักษณะอื่นๆ ด้วย

สรุปก็คือ วิมุตติทุกชนิดต้องเหนือแรงกรรม หรือต้องไม่ใช่แรงแม่เหล็กไฟฟ้าที่เป็นขั้วบวกขั้วลบ ต้องเป็นแรงนิวเคลียร์ไม่มีขั้ว และเป็นรังสีที่มีสมบัติ transform ชิวโมเลกุล หรือ transcend ชิวโมเลกุล หรืออาจสลายอะไรบางอย่างที่เป็นองค์ประกอบของร่างกายก็ได้

ถ้าสมมติฐานมีแนวโน้มเป็นไปได้ การพิจารณาขั้น ๕ อายุตนะ ๖ หรือปรากฏการณ์โดยนัยโลก ก็จะเป็นวิธีอ้อมโลก แต่ถ้าพุ่งตรงไปที่ วีรตีเจตสิกที่รวมกันเป็นหนึ่ง แล้วให้รังสีออกมา ต้องเป็นการทำจิตหนึ่งเท่านั้น อริยมรรคจึงบังเกิดได้

(๑๒ ม.ค. ๒๐๒๓)

สันติย่อมเกิดกับผู้เห็นแก่นัตตาธรรม

การเชื่อว่าธรรมเป็นใหญ่ ทุกขณะต้องเป็นไปตามเหตุตามปัจจัย อยู่เนืองนิจ นี่คือกฎของอนัตตาธรรม

ความสุขและสันติจะผุดบังเกิดอย่างง่ายดาย แม้มีเจตนาจะหยิบยื่นสิ่งอันพึงปรารถนาตามทำนองคลองธรรม ให้กับใครที่เรากำลังสัมพันธ์ด้วย ตามเหตุตามปัจจัยของโลก

รู้สึกทุกข์ตาอยู่ข้างในที่เขาได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้เชื่อในอนัตตาธรรม เชื่อในอำนาจสูงสุดของกฎธรรมชาติธรรมดาที่พระพุทธรองค์ทรงบัญญัติไว้ดีแล้ว

เจตนาที่ตั้งไว้เช่นนี้ จะก่อความอัศจรรย์และปาฏิหาริย์แก่เจ้าของจิต ไม่ว่าจะดำริทำอะไร จะได้สมกับความดำริอันชอบนั้น

นอกจากนี้ ยังมองเห็นผู้ที่ติดเหตุผล ใช้เหตุผลที่ผลิตขึ้นฉับพลัน แสดงถึงความดีความยิ่งใหญ่ของกู การติดตัวของกูจะเห็นง่าย คือแสดงเหตุผลเพื่อสร้างความขัดแย้งหรือเหตุผลที่สร้างให้กูมีบทบาท ตัวกูของกูจะมองไม่เห็นโดยเจ้าของจิต แต่ผู้ฝึกการให้และทำตามเหตุปัจจัย โดยยกผลงานให้อนัตตาธรรม จะมีโอกาสมองเห็นได้ง่าย

ข่าวที่นักวิชาการของมหาวิทยาลัยชื่อสิทธิในการลงชื่อในรายงานวิจัย แล้วนำผลงานวิจัยไปเคลมเป็นชิ้นงานวิชาการของตนเอง สิ่งเหล่านี้ที่ขีดว่า:

หนึ่ง สังคมชาตนักวิชาการที่มีความรู้เชิงวิชาการอย่างแท้จริง ที่จะประเมินผลงานนั้นๆ ว่ามีคุณค่าทางวิชาการแค่ไหน รายงานผลงานวิจัยกลายเป็นสิทธิต่างๆ เหมือนบัตรประชาชน

สอง ขาดการฝึกอบรมให้คนละเอียดใจในการโกงซึ่งๆ หน้า หลอกลวงซึ่งๆ หน้า ขาดhiriโอดตັปะะ อย่างไรก็ตามไม่ถูกลงโทษโดยสังคม การขาดhiriโอดตັปะะกลายเป็นสิทธิมนุษยชน ทำอย่างไรให้ถูกกตিকা เช่นการโฆษณาขายของ แต่ที่น่ากลัวคือการประชาสัมพันธ์ว่า กูคือผู้รู้ เพียงเพื่อผลประโยชน์ทางโลกธรรม

แยะขนาดนี้ ยังไม่อาจทำให้ผู้เห็นอนัตตาธรรมหลุดไปจากสันติ เพราะปรมัตถสังจะของโลกุตตรธรรมอยู่เหนือโลกียวิสัยนั่นเอง

(๑๓ ม.ค. ๒๐๒๓)

สันติความสงบเคยเป็นศักดาเดชของสุวรรณภูมิ

วันนี้ข้าพเจ้าได้อ่าน “พุทธศาสนา” ฉบับครบรอบ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๔๘๖ ของคณะธรรมทานพบว่า สิ่งที่น่าสนใจมี ๒ ประเด็น

หนึ่ง นักเขียนที่ลงใน “พุทธศาสนา” ล้วนเป็นผู้ใหญ่ของไทย ยุคโน้น

สอง ท่านธรรมทาสได้นำเสนอ “ไชยา ที่ตั้งนครหลวง อาณาจักร ศรีวิชัย” (ตอนนั้นภาษาไทยเขียนต่างจากยุคนี้มาก)

มีหลักฐานทางโบราณคดี หลักฐานจากประวัติศาสตร์ จากตำนานของพระถังซำจั๋ง การวิเคราะห์ทางศิลปศาสตร์และอื่นๆ เพื่อเสนอต่อสังคมไทยว่า อาณาจักรศรีวิชัยอยู่ที่ด้ามขวานทองของไทย มิใช่ที่อินโดนีเซีย

น่าเสียดาย ผ่านมาแล้ว ๘๐ ปีไม่มีใครทำเรื่องต่อ

แสดงว่า ความรักของคนยุคโน้นต่อพุทธศาสนามีสูงมากกว่าคนยุคนี้ ที่จะสนใจเฉพาะเรื่องราวที่ถูกตั้งกติกา และขับเคลื่อนโดยตะวันตก (ถ้าฝรั่งไม่เริ่ม สังคมไทยก็ไร้ความใส่ใจ)

เมื่อ แอนนา เสื่องามเอี่ยม ตรอบคัดเลือกตั้งแต่ ๑๖ คนสุดท้าย สังคมไทยงุนงง ไม่น่าถึงรากเหง้าทางจิตที่คนไทยเคยมีศักดาเดชเหนือกว่าตะวันตก

อาณาจักรศรีวิชัย รุ่งเรืองด้วยอำนาจของพุทธธรรม

ถัดมาก็คือ อาณาจักรสุโขทัย ก็ยังคงแสดงศักดาเดชด้วยหลักพุทธธรรมนำวิถีชีวิตของสังคม

นักภาษาศาสตร์พยายามค้นคว้าให้เห็นว่า ก่อนพ่อขุนรามคำแหงมหาราชจะคิดอักษรไทย แท้จริงท่านได้อิทธิพลจากภาษาพหุเป็นภาษานั้น่าเกี่ยวกับจิตเป็นประธานของสรรพสิ่ง

สังคมไทยในยุค ๘๐ ปีที่ผ่านมากลับภูมิใจว่า ความเจริญที่แท้จริงของมนุษย์ อยู่ที่กษัตริย์ปกครองโดยธรรม บ้านเมืองมีความสงบ มีสันติ ไร้อิทธิพล แม้เอาทองวางไว้ที่ทางสามแพร่งนานหลายวันก็ไม่มีคนสนใจ เพราะต่างรู้ว่าทองคำนั้นไม่ใช่ของตน

“ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ความอุดมสมบูรณ์มหาศาลถูกทำลาย โจรผู้ร้าย อาชญากรรม และความขัดแย้งสารพัดล้วนเกิดภายหลังการประกาศแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙ นับว่าเป็นข้อเท็จจริงที่น่าทบทวน

(๑๓ ม.ค. ๒๐๒๓)

วิทยาศาสตร์ก่อความเชื่อ สิ่งแวดล้อมคือตัวคงที่

มนุษย์จินตนาการขึ้นเคยกับกลุ่มควันลอยจากปล่องโรงงานอุตสาหกรรม และน้ำเสียที่ไหลลงคลองและแม่น้ำสาธารณะ

ประสบการณ์ที่เห็น คือ ทุกอย่างจะถูกดูดซับโดยชั้นบรรยากาศโดยแผ่นดินและแม่น้ำ

ความไว้วางใจว่าสิ่งแวดล้อมเป็นตัวคงที่อย่างหนึ่ง ทำให้เกิดความไม่แคลงใจ ไม่ฉุฉุนใจ ในการใช้ของครั้งเดียวทิ้ง กลับคิดว่าเป็นมาตรฐานของความทันสมัย

นักสิ่งแวดล้อมพาไปดูเกาะพอลิเมอร์ในมหาสมุทรและรายงาน microplastic ในน้ำทะเล ที่ส่วนหนึ่งอยู่ในสัตว์น้ำที่เป็นอาหารของมนุษย์

ฟังแล้วผ่านหู เพราะชีวิตก็ยังคงปกติดีเช่นเคย

ต้นธารของความรู้วิทยาศาสตร์ แบ่งความรู้เป็นสองประเภท คือ สมบัติว่าด้วยความเป็นอนุภาค และว่าด้วยความเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

กฎของวิทยาศาสตร์กล่าวว่า การจะสร้างสารใหม่ได้จะต้องปล่อยความไร้ระเบียบสู่สิ่งแวดล้อม

แปลเป็นภาษาพูด “ของฟรีไม่มีในโลก”

เป็นต้นบทของทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยอุปสงค์และอุปทาน (demand and supply)

เมื่อ ๖๐ ปีที่ผ่านมา พยาบาลไทยที่นิวยอร์กเล่าให้ฟังถึงความ ร่ำรวยของอเมริกันว่า ผลผลิตของจากโรงงานอุตสาหกรรม แล้วเอาของไป ทิ้งทะเล ที่ต้องทำเพราะให้เศรษฐศาสตร์ดำเนินไปได้

ข้าพเจ้ายังทำใจไม่ค่อยได้ เมื่อเป็นนักศึกษาปริญญาเอก ใน ระบบใช้ของครั้งเดียวทิ้ง ไม่ว่าจะอาหารยีนกิน ข้าวของในห้องทดลอง บางที่ถึงกับล้างหลอดทดลองเพื่อเก็บมาใช้ในประเทศไทย

อีกหลายสิ่งหลายอย่างที่เคยพบในช่วงระยะเวลาเกือบ ๕ ปีที่ ศึกษาอยู่ในอเมริกา บัดนี้สิ่งที่จะต้องทำใจ สิ่งที่ยอมรับไม่ได้ ถูกถ่ายโอน มาอยู่ในสังคมไทย ไม่ใช่แค่ กทม. ไม่ใช่แค่ในเมือง แม้ในชนบทห่างไกล ติดป่าติดเขา ของใช้ครั้งเดียวทิ้งบุกถึงในป่า

(๑๔ ม.ค. ๒๐๒๓)

เทคโนโลยีก่อความเชื่อ ผู้รับบริการคือผู้ยิ่งใหญ่

ร้านสะดวกซื้อมีทุกหนแห่ง แม้ในชนบทเล็กๆ ติดป่า เช่น
อาศรมมาตา

ภาพที่ผู้ซื้อถูกต้อนรับดุจผู้ยิ่งใหญ่ คิดเงินเสร็จ บางที่ยังไหว้
ลูกค้าด้วย ซึ่งน้อยคนจะได้รับไหว้ เพราะรู้สึกได้ถึงความเป็น AI ของ
การไหว้

บริการทางรูปธรรมและนามธรรมไหลซึ้นราวดอกเห็ด แถมถูก
ระบุว่าเป็นคือสัญลักษณ์ของความเจริญ ความทันสมัย สามารถสั่งได้
ทุกเรื่อง สั่งอาหาร สั่งของ สั่งรถมารับ สั่งคนมาทำงานเฉพาะกิจ ฯลฯ

น้อยคนที่จะรู้ว่า AI ระบบอัตโนมัติ เป็นความรู้วิทยาศาสตร์
ที่หามาจากงานวิจัยที่ต้องสมมติให้ความเป็นอนุภาคเป็นตัวคงที่ แปร
เปลี่ยนเฉพาะความเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

แต่เครื่องมือทุกชนิดที่เป็นระบบอัตโนมัติ จะเป็นที่ใช้ประกอบการ
การแพทย์ การสุขภาพ การเกษตร การทหาร การคมนาคม การ
บันเทิง ของใช้ในครัวเรือน และอื่นๆ ทุกเครื่อง จะต้องเผชิญกับการระแวด
ระวัง (maintenance) อย่างถูกต้อง ทุกเครื่องทุกชนิด

ขยะเครื่องมือที่ขาดการซ่อมบำรุง หมดสภาพการใช้งาน ทั้ง
ขึ้นน้อยขึ้นใหญ่ (เช่นรถยนต์) มีอยู่ทุกบ้าน ทุกประเทศ ทั้งที่พัฒนาแล้ว
และกำลังพัฒนา โดยเฉพาะในองค์กรต่างๆ สังกัดรัฐบาล ที่มีกฎกติกา
รุ่งรัง เครื่องมือหมดสภาพยังมีมากมาย

ข้าพเจ้าเคยคิดตั้งแต่เป็นนักวิจัย เป็นนักศึกษาปริญญาเอก เป็นอาจารย์คุณวิธานิพนธ์ ตลอดชีวิตที่ทันสมัยมีแต่ความเครียด ความสุขตอนเป็นเด็ก (ก่อนมาเป็นอาจารย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖) หายไปหมด เพราะกลัวเครื่องมือใช้ไม่ได้ หลังจากเตรียมสิ่งที่ต้องวิจัยผ่านมาหลายวัน เสียเวลา เสียสาระ เสียความเพียร ฯลฯ

เมื่อลาออกจากราชการปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ถูกเทวดาส่งเข้าป่า ไม่มีไฟฟ้า ไม่มีถนน ไม่มีคลื่นต่างๆ อยู่เช่นนั้นแบบวิถีดั้งเดิม แต่ยังมีกาแฟ 3 in 1, มีบะหมี่สำเร็จรูป ซึ่งตอนเป็นเด็กไม่มี

ความเป็นผู้ยิ่งใหญ่ของตนเองถูกหวนคืนเมื่อพ้นไปจากเทคโนโลยี ทั้งปวง นี่คือประสบการณ์ตรงของตนเอง

(๑๔ ม.ค. ๒๐๒๓)

คำถามที่พุทธบริษัทควรตั้ง

ญาณทัสสนะ คือ การหยั่งเห็นความจริงบางอย่าง ผุดขึ้นจากผู้มีปัญญาญาณ เช่น การเห็นรังกินน้ำของ ไอน์สไตน์ การเห็นผล แอปเปิ้ลตกของไอแซก นิวตัน และอื่นๆ ที่ก่อความก้าวหน้าให้เกิดในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ญาณทัสสนะเกี่ยวกับปัญหาชีวิต เป็นเรื่องที่ชาวพุทธเชิดชูจนถึงกับเชื่อว่า สามารถเปลี่ยนฆราวาสเป็นอริยบุคคล อันทุกคนควรให้ความเคารพ

ผู้ที่ถอดรหัสทฤษฎีของผู้มีญาณทัสสนะ สามารถสร้างผลงานวิจัยเป็นประโยชน์กับสังคม และดังนั้นใครที่ถอดรหัสอิทธิธรรมซึ่งเป็นปรมาตมส์จจะ เหนือกาลเทศะ เหนือกว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงควรเป็นผู้ที่สังคมไทยเชิดชู

ไม่ใช่แค่ญาณทัสสนะของในหลวงรัชกาลที่ ๙ แต่ภิกษุสังฆาติไทย ฆราวาสไทยผู้มีญาณทัสสนะ ผู้เป็นหัวใจหลักของความสงบและสันติมีอยู่แน่นอน

ต่อไปนี่ขอกระตุ้นให้พุทธบริษัทไทยช่วยกันผลักดันในวันครู

๑. ทำไมสังคมไทยที่เคลมเป็นชาวพุทธ ๙๕% จึงขาดหลักสูตรภาคบังคับ หรือหลักสูตรสร้างบัณฑิตผู้มีญาณทัสสนะ และใช้กฎหมายบังคับให้หน่วยงานต้องมีบัณฑิตผู้ผ่านหลักสูตร

ดังกล่าว คุณนโยบายการบริหารจัดการขององค์กรต่างๆ
ว่า กำลังทำการสุดโต่งอยู่หรือไม่

๒. ประวัติของผู้มีญาณทัสสนะ ที่เป็นภิกษุเช่นท่านพุทธทาส
ภิกษุ ที่เป็นฆราวาสเช่น นายธรรมทาส ศ.ดร.ระวี ภาวิไล
และท่านอื่นๆ ที่ทำคุณูปการไว้กับหลักพุทธธรรมของ
เถรวาท ใครจะเป็นผู้มีหน้าที่เชิดชูคุณูปการของปูชนียบุคคล
เหล่านั้น เพื่อยาวชนไทยจะได้ไม่ต้องมีไอดอล เป็นชาว
ต่างชาติอย่างที่กำลังเป็นอยู่ในปัจจุบันขณะ
๓. เป้าหมายของพุทธธรรม คือศึกษาเพื่อปลดจิตวิญญาณจาก
ความเป็นทาสทุกประเภท โดยเฉพาะทาสของโลกธรรม ๘
แต่คนเก่งของสังคมไทยยังมีพฤติกรรมลอกเลียน ทั้งความคิด
ทั้งเครื่องมือ ทั้งรูปธรรม นามธรรม จนพุทธบริษัทมีอยู่
แค่นี้ทะเลเบียนบ้าน ยิ่งเกรงใจที่จะบอกว่า “ไม่มีศาสนา”
เหมือนผู้ทันสมัยของโลกสากล หน่วยงานไหนจะตั้งนโยบาย
ปลดความเป็นทาสของคนไทย เพื่อความมีสันติ ความสงบ
ที่เคยเป็นศักดิ์ตาเดชของคนแถบสุวรรณภูมิ

(๑๔ ม.ค. ๒๐๒๓)

ภาคผนวกที่ ๑

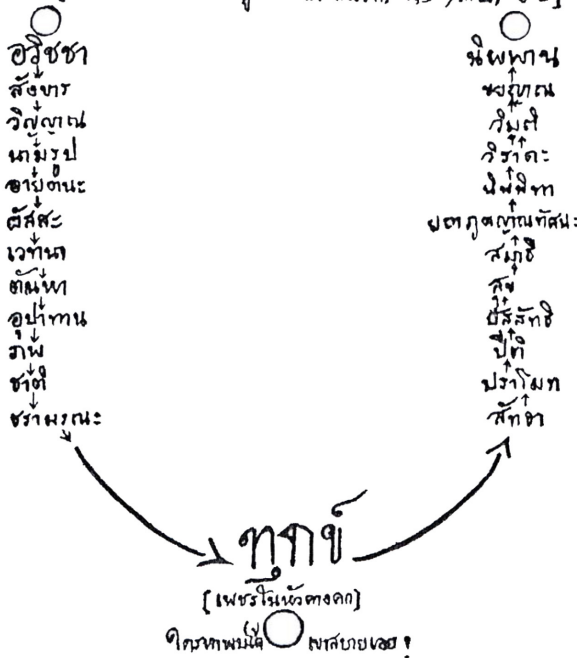
แผนผังแบบจำลองของจิต เจตสิก ของ ศ.ดร.ระวี ภาวิไล

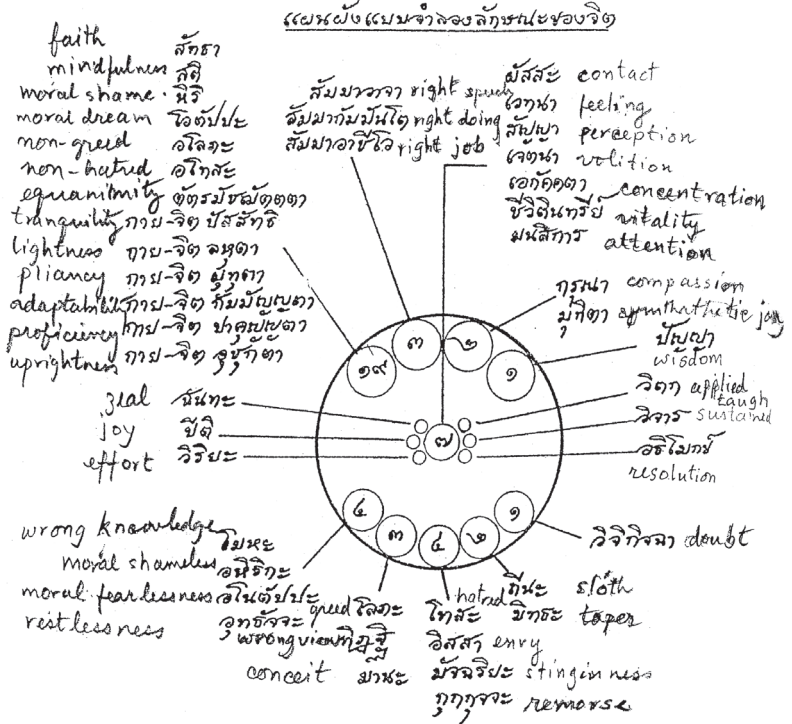
เป็นปรมวลตส์จจะ เป็นสิ่งมีจริงเหนือกาลเทศะ อยู่ที่ต้องถอดรหัส นำไปใช้ในปกติชีวิต

เจตสิกสาธารณะ (อัญญาสมานา) ๗+๖ = ๑๓ เป็นวงกลมตรงจุดศูนย์กลาง เป็นฐานอารมณ์ทุกชนิด อุปมาดั่งนั่งอยู่บนเก้าอี้ แต่จริงๆ มีฐานตอม่อ คานและเสา รับน้ำหนักของเราไว้

ปฏิจรรวมประเภท ๒๔ (ปฏิจรรวมประเภท ซ้อน ปฏิจรรวมประเภท)

[ตัวสีไว้ในบาลี ๓๓ปฏิสูตร ทศพลมวค, ๕:๑๖/๓๕/ ๖๘]

เจตสิกที่เป็นอกุศล ต้องรู้ ลด ละ เลิก ให้ได้

๑. วิจิกิจฉา (๑) การสงสัยไปเรื่อย พอได้คำตอบก็กระตุ้นให้ถามต่อไป ไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้เกิดวัฏจักร ความรู้ ความคิด

ถ้ารู้ไม่ทันจะเกิดตัวกู ถ้ารู้ทันก็จะเห็นว่ามันเป็นแค่สมมติ-บัญญัติ ผู้ที่ไม่รู้จักสภาวะวิจิกิจฉามักจะหลงตกจมอยู่ในความชอบใจ ความไม่ชอบใจ ในเชิงภาษาศาสตร์เรียกว่า dogma นักการเมือง นักธุรกิจ ผู้หวังผลประโยชน์ในทางการเมืองและทางธุรกิจจะฝึก dogmatic language

ภาษาที่เต็มไปด้วยการแสวงหาผลประโยชน์ ไม่ยอมลดผลประโยชน์ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม เป็นภาษาของผู้เห็นแก่ตัว พุทธบริษัทผู้เห็นแก่ธรรมอย่าใช้ภาษา dogma เพื่อส่งต่อพุทธธรรม จะทำให้เสียสภาวะแห่งธรรมสังขจะ ไม่มีโอกาสเข้าถึงสังขธรรม

๒. ถีนมิทระ (๒) เป็นสภาวะง่วง เหงา หาว นอน มีน ตื้อทึบ โดยไม่มีเหตุปัจจัยที่สมควรรองรับ เป็นสภาวะปิดกั้นกุศลมูลที่นำกลัวเช่นเดียวกับวิจิกิจฉา เพราะเป็นวิธีการหนีข้อเท็จจริงของจิตผู้ขาดความรับผิดชอบ
๓. โทสะ อิสสา มัจฉริยะ กุกกุงจะ (๔) (negative feedback) เป็นผู้ถนัดมองโลกเชิงอนุমানหรือเชิงข้อเท็จจริง เป็นสีเทา มีความริษยา ต้องการความผิดพลาดของผู้อื่นให้โดดเด่น ตระหนี่ คือชักเหตุผลต่างๆ นานา เพื่อไม่ต้องการให้หรือสละของและประโยชน์ส่วนตน และจะรำคาญใจที่เห็นปรปักษ์เป็นผู้ได้ประโยชน์ ผู้มีใจเป็นธรรมแม้เห็นอกุศลมูลเกิดขึ้นจริงก็น่าจะกรุณา วางใจเป็นกลาง และควรพูดเมื่อถึงเวลาที่เห็นว่าสมควร
๔. โลภะ ทิฏฐิ มานะ (๓) เจตสิกจะทำงานที่ละ ๒ ตัว โลภะกับทิฏฐิ จะเกิดจากการมีปมด้อย ปมเด่น ทำให้เกิดการยึดมาตรฐานของ ความเชื่อของตน ถ้าปมด้อยจะเกิดความรู้สึกลบ ถ้าปมเด่นจะก่อความรู้สึกบวกเรียกว่า อัตตานุทิฏฐิ ถ้าโลภะรวมกับมานะ จะทำให้เกิดความรู้สึกเปรียบเทียบ เรียกว่า อัตตวาทุพาทาน การที่สังคม ติดแบรนด์ ติดกฎกติกาต่างๆ จึงทำให้เกิดความทุกข์มากมาย

๕. โมหะ อหิริกะ อโนตตปปะ อุทัจจจะ (๔) เป็นความคิดฝืนกลางวัน มีเป้าหมายที่ไม่สัมพันธ์กับบุญบารมีของตนเอง ทำให้เกิดความทุกข์จากความไม่สมหวัง

ทั้งห้าประการนี้ มีอยู่ในพฤติกรรมของมนุษย์ทุกคน จะมากขึ้นหรือน้อยลงขึ้นกับตถาคตโพธิสัทธา ที่จะรู้ทันอารมณ์ดังกล่าวด้วยตนเอง หรือมีโยนิโสมนสิการที่ถูกต้องจากกัลยาณมิตร เกิดความคิดแยกกายและก้าวข้ามอกุศลมูลด้วยสมรรถนะของตนเอง

เจตสิกที่เป็นกุศล ต้องรู้ ต้องปรับ ให้เพิ่มทวีขึ้นให้ได้

๑. สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ (๓) เรียกว่า วีรตีเจตสิก จะทำงานคู่กับโสภณเจตสิก (๑๙) ทีละ ๒ ตัว ยกเว้นในกรณีเกิดอริยมรรค จึงจะทำงานพร้อมกันทั้ง ๓ ตัว

๒. โสภณเจตสิก (๑๙) ซึ่งมีสัทธา สติ และองค์ธรรมอื่นๆ (ดูรูปประกอบ)

๒.๑ สัทธา มีหลายนัย กำลังของโสภณเจตสิกจึงขึ้นกับสิ่งแวดล้อม (ภาคผนวกที่ ๒)

๒.๒ สติ มีหลายนัย แต่อุปมาเหมือนเกลือที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการปรุงอาหาร

๒.๓ อุชุกตา ความซื่อตรง เป็นเจตสิกที่สำคัญที่สุดในการที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเอง การยอมรับตนเองตามที่เป็นจริงจึงสำคัญมาก

๒.๔ สมาธิ จะทำให้เกิดความตั้งมั่น จริงๆ แล้วคือ เจตสิกที่เหลือทั้งหมดรวมกันนั่นเอง

๓. กรุณา มุทิตา (๒) เป็นอัมปมัญญา คือเพิ่มจำนวนได้ไม่มีที่สิ้นสุด ความลับของการเพิ่มกุศลมูลอยู่ที่ ๒ เจตสิกนี้ ถ้าใช้ความกรุณาในความพลาดปลั่งของผู้อื่น ก็จะกั้นอกุศลมูลได้ แต่ถ้าใช้ความกรุณาในลมหายใจของตนเอง ก็จะมีอำนาจของกุศลมูลได้ ทำนองเดียวกัน มุทิตาคือยินดีกับความ สุข ความสำเร็จของผู้อื่นจะได้กุศลมูล แต่ถ้าใช้มุทิตากับชีวิตของตนเอง จะได้กำลังกุศลเพิ่ม และจะทวีเป็นความศักดิ์สิทธิ์ ความอยู่เหนือการเปรียบเทียบทางโลก ถ้าหากเพิ่มด้วยโยนิโสมนสิการ โดยเฉพาะว่าด้วยเหตุปัจจัยของคุณค่าแท้คุณค่าเทียม

๔. ปัญญา (๑) เป็นเจตสิกที่เพิ่มทวีกุศลจากหนึ่งหน่วยเป็นไม่มีที่สิ้นสุด ปัญญาที่ขอบพิจารณากันคือ กฏไตรลักษณ์ คือเห็นความทุกข์และความสุขย่อมคงอยู่ไม่ได้ ต้องอยู่ภายใต้กฏของไตรลักษณ์ (ไม่เที่ยง ไม่ใช่ตัวตนบุคคลของใคร) เรื่องนี้เหมาะสมในการอธิบายกรรมและกฎแห่งกรรม คือเหมาะสมกับความเป็นอนุภาคของร่างกาย

ปัญญาที่วิทยาศาสตร์เชื่อ คือ สสารทุกชนิดมีสมบัติทั้งความเป็นคลื่นและความเป็นอนุภาค พุทธศาสตร์เชื่อว่า ปัญญาที่เป็นโลกยวิสัย คือการเห็นทุกอย่างเป็นทวิภาวะ มีกุศล มีอกุศล มีบวก มีลบทุกเรื่อง ทุกมิติ เป็นปัญญาที่ขึ้นกับมาตรฐานของโลก (ภายใต้กาลเทศะ) แต่ยังมีปัญญาที่เป็นหนึ่ง แม้จะอยู่ท่ามกลางมาตรฐาน วุ่นวาย แต่ปัญญาญาณของผู้เข้าถึงอริยมรรค จะมองเห็นความ วุ่นวาย โกลาหล เป็นอำนาจของเหตุปัจจัยตามกฎธรรมชาติธรรมดา ถ้าจะเป็นกฎมนุษย กฏนั้นก็ต้องสอดคล้องกับกฎธรรมชาติธรรมดาด้วย

ปัญญาที่เข้าถึงอนัตตาทธรรมทุกขณะ จึงเป็นปัญญาญาณ เกิดจากผู้มีปัญญาหยั่งเห็นสภาวะต่างๆ ตามเหตุปัจจัยของโลก หรือหยั่งรู้สภาวะต่างๆ ตามเหตุปัจจัยของธรรมชาติธรรมดา

แผนผังแบบจำลองของรูปนาม (กายใจ) ของ ศ.ดร.ระวี ภาวิไล

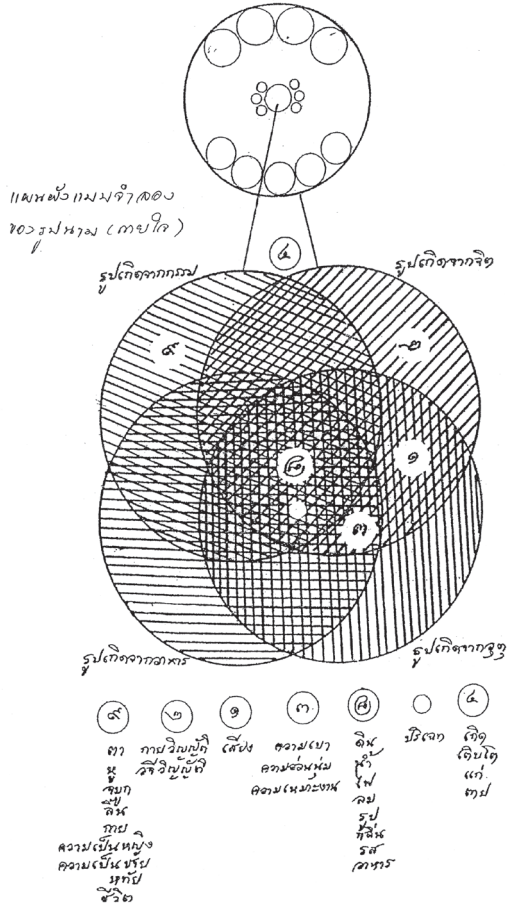
ในอภิธรรมเขียนว่า รูป ๒๘ ถ้านับตามแผนผังของ ดร.ระวี ภาวิไล ปริเณทรูป คือ ๑ รวมทั้งหมดคือ ๒๘ ใช้วงกลม ๔ วงซ้อนกัน

เป็นความฉลาด (Wisdom) ของ ศ.ดร.ระวี ภาวิไล อย่างมาก ทำให้รู้ว่า รูปนาม กายใจของมนุษย์ แปรปรวน ปรับสภาวะอยู่อย่าง โกลาหล ไม่มีทางหยุดได้

เมื่อธาตุ อายตนะ การปรุงแต่ง รวมกันเป็น ชั้น์

ถ้าเป็นจิตหนึ่ง รวมกันเป็นชั้น์วิสุทธิ เกิดผ่านปฏิจจสมุพบาท สายไร้ทุกข์ ขณะเกิดผัสสะเรียกว่า ปฏิฆะสัมผัส

ถ้าเป็นโลกียจิต รวมกันเป็นชั้น์ห้า แต่จริงๆ เกิดขึ้นทีละชั้น์ เกิดผ่านปฏิจจสมุพบาทสายทุกข์ ขณะเกิดผัสสะเรียกว่า อธิวจนสัมผัส ทั้งหมดเรียกว่า อุปนิสธรรม ๒๔ (ดูรูปประกอบ)

ข้อควรสังเกตก็คือ

- รูปที่เกิดจากอาหาร (๘) เมื่อเริ่มรับประทานอาหารหยาบ (กวฬิง-การราหกร) รูปที่อยู่ในอาหาร จะเป็นตัวอาหาร การจัดแต่งพร้อมกักรส ทำให้เกิดความแปรปรวนของความรู้สึก ตั้งแต่เริ่มคำแรก จนคำสุดท้าย

๒. รูปที่เกิดจากกรรม (๙) จากองค์ประกอบทั้งหมด วิทยาศาสตร์
 เชื่อว่ามาจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม พุทธศาสตร์เชื่อว่า
 มาจากพลังศีลธรรมและบุญบารมีที่สร้างไว้ในอดีตชาติ คน
 ทุกคนจึงมีกรรมเป็นของตนและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะกรรมที่เกิดจากอาหาร เกิดจากเสียง (เรียกชื่อ)
๓. รูปที่เกิดจากอตุ ที่สำคัญคือ เสียงที่เป็นชื่อเล่น ชื่อราชการ
 ของผู้นั้น จะมีอานุภาพที่จะเป็นข้อมูลอย่างฉับพลัน ข่าวด
 อาชญากรรมที่เกิด เกิดจากเข้าใจผิดตัว (ชื่อเหมือนกัน) ผู้ที่
 เข้าใจอิทธิธรรมจะต้องระวางการเปิดรหัสกรรมที่ผ่านเสียง
๔. รูปเกิดจากจิต จิตเป็นผู้รู้ ถ้าทำงานผ่านปฏิจจสมุปปาทสาย
 ทุกข์จะเรียกว่า วิญญาณ ซึ่งเริ่มจากความไม่รู้ (อวิชชา) เป็น
 ต้นบทของสังขาร ทำ พุด คิด ผู้ที่ถอดรหัสอิทธิธรรมได้ จะ
 ระวางให้รูปที่เกิดจากจิตเป็นจิตหนึ่ง จะได้ชั้นวิสุทธิตี และ
 จะไร้ความทุกข์ เพราะอารมณ์ที่ได้คือโลกุตตรธรรม

ภาคผนวกที่ ๒

ศรัทธา (สัทธา) ในพระพุทธศาสนา

ความหมายของศรัทธา (สันสกฤต) หรือสัทธา (บาลี)

ในพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ให้นิยามความเชื่อในพระพุทธศาสนาว่า คือ การเชื่อสิ่งที่ควรเชื่อ แยกย่อยได้ ๔ ประการ คือ ๑) กัมมสัทธา เชื่อในการกระทำ ๒) วิปากสัทธา เชื่อในผลของการกระทำ ๓) กัมมัตสัทธา เชื่อว่าสัตว์มีกรรมเป็นของตน ๔) ตถาคตโพธิสัทธา เชื่อในปัญญาตรัสรู้ของพระตถาคต

พระอรรถกถาจำแนกศรัทธา (สัทธา) เป็น ๔ ระดับ

๑. อากมนสัทธา ความมั่นใจของพระโพธิสัตว์ ที่เกิดจากการสั่งสมบารมีมาก
๒. อธิคมสัทธา ความเชื่อมั่นของพระอริยบุคคล เกิดจากการเข้าถึงสังฆธรรมที่ตนบรรลु
๓. โอกัปปนสัทธา ความเชื่อมั่นแน่วแน่ว่าจะก้าวหน้าไปได้จริง หรือเรียกว่า อธิโมกขสัทธา
๔. ปสาทสัทธา ความเชื่อเกิดจากความเลื่อมใสจากการได้ยินได้ฟัง โดยเฉพาะจากกัลยาณมิตร

ความหมายของความเชื่อจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ

Faith คือ ความเชื่อในอำนาจของความศักดิ์สิทธิ์ ความลึกลับ เช่น เชื่อในอำนาจของพระเจ้า พระพรหม ผีฟ้า เหล็กไหล และอื่นๆ

Belief คือ ความเชื่อในสมรรถนะของสิ่งหนึ่ง ที่เป็นคนหรือสิ่งของ เช่น สตรียอมมีสมรรถนะในการตั้งครรภ์ มีย่อมมีสมรรถนะในการตัด เป็นต้น ซึ่งเป็นเรื่องของความนับถือ

Trust คือ เป็นเรื่องความมั่นใจ ไว้วางใจ ในสมรรถนะของคนหรือสิ่งของนั้นๆ จึงมีความหมายตรงกับ strong belief

ในยุคปัจจุบัน มนุษย์มีความเชื่อมั่นในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความเชื่อมั่นในความรู้วิทยาศาสตร์ มีการนับถือนักวิทยาศาสตร์ มีการเชื่อใจเทคโนโลยี (Trust)

สื่อสารมวลชนจึงอ้างความรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์สิ่งต่างๆ โดยเฉพาะปัจจัยสี่ (อาหาร เครื่องแต่งกาย ที่อยู่ อาศัย และยารักษาโรค รวมเครื่องสำอาง)

แม้จะฟังข้ออ้างไม่รู้เรื่อง ไม่รู้ความหมายสักน้อยนิด แม่สมัยใหม่ก็ยังลงทุนซื้อนมผงที่ผสม DHA (ไม่รู้ว่าจะอะไร) และราคาแพง มากกว่านมผงราคาถูกลงกว่าครึ่ง เพราะต่างกันที่มิได้ผสม DHA เพิ่มเท่านั้น

ไม่ใช่ไม่รู้ความหมาย DHA เท่านั้น β -lactoglobulin คืออะไร ก็เชื่อสนิทใจ ไม่รู้ SPF คืออะไร Proxylane ฯลฯ ก็ไม่รู้ทุกตัวนั้นแหละ แต่มีความเพียรซื้อมาใช้ทุกชนิด

สินค้ามากมายมหาศาล นอกจากไม่รู้ว่ามันคืออะไร และก็ยังไม่เข้าใจหน่วยอีก เช่น นมยี่ห้อหนึ่ง เต็มคอลลาเจน ๔๕๖๗๘๙ มก. ก็ซื้อเหมือนกัน ไม่รู้ว่าปริมาณตัวเลขมหาศาลที่ระบุไว้ข้างกล่องคืออะไร

เรียกว่าคนทั่วไปไว้นือเชื่อใจ (Trust) ความรู้วิทยาศาสตร์ มากยิ่งกว่าความรู้ดั้งเดิมที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล

และที่น่าอัศจรรย์ยิ่งกว่านั้น คือ ชาวบ้านชนบทให้ความไว้วางใจในเทคโนโลยีมากกว่ามือของตน เช่น พอมีไฟฟ้าต่อเข้าหมู่บ้าน ต่างก็ไปซื้อหม้อหุงข้าว เต้าไฟฟ้า เครื่องซักผ้า และอื่นๆ ลืมคุณค่าของสองมือของตนไปอย่างเหลือเชื่อ

ที่ว่าอย่างเหลือเชื่อก็คือ แม้ไม่มีเงินสดยังอุตสาหุยอมผ่อนส่งสร้างหนี้สินรุงรัง ทั้งๆ ที่สองมือของตนก็ยังดีอยู่

พูดถึงคนเมืองที่มีฐานะร่ำรวยบ้าง ก็มีความไว้วางใจ มั่นใจ เชื่อใจในเทคโนโลยีใหม่ๆ ยิ่งกว่าคนชนบทเสียอีก แม้ถนนใน กทม. จะติดขัดที่สุดในโลก รถหุราคาหลายๆ สิบล้านบาทยังมีคนสั่งซื้อ ยอดขายรถหุมีแต่เพิ่มขึ้น ไอโฟน ไอแพดที่แพงๆ นาฬิกาขุดแพงเรือนละล้านหรือหลายล้าน จะมียอดขายไม่เคยลดลง ด้วยเหตุนี้จึงไม่ต้องพูดแบรนต์ของสินค้าอุปโภคบริโภคทุกชนิด ยิ่งแพงยิ่งมียอดขายทะลุเป้า แทบจะทุกเรื่องทุกประเด็นของสินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงสินค้าที่เป็นปัจจัยสี่ด้วย

สรุปสังคมไทยให้ความไว้วางใจ มั่นใจ เชื่อใจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยิ่งกว่าเชื่อมั่นในพระรัตนตรัยมากมายนัก

ดังนั้นกระบวนการ วิธีการ อะไรต่างๆ ต้องอ้างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น จึงจะได้รับการยอมรับและไว้วางใจ

ถ้าทำไม่ได้ หรือมีได้ทำ สังคมจะตีตราล่าสมัย อย่าหวังว่าจะได้รับการยอมรับให้ปริญญาตรี โท เอก และตำแหน่งวิชาการต่างๆ ชื่อเสียงเกียรติยศทุกเรื่อง (รวมถึงนักบวช) จะต้องมียผลงานที่ต้องอ้างมาจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเท่านั้น

ในท่ามกลางความไว้วางใจ มั่นใจ วางใจ ในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปรากฏการณ์ต่อไปนี้ ทำให้คนข้ามความกลัวไปได้

- ❖ ชอบขึ้นเครื่องบิน แม้รู้ว่า ถ้าเครื่องบินตก โอกาสรอดชีวิตจะไม่มีเลย จำนวนผู้โดยสารเครื่องบินยิ่งเพิ่มมากจนเหลือเชื่อ
- ❖ ชอบขับรถที่มีความเร็วสูง และเป็นรถที่ใช้ปุ้มอัตโนมัติแทบทั้งนั้น แม้รู้ว่า ถ้าเกิดอุบัติเหตุจะหนีจากรถได้ยากกว่ารถที่ใช้ระบบมือมนุษย์ แต่รถที่ขับด้วยคอมพิวเตอร์ก็ยังนำหน้าทำเอาเราที่ต้องใช้มือมนุษย์ขับเคลื่อนอาจจะสูญพันธุ์ไปก็ได้
- ❖ ชอบใช้สมาร์ทโฟน ติดต่อทำธุรกรรม พุดจาประสาคนรัก ฯลฯ ทั้งๆ ที่รู้ว่า กำลังพุดอยู่กับคนเดียว ไม่รู้ด้วยซ้ำว่า แอคชั่นของอีกฝ่ายหนึ่งเป็นอย่างไร รู้ทั้งรู้ว่าเป็นมายาก็ยังเชื่อใจอยู่นั่นเอง
- ❖ สุดยอดแห่งความเหลือเชื่อที่มนุษย์ยุคนี้มอบให้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตัวอย่างเช่น
 - อยู่ตรงไหนของโลกก็ได้ แต่เซียร์ฟุตบอลแมตช์เดียวกัน ทำตามๆ กันด้วยอารมณ์แยกชั่วทีละเป็นพันล้านคน

- ชอบพูดซ้ำๆ ว่าวัฒนธรรมและความรักจะข้ามอุปสรรคทุกอย่างได้ นี่ก็เป็นความเชื่อมั่น ความไวใจ ความมั่นใจ ในภาษาดอกไม้ หรือชื่นชอบในท่าเต้นหลุดโลก ชื่นชอบในสัญลักษณ์แปลกๆ ใหม่ๆ จากจอทีวี ทำกันโดยมิได้รู้ตัวสักนิดว่า ทั้งหมดนี้คือความเป็นทาสทางปัญญาของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ถ้าคุณเชื่อโดยไม่รู้ๆ วิทยาศาสตร์สมมติเบื้องต้นอย่างไร มีเงื่อนไขในการยอมรับ การหาความจริง ฯลฯ คุณก็คือทาสของความเชื่อ (Faith) เปลี่ยนจากการเชื่อผีฟ้าของคนยุคก่อนมาเชื่อความรู้วิทยาศาสตร์เท่านั้นเอง

ผู้เขียนพบคนที่เชื่อเรื่องจิต บางคนสามารถสื่อสารกับเทวดาและสัตว์ได้ ทั้งๆ ที่อ่านหนังสือไม่ออกก็หาเงินได้เป็นหลายร้อยล้านบาท แต่ทว่าจะไม่ยอมเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลเด็ดขาด เพราะไม่เชื่อใจยาฝรั่ง แม้แต่ชาวตะวันตกบางคน ที่อ่านพบในนิตยสาร “National Geographic” ก็ไม่ยอมให้ลูกหลานของตนฉีดวัคซีน ไม่ยอมกินสัตว์ที่ถูกฆ่าและถูกเลี้ยงโดยเทคโนโลยีสมัยใหม่ และอื่นๆ อีก

สำหรับคนที่ยกตัวอย่างมานี้กลายเป็น “กรณียกเว้น” หรือคนนอกกรอบเพราะมีจำนวนน้อยมาก แทนที่จะเชื่อว่า คนเหล่านั้นเชื่อภูมิปัญญาดั้งเดิมมากกว่าเชื่อภูมิปัญญาจากโลกาภิวัตน์ บางคนยังเชื่อว่าใครไม่เชื่อโลกาภิวัตน์เป็นความโง่ด้วยซ้ำ ด้วยเหตุนี้เราควรยอมรับความจริงก่อนว่า เราทั้งหลายต่างเชื่อมั่น เชื่อใจ ไว้วางใจ ในวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ยิ่งกว่าไว้วางใจและเชื่อใจสมรรถนะของใจของตน

ยิ่งไว้ใจ เชื่อใจ มั่นใจ ปัจจัยภายนอกมากขึ้นเท่าไร แล้วไม่ได้ถามตนเองว่า สูญเสียความมั่นใจภายในไปเท่าไร แค่นี้ก็เป็นเครื่องหมายว่า ได้มอบความเชื่อใจให้ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากยิ่งขึ้นกว่า ปัญญาญาณภายในใจที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ว่ามีเท่ากันทุกคน

สำนึกข้อความข้างต้นได้ มีหนทางที่จะเข้าใจศรัทธาในพระพุทธศาสนา

พุทธบริษัทควรศรัทธาในพุทธธรรม

การเป็นพุทธบริษัทกับการลงในทะเบียนประวัติว่า นับถือศาสนาพุทธ เป็นคนละเรื่องในหัวข้อเดียวกัน

พุทธบริษัทจะต้องมีความเชื่อในหลักการของพุทธธรรม ส่วนผู้ที่ลงทะเบียนว่านับถือศาสนาพุทธอาจจะมีพฤติกรรมที่ยังประกอบศาสนพิธี แต่ภายในใจยังเข้าไม่ถึงหลักของพุทธธรรม หน้าที่ยังประกอบศาสนพิธีที่เป็นพิธีกรรมของพราหมณ์ แต่เข้าใจว่านั่นคือ พุทธ เนื่องจากศาสนพิธีจะปนประหว่งพุทธ พราหมณ์ มาแต่โบราณ

พุทธบริษัทต้องเชื่อหลักคำสอนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะศาสนาพุทธ ยกตัวอย่างต้องเชื่อว่า มนุษย์สามารถฝึกฝนปรับปรุงตนเองด้วยหลักไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) เพื่อให้ได้ตนเองเป็นที่พึงแห่งตน

ตื่นนอนตอนเช้า พุทธบริษัทที่แท้ต้องคิดว่า เช้านี้จะให้อะไรกับใคร ด้วยกระบวนการอย่างไร พุทธบริษัทต้องเชื่อว่า ผู้ให้ย่อมดีกว่าผู้รับ ต้องเชื่อว่าการทำ พุศฺ คิตฺ จะต้องไม่ละเมิดกรอบของศีล ๕ ที่สมาทานไว้ จะต้องฝึกฝนการทำลมหายใจ เพื่อให้หัวใจดมลินของกายใจออกไป

และสามารถจะใช้รูปนามหรือกายใจของตน มองเห็นความเป็นจริงตรงหน้าได้ทุกขณะ เมื่อไรยังทำลมหายใจให้มองเห็นความแตกต่างระหว่างความรู้สึกกับความคิดไม่ได้ เมื่อนั้นยังต้องการกัลยาณมิตรคอยแนะนำชี้แจง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ความเห็นชอบ (สัมมาทิฐิ) และเพื่อให้ห่างไกลจากความเห็นผิด (มิจฉาทิฐิ)

ถามว่า ทำไมเน้นเฉพาะความเป็นพุทธบริษัท?

ตอบว่า เพราะเป็นบุคคลที่พระพุทเจ้าฝาก “พระธรรม” ไว้ พุทธธรรมที่แท้ต้องอยู่ในใจของคนที่ตั้งมั่นอยู่ในไตรสิกขาพร้อมจะแก้ปัญหาทุกชนิดด้วยการวางใจให้เป็นปัจจุบันขณะ และเชื่อมั่นว่าด้วยการเข้าถึงปัจจุบันขณะ จะไม่มีปัญหาใดที่จะแก้ไม่ได้ หรือไม่มีทางแก้

การวางใจไว้เป็นปัจจุบันขณะ จะทำให้ปัญหาที่เผชิญหน้าถูกแก้ไขด้วยความประโยชน์สูงและประหยัดสุด

ถ้าวิเคราะห์มาถึงตรงนี้ ท่านจะพบว่า นิยามของศรัทธาที่นำมา กล่าวเกริ่นนำจะครบอยู่ในกระบวนการไตรสิกขาและการทำงานด้วยจิตเป็นปัจจุบันขณะ

เป็นอันเชื่อได้ว่า จะทำ พุด คิด อะไรก็เป็นเรื่องศรัทธาในพุทธศาสนาทั้งสิ้น

การทำเช่นนี้เชื่อว่า ศรัทธาในการตรัสรู้ของพระพุทเจ้า เพราะกระบวนการดังกล่าว เน้นปัญญาที่มีเฉพาะในพุทธธรรมเท่านั้น

วิวัฒนาการของความเชื่อ

เด็กทารกจะซุกหลับในอ้อมอกของผู้ปกครองเขาด้วยความรักและเมตตา ถึงระบบประสาทของเด็กทารกยังไม่พัฒนาเต็มที่ แต่ความเชื่อในความรักและความเมตตาก็เป็นสัญลักษณ์ของทารกอยู่แล้ว

พระสมณะโคตมพุทธเจ้า ทรงบำเพ็ญเพียรมา ๔ อสงไขย แสนมหากัป เพื่อได้ปัญญาญาณ ตรัสรู้เป็นพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

พระพุทธรองค์ทรงวางหลักไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) เพื่อเป็นเครื่องมือที่พุทธบริษัทปฏิบัติตาม จะได้ญาณปัญญา

พูดเป็นภาษาที่คนคุ้นเคยคือ เพื่อให้ได้สัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะ ที่เป็นกุญแจไขมรรคมืองค์ ๘ หรือหนทางแห่งการตรัสรู้

พุทธบริษัทจึงต้องรู้จักการให้ การรักษาศีลให้ยิ่ง และการทำภาวนาให้เกิดความบริสุทธิ์ขึ้นในกายใจหรือรूपนามของตน

ถามว่า คุณเชื่อเรื่องการให้คือการลดความตระหนี่ที่แฝงในจิตของเราไหม?

ตอบว่า เชื่อ เพราะทุกครั้งที่ให้ ข้าพเจ้าให้ของที่ครอบครองไป กับผู้รับด้วยความเต็มใจ ของในความครอบครองของข้าพเจ้าควรได้รับการแบ่งปันออกไปในผู้ขอที่สมควรกับของนั้น

ถามว่า คุณรู้ไหมว่า แค่เชื่อว่าการให้คือการลดความตระหนี่ ข้อความเพียงแค่นี้ ได้มาจากการแก้ปัญหาจากผู้รู้สะสมต่อเนื่องกันมาหลายพันปี?

ตอบว่า น่าจะจริง เพราะว่าคนบางคนให้ด้วยความหวังอยากได้ของแลกเปลี่ยน เช่น ลาภ ยศ สรรเสริญ บางคนให้เพื่ออยากได้บุญบารมี แต่การให้เพราะเป็นหน้าที่ ที่เราแต่ละคนควรลดความตระหนี่เป็นการให้ที่ทำได้ยาก

ถามว่า คุณรู้ไหม ผู้มีปัญญาในโลกนี้ได้ลองผัดลองถูกมานานนับหลายพันปี กว่าความเชื่อการให้เพื่อลดความตระหนี่จะเกิดขึ้นมาได้?

ตอบว่า ถอยหลังความเชื่อดังกล่าว พราหมณ์เคยตั้งสมมติฐานว่า พ่อแม่คือเทพเจ้าของลูก เป็นบุคคลที่ลูกควรหาข่าวของมาบูชา ไม่ต่างจากชาวพุทธเชื่อว่า พ่อแม่คืออรหันต์ที่บ้าน

มนุษย์จะยินดีให้เฉพาะบุพการีของตน แต่ทว่าจะเกิดอคติกับคนรับใช้ กับสัตว์เลี้ยงที่อาศัยร่วมชายคาเดียวกัน

ถอยหลังไปเกือบพันปี พราหมณ์เชื่อการลอยบาปโดยการสวดมนต์พระเวท เพื่อสรรเสริญคุณของพระพรหม เทพเจ้าผู้ให้อาตมน์ คือชีวิตที่อมตะ

บาป คือความกลัว ความวิตกกังวลทั้งหลาย ซึ่งกว่าจะถึงความเชื่อเรื่องการสวดอ้อนวอน พราหมณ์เคยเชื่อเรื่องการบูชายักษ์ เพื่อการทำบุญลอยบาป ความกลัวถูกขดเชยด้วยยัญรูปแบบต่างๆ

นับเป็นเวลาหลายพันปี ก่อนการตรัสรู้ของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า การลอยบาปทำได้โดยการบูชายักษ์ตัวอันเป็นที่รัก (บูชายักษ์ทั้งผู้ที่เป็นลูกสาวอันเป็นที่รัก)

เจ้าชายสิทธัตถะเคยห้ามพระเจ้าพิมพิสาร มิให้บูชาโดยการฆ่าควาย ๕๐๐ แพะ ๕๐๐ แกะ ๕๐๐ บางยุคก็ใช้ชีวิตมนุษย์เป็นเครื่องเซ่นการบูชา

เหตุที่บูชาสัตวก็เพื่อให้อาตมัน (กายอมตะ) ของตนรุ่งเรือง ยิ่งเชื้อเรื่องอาตมัน (กายอมตะ) ความเห็นแก่ตัวก็ยิ่งรุ่งเรือง

มนุษย์ใช้ชีวิตสัตว์เป็นเครื่องเซ่น เพื่อเพิ่มพูนความดีของตนมาโดยตลอด แม้จนยุคสมาร์ทโฟนก็ยังทำไม่เลิก วันตรุษจีน เปิด ไข่ ห่าน หลายสิบล้านตัวต้องถูกเช่นสังเวชบุชาวិณญาณของบรรพบุรุษ เช่นนี้เป็นต้น

ถามว่า พุทธศาสนาไม่เชื่อการสร้างบุญลอยบาปดอกหรือ?

ตอบว่า เชื้อเรื่องสร้างบุญอยู่แล้ว แต่ทรงแนะนำการทำบุญด้วยบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ส่วนการลอยบาปคือ การเว้นจากการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เพราะสัตว์ทุกชนิดย่อมรักชีวิตของมันอยู่แล้ว

ถามว่า แล้วบุญอย่างไร จึงชื่อว่าได้บุญสูงสุด?

ตอบว่า การทำบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ เป็นการสะสมบุญเพื่อให้ได้ปัญญาสัมมาทิฐิ เมื่อใดสัมมาทิฐิเกิดขึ้นก็จะเห็นว่า การสละความเชื่อเรื่องอัตตา (ตัวกู) มีจริง นี่แหละคือบุญสูงสุด พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้ชีวิตคือเหตุปัจจัยที่รวมกันทำหน้าที่เป็นขณะ ขณะปัจจุบันจะแปรไปตามกฎของอนัตตาธรรม ภาษาพูดคือ ชีวิตอยู่ภายใต้อนัตตาธรรม บุญสูงสุดคือการให้ตัวกู (อัตตา) เป็นทานนั่นเอง

ถามว่า ผู้รู้ทุกยุคทุกสมัยต่างอาศัยความรู้ของผู้รู้ก่อนหน้าเป็นฐานคิดทั้งนั้น แล้วพระพุทธเจ้ามิได้ใช้ความรู้ของนักปราชญ์คนก่อนๆ บ้างดอกหรือ?

ตอบว่า ใช้สิ พระพุทธองค์ทรงเชื่อเรื่องการใช้ชีวิตแบบนี้กว่าชมากว่าการใช้ชีวิตครองเรือน ย้อนเวลาไปหลายพันปีที่ผ่านมา ผู้ที่ใคร่แสวงหาความจริงแท้ ได้ทดลองหาวิธีการต่างๆ ด้วยตนเอง บางคนโกนหัวเพื่อละทิ้งความสวยงาม บางคนนุ่งหนังเสือ หรือนุ่งผ้าฝ้ายย่นขึ้นหรือเปลือยกายใช้ผมที่ยาวของตนแทนเครื่องนุ่งห่ม ส่วนมากละทิ้งความเป็นคนเมือง เข้าแสวงหาทางหลุดพ้น (โมกษะ) ตามลำพัง ต่างคนต่างพยายามหาข้อวัตรต่างๆ มาปฏิบัติ นักบวชจึงมีรูปแบบหลากหลายและมีอยู่ในทุกลัทธิและทุกศาสนา

ถามว่า เราเชื่อว่าบางยุคบางสมัยจะมีการตรัสรู้ของพระปัจเจกพุทธเจ้า สภาวะของการตรัสรู้เหมือนกัน หรือต่างกันกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า?

ตอบว่า น่าจะเหมือนกัน หมายถึงเห็นแจ้งธรรมเดียวกัน พระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงตรัสว่า ความจริงแท้นี้มีอยู่เสมอ ไม่ขึ้นกับสถานที่และกาลเวลา

ถามว่า ถ้าเช่นนั้นพระปัจเจกพุทธเจ้าจะสั่งสอนชาวโลกไม่ได้หรือ?

ตอบว่า ได้แน่นอน แต่สั่งสอนได้แค่ทำตัวเป็นตัวอย่าง เช่น มีชีวิตสันโดษ อยู่ป่า นั่งภาวนาและไม่คลุกคลีใช้ชีวิตแบบฆราวาส

พระปัจเจกพุทธเจ้ารู้ว่า การใช้ชีวิตที่สังัด สันโดษ และภวานาอยู่ในป่า จะเป็นหนทางแห่งอมตะ เพราะท่านได้อรรถรสแห่งการตรัสรู้ แต่ทว่าไม่สามารถจะบัญญัติธรรมต่างๆ เพื่อให้ผู้คนสามารถใช้เดินทางเพื่อการดับทุกข์ทั้งปวงได้ สรุป การตรัสรู้เป็นสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงต้องอาศัยความพิเศษ ความที่รู้สัจธรรมแล้ว สามารถบัญญัติหลักธรรมที่สมควรธรรมให้ผู้คนได้อาศัยเดินทางสู่ความดับทุกข์ได้ด้วย

ถามว่า การตรัสรู้ที่ไม่เคยมีใครค้นพบมาก่อนคืออะไร?

ตอบว่า ทรงตรัสรู้อรุณวิสัย ๔ และบัญญัติเหตุแห่งการเกิดทุกข์และดับทุกข์ (ปฏิจจสมุปบาท)

สิ่งที่พระพุทธรองค์ค้นพบเป็นสิ่งที่ไม่เคยมีใครเคยพบมาก่อน เป็นโลกุตตรสัจธรรมที่ไม่ขึ้นกับกาลเวลา ทรงเป็นผู้ขำนาญในสัจธรรมทั้งหลาย ทำให้ได้ทสพลญาณ ซึ่งไม่มีในพระอรหันตสาวกทั่วไป

ถามว่า นอกจากค้นพบโลกุตตรสัจธรรมแล้ว ทรงความอัศจรรย์อื่นใดอีก ที่สมควรแก่การยกย่องเป็นพระมหาศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า?

ตอบว่า การตรัสรู้ของพระพุทธรองค์ ทำให้เกิดเหตุอัศจรรย์ ๔ อย่าง

หนึ่ง เมื่อทรงอธิบายโทษของกามคุณทั้งหลาย ผู้สดับธรรมนั้นแล้ว ต่างพากันละทิ้งกามคุณ ๕ อย่างไม่อาลัย นี่ถือเป็นสิ่งอัศจรรย์อย่างหนึ่ง (คือคนยอมทิ้งความสุขแบบโลกๆ นั้นเอง)

- สอง เมื่อทรงอธิบายโทษของการถือตัวโดยการเปรียบเทียบ
คุณมีผู้อื่น สัตว์อื่นๆ ผู้สดับธรรมนั้นแล้วต่างเห็นโทษ
ของมานะ พวกมันละทิ้งโลกธรรมทั้งหลาย นี่ก็จะเป็น
ความอัศจรรย์ที่สอง
- สาม เมื่อทรงอธิบายคุณค่าของความสงบ (โลกุตตรสังจ-
ธรรม หรือภาษาทั่วไปคือนิพพาน) คนที่สดับธรรมนี้
แล้วต่างเห็นคุณค่าของการไม่มีอารมณ์ (นิพพาน)
นี่คือความอัศจรรย์ข้อที่สาม
- สี่ เมื่อทรงอธิบายสาเหตุของการวนเวียนในสังสารวัฏฏ์
คือ อวิชชา (ความไม่รู้) ผู้ใดสดับธรรมนี้แล้ว ต่างเห็น
โทษของอวิชชา และเห็นคุณค่าของความรู้ (วิชชา)
นี่คือความอัศจรรย์ข้อที่สี่

ถามว่า พระพุทธองค์ทรงยืนยันว่า หนทางที่ทรงตรัสรู้ว่ายังมี
จริงในปัจจุบันอยู่ดอกหรือ เพราะนี่ก็คือยุควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ที่ใครๆ ก็เชื่อความรู้สากลทั้งนั้น?

ตอบว่า ถ้าบุคคลมีความเพียร มีศรัทธาในไตรสิกขา พระพุทธ
องค์ทรงรับรองว่า ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรธรรม ย่อมทำพรหมจรรย์ให้
ครบบริบูรณ์ได้แน่นอน

ถามว่า โดยปริยัติ เรามักจะได้ยินว่าผู้บรรลุดุธรรม (พรหมจรรย์
อยู่จบแล้ว) คือผู้ที่ละความโลภ ความโกรธ ความหลงได้สิ้นเชิง อยาก
ทราบว่ามันเกี่ยวข้องกับระบบไตรสิกขาอย่างไร?

ตอบว่า การให้ในกระบวนการไตรสิกขา จนสามารถเข้าใจว่า 'ไม่มีตัวกู' ผู้นั้นจะเห็นว่ามนุษย์แค่เป็นองค์ประกอบเล็กๆ ของธรรมชาติ ถ้าเราตั้งต้นคิดว่า มนุษย์จัดการกับธรรมชาติได้ สิ่งที่ได้คือ ความคิดผิวยังมีชีวิตอยู่ยาวนาน ยิ่งทุกข์ได้ง่าย ทุกข์ได้โดยไร้เหตุผลอีกต่างหาก

ในสมัยโบราณ สังคมไทยมีการศึกษาอยู่ในวัด และเป็นการศึกษานอกระบบ ไม่มีหลักสูตรที่ตายตัวแน่นอน แต่ในยุคนี้เราบังคับให้เยาวชนทุกคนผ่านการศึกษาในระบบเดียวกัน และเป็นระบบการศึกษาที่ลอกมาจากตะวันตก โดยเฉพาะยิ่งปรับปรุงยิ่งลอกเลียนมาจากประเทศสหรัฐอเมริกามากขึ้น

คนอเมริกันสอนคนของเขาว่า มนุษย์สามารถเอาชนะธรรมชาติได้ และสามารถปรับปรุงธรรมชาติได้จากการเริ่มต้นคิดเทคโนโลยีทำการเกษตรโดยใช้เครื่องผ่อนแรง คีตระบบเครื่องมือเครื่องใช้ผ่อนแรงคน คีตระบบโรงงานอุตสาหกรรม คิดเงินตรา คีตระบบเศรษฐกิจทุนนิยม ให้เงินไปกองที่ใครสักคน และคิดว่าเงินยิ่งหมุนเร็วยิ่งมีค่ามาก คนอเมริกันมีวัฒนธรรมเร่งเร้าโลภะ โดยเริ่มให้คนซื้อ ลด แลก แจก แถม โยนทิ้ง เปลี่ยนใหม่ บริโภคทุกสิ่งทีขวางหน้า ระเบิดภูเขา ตัดป่าทำเป็นเมือง บุกลงเรื่อยๆ (go to the west) ไม่เคยหยุดเป็นหลักแหล่ง เขียนอารยธรรมว่าผู้ชนะคือผู้กำวัฒนธรรมไว้ คนอเมริกันชอบกีฬาได้เหรียญทองมากที่สุด ชอบท่องเที่ยว ชอบสำรวจ ชอบเปลี่ยนที่อยู่ ชอบเปลี่ยนไปทุกอย่าง

วัฒนธรรมที่เราลอกมาจากตะวันตก ล้วนแต่เป็นการเพิ่มกิเลส ให้มนุษย์ จนกระทั่งลืมความสำคัญของไตรสิกขา ลืมสัญญาตญาณ ภูมิปัญญาของตนเอง ตกเป็นทาสของปัญญาตะวันตกทุกเรื่อง

ถามว่า การศึกษาและการวิจัยจากตะวันตกไม่มีอะไรดีเลยหรือ?

ตอบว่า ดีแน่นอน ถ้าเราคิดว่ามนุษย์เป็นมิติที่สำคัญที่สุด อยากรู้ได้อะไรต้องชวนชวายนพยายามทุกอย่างเพื่อให้ได้มา

มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยจนรู้วงจรของสัตว์ชนิดต่างๆ จากนั้นก็เอาชนะสัญญาตญาณของสัตว์เหล่านั้นโดยการบังคับ เช่น เปิดไฟให้ไกรู้สึกว่าเป็นกลางวัน ลูกเจี๊ยบจะกินตลอดเวลา ทำให้โตเร็วมากและไม่ยอมให้เดิน โดยเลี้ยงอัดกันไว้แน่นมาก จากนั้นให้ยาระงับประสาทไม่ให้ลูกไก่เกิดความเครียด การเลี้ยงสมัยใหม่ทำให้ได้ไก่เนื้อ สุกรเนื้อ ฯลฯ ในเวลารวดเร็ว แคมต้องรีบนำไปฆ่า เพราะว่าชีวิตของมัน อยู่ภายใต้การคำนวณคุณค่าทางเศรษฐกิจ มีการลงทุนด้วยอาหารและ ยาไปเท่าไร และจะได้กำไรจะต้องฆ่าภายในกี่วัน เช่นนี้เป็นต้น

มนุษย์บางคนไม่ยอมกินเนื้อสัตว์ที่เลี้ยงด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพราะเกิดจินตนาการสงสารสัตว์ที่เลี้ยงแบบสมัยใหม่ที่ถูกคุมขังยิ่งกว่า ทาส เช่น จะให้โตเร็วก็กินอาหารเร่ง เมื่อโตได้ที่ก็ผสมเทียม หลังคลอดลูกได้ก็พรากลูกไปทำหมูหันหรือวัวหัน จากนั้นก็รับผสมเทียมอีก เพื่อให้ตั้งท้อง จะได้เอานมไปทำนมสด นมเปรี้ยว และผลิตภัณฑ์นม ต่างๆ คนที่คิดมากจะทนความโหดร้ายของความรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ไม่ได้เลย เพราะไปจินตนาการว่ามันช่างโหดร้าย

มากกว่ายุคโบราณอย่างไม่มีข้อใดจะเปรียบเทียบ ยิ่งถ้าหากคิดเรื่องกฎแห่งกรรมตามที่พระพุทธเจ้าสอนด้วยแล้ว ยิ่งไม่อยากเป็นคนเมืองไม่อยากจะเกี่ยวข้องกับทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ถามว่า แล้วจะให้หนีไปอยู่ส่วนไหนของโลกเล่า เพราะไม่มีที่แห่งไหนที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเอื้อมไม่ถึง?

ตอบว่า พระพุทธเจ้าท่านสอนให้เข้าใจความจริง และถ้าจะต้องอยู่กับความจริงที่ไม่ชอบใจก็ต้องอยู่โดยใช้ สติ สัมปชัญญะ

เราไม่มีทางหนีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปไหนได้ เพราะโลกนี้มีอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายทำให้คนในโลกกลายเป็นสมาชิกครอบครัวเดียวกัน อยู่ที่ไหนๆ ก็เชียร์ฟุตบอลแมตช์เดียวกันได้พร้อมกันทั้งโลก

อากาศที่เป็นพิษ ความร้อนจากเทคโนโลยี การเดินทาง และโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้ทุกคนถูกรอบไว้ด้วยบรรยากาศที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม ทำให้คนส่วนมากไม่กล้าดื่มน้ำฝน ต้องดื่มน้ำกรองจากขวดพลาสติก จะกิน จะดื่ม จะหายใจ ต้องใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้คนทั้งโลกยังยอมรับบะหมี่สำเร็จรูป เครื่องดื่มเจือสี (โค้ก เป๊ปซี่ เอส ฯลฯ) ผู้คนชอบอยู่ในบ้าน ห้อง ตึกระฟ้าที่ภายในจัดไว้สำเร็จรูป สวมใส่เสื้อผ้าตามแฟชั่น และต้องใช้ครีมเครื่องสำอางตามโฆษณา นอกจากนี้ก็ยังคิดทำศัลยกรรมใบหน้าและส่วนอื่นๆ ของร่างกาย เพื่อให้ได้ถ่ายรูปออกมาสวย แม้ว่าในชีวิตจริงการทำศัลยกรรมจะทำให้ความเป็นอยู่ยากกว่าตอนก่อนทำศัลยกรรมก็ตาม

ถามว่า อ่านแล้วรู้สึกราวกับมองผลผลิตของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นลบ ก็ถ้าความจริงเป็นเช่นนี้ควรจะเชื่ออย่างไร? และใช้ชีวิตอย่างไร?

ตอบว่า พุทธศาสตร์ คือ เทคโนโลยีของการรู้ปัญหาและดับปัญหา ถ้าอ่านแล้วรู้สึกว่า ผลผลิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีช่างน่ากลัว ถ้ากลัวจริงละก็ แสดงว่าภูมิจิตเดิมคงมีอิทธิพลความเชื่อของไตรสิกขา และมีความคิดแยกกายเชิงพุทธอยู่บ้าง

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นศาสตร์ชนิดหนึ่ง มันขึ้นกับความเชื่อของผู้ใช้ความรู้ ถ้าใช้อย่างไม่รู้เท่าทันก็จะเป็นโทษของความรู้ ถ้าหากว่ารู้เท่าทันก็สามารถเป็นนายของความรู้ได้

ความรู้ทุกชนิดเป็นแค่สมมติที่ยอมรับตามยุคตามสมัย คนที่เข้าใจแก่นของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะรู้ทั้งคุณและโทษของมันอย่างแน่นอน

วอร์เรน บัฟเฟตต์ มหาเศรษฐีอันดับต้นๆ ของโลก ผู้กุมหุ้นดาวโจนส์ที่ตลาดหุ้นนิวยอร์ก มีชีวิตที่ติดดิน อยู่บ้านหลังธรรมดา กินอยู่แบบคนธรรมดาสามัญโบราณ รู้คุณค่าของเสื้อผ้าและข้าวของเครื่องใช้ ไม่บริโภครความทันสมัย เช่นเดียวกับคนอเมริกันทั่วไป

คนที่เข้าถึงแก่นของวิทยาศาสตร์ เช่น อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ และคนอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงแนวคิดของโลก ล้วนใช้ชีวิตส่วนตัวอย่างอ่อนน้อม สมถะต่อธรรมชาติ

ข้าพเจ้าเชื่อว่า ผู้ที่เข้าถึงแก่นแท้ของความเป็นศาสตร์มักจะมีชีวิตสันโดษ เรียบง่าย ไม่นิยมพิธีการฟุ่มเฟือย หรุหรธา และคนพิเศษ เหล่านี้แม้ต่างวัย ต่างยุค ต่างความเชื่อ ต่างสัญชาติ แต่ลงท้ายจะใช้ชีวิตสันโดษ เรียบง่ายทุกคน

ถามว่า ถ้าสอนให้เข้าถึงแก่นของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะทำให้แก้ปัญหาของสังคมได้หรือไม่?

ตอบว่า ได้แน่นอน เพราะนี่คือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คืออริยสัจข้อที่ ๑ ทุกข์ให้กำหนดรู้ ก็เมื่อเราบังคับให้ทุกคนเรียน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เราก็ควรรู้ว่า วิทยาศาสตร์เริ่มต้นความเชื่อ มาอย่างไร สมมติมาอย่างไร สร้างระบบความรู้ด้วยกระบวนการทำอย่างไร

พูดอีกนัยหนึ่ง ต้องวิเคราะห์ความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เข้ากับอริยสัจ ๔ ให้ได้

ถามว่า ทุกข์ให้กำหนดรู้ ควรรู้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ที่เป็นฐานของเทคโนโลยีอย่างไร?

ตอบว่า ควรรู้ว่าวิทยาศาสตร์เชื่อเรื่องรูปเป็นใหญ่ ถ้าเข้าใจรูปดีแล้วก็จะเข้าใจชีวิตดีด้วย

เนื่องจากเชื่อว่าอะตอมเป็นส่วนเล็กที่สุดของสสาร แต่การศึกษาเพื่อเข้าใจสมบัติของอะตอม ต้องเผชิญกับหลักของความไม่แน่นอน เพราะอะตอมมีสมบัติทั้งคลื่นและทั้งอนุภาค

ด้วยเหตุนี้จึงต้องตั้งสมมติฐานว่า ถ้าจะศึกษาความเป็นอนุภาค ต้องวางเงื่อนไขความเป็นคลื่นของอะตอม และถ้าจะศึกษาสมบัติของคลื่น ต้องวางเงื่อนไขความเป็นอนุภาคของมัน

สรุป ทฤษฎีของวิทยาศาสตร์จะรู้จักสารทีละครั้งเดียว

ถามว่า หมายความว่า หมายถึงไม่มีทางที่จะควบคุมสารได้ เพราะต้องสมมติเงื่อนไขดังกล่าว ใช่หรือไม่?

ตอบว่า ถูกต้องแล้ว เมื่อเราใช้ทฤษฎีของความเป็นอนุภาค จนกระทั่งเข้าใจปฏิกิริยาเคมี และใช้ทฤษฎีปฏิกิริยาเคมีสร้างสารเคมีใหม่ๆ เมื่อเปลี่ยนจากปฏิกิริยาเคมีในห้องทดลองเป็นโรงงานอุตสาหกรรม จึงไม่มีหนทางที่จะควบคุมสิ่งที้ออกมาจากโรงงานอุตสาหกรรม ยิ่งมีการผลิตมาก สิ่งแวดล้อมก็ยิ่งถูกทำลายมาก และสารเคมีที่ผลิตออกมาได้ ก็ยังแปรเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ไม่มีสารเคมีใดที่มนุษย์ควบคุมได้ตามความต้องการ (มนุษย์ลดความกลัวโดยสร้างมาตรฐาน ออย. ขึ้นมา)

เมื่อเราใช้สมบัติของความเป็นคลื่นของสสาร จนกระทั่งเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากเดิมเป็นชีวิตที่ทันสมัย แต่เราก็นึกไม่พ้นจากปัญหาของขยะอิเล็กทรอนิกส์ล้นโลก หนีไม่พ้นปัญหาของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแรงสูง ที่เราตั้งไว้แบบปูพรมทั่วโลก เพียงแต่ปัญหาของโลกที่ทันสมัยยังอยู่ในวิสัยที่มนุษย์อดทนรับมือได้เท่านั้น

ถามว่า สรุปว่า ควรกำหนดรู้ว่าคุณวิชาศาสตร์ในชีวิตจริง มีความไม่แน่นอน เพราะระบบการศึกษาด้วยกระบวนการวิทยาศาสตร์ มีเงื่อนไขบนทฤษฎีความไม่แน่นอน ใช่หรือไม่?

ตอบว่า ถูกแล้ว มิใช่แค่นั้น ยังต้องรู้ด้วยว่าสสารถูกแบ่งเป็นสามสถานะ คือ ของแข็ง ของเหลว และก๊าซ สถานะที่เป็นของแข็งถูกสมมติว่ามันตั้งอยู่ได้เอง ส่วนสถานะของเหลวถูกสมมติให้แปรเปลี่ยนตามภาวะที่บรรจุก และสถานะของก๊าซถูกสมมติให้กระจายเต็มทีว่าง

ทั้งหมดคือเงื่อนไขลำดับที่สอง ก่อนหน้าจะศึกษาให้เข้าใจว่า “สสารคืออะไร” ด้วยระบบของวิทยาศาสตร์ (สมมติลำดับถัดไป)

เมื่อสสารในสถานะของแข็งถูกสมมติให้ตั้งอยู่ได้เอง ผู้ที่เชื่อสมมติฐานดังกล่าว ก็จะมองของแข็งทุกชนิดผิดพลาดหมด

นั่นคือ มีการมองเห็นของแข็งเป็นหน่วยอิสระ นับได้เป็นหน่วยโดด จึงเกิดจินตนาการการนับของแข็งขึ้น เช่น นับว่ามีปากกา ๕ ด้าม แวนตา ๑ คู่ แก้วน้ำ ๒ ใบ กระจาดจำนวนหนึ่ง ฯลฯ

ซึ่งเป็นเหตุของความผิดพลาดในการเห็นความจริงตรงหน้าไปจนหมดสิ้น และการรู้ผิดพลาดเช่นนี้ เรียกว่า “อวิชชา” ความรู้ผิดทันที แทนที่จะเห็นว่า ไม่มีของแข็งชนิดใดเลย สามารถแยกเป็นอิสระจากของแข็งชนิดอื่น ซึ่งจะทำให้เกิด “วิชชา” ได้ทันที

เหตุแห่งการผิดพลาดเช่นนี้ ทำให้ผู้คนพากันเชื่อว่า ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของความจริง (สัจธรรม) กลับไม่รู้สักนิดว่า ที่เห็นจริงตรงกันเพราะถูกบังคับให้จินตนาการให้ตรงกัน (ธรรมสัจจะ)

แทนที่จะรู้ว่า ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นแค่สมมติเท่านั้น ถ้าหากไม่เชื่อเมื่อไร ความรู้เหล่านั้นก็ไร้ค่าและหมดความหมายทันที

สรุป กำหนดรู้เมื่อไรว่า ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นแค่สมมติ ความหลงผิดก็จะหายไปอย่างเหลือเชื่อ

นี่คือ อริยสัจข้อที่ ๑ ทุกข์ให้กำหนดรู้ กำหนดรู้ว่าปัญหาของวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ได้ เพราะมนุษย์คิดว่าความรู้วิทยาศาสตร์เป็นความจริง (สัจธรรม)

แท้ที่จริงความรู้วิทยาศาสตร์ก็ไม่ต่างจาก “ชื่อ” ของมนุษย์ ถ้าเปลี่ยนใหม่ เปลี่ยนเมื่อใดก็ได้ ไม่ต่างจากคนเขียนกฎหมาย รัฐธรรมนูญแล้วให้ประชาชนลงมติเห็นชอบนั่นเอง

ถามว่า อริยสัจข้อที่ ๒ สมุทัยให้กำหนดละ จะพิจารณาละความรู้วิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะการละเส้นผ่าของเทคโนโลยีในรูปของสมาร์ทโฟนจะทำได้อย่างไร?

ตอบว่า มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยกลัวความเจ็บ ความแก่และความตายเหมือนกันทุกยุค

ใครที่อ้างว่าชะลอความแก่ หรือสามารถรักษาโรคให้หายได้ มนุษย์ผู้นั้นจะถูกยกย่องทันที ไม่ว่าจะป็นพ่อมด หมอผี หมอนวด หมอฝังเข็ม หมอยา ก็คือผู้ที่ได้รับการยอมรับนับถือจากชุมชนทั้งนั้น

ความรู้วิทยาศาสตร์ได้พิสูจน์ซ้ำแล้วซ้ำเล่าว่า สามารถจะชะลอความแก่และรักษาโรคต่างๆ ให้หายได้จริง

อหิวตโรค โรคฝีดาษ ซึ่งไม่มีทางรักษาในสมัยโบราณ ผู้คนต้องย้ายถิ่นฐานหนีความตายจากการแพร่ระบาดของโรคระบาดบางโรค

โรคที่นำความตายมาให้ฝูงชนครั้งละหลายๆ ถูกรับประกันว่า วิทยาศาสตร์
แก้ได้ และป้องกันไม่ให้แพร่ระบาดก็ได้

การช่วยชีวิตคนจำนวนมากให้รอดตายจากอหิวาตกโรค หรือ
โรคระบาดชนิดอื่นๆ ได้พิชิตศรัทธาของคนทั่วโลก

การรักษาแบบโบราณที่กระจายอยู่ตามท้องถิ่นต่างๆ ได้รับการ
การประณามว่า โง่และเช่อ จนกระทั่งหมอนวด หมอยาต่างๆ ก็พลอย
ตกอันดับไปพร้อมๆ กับหมอผีอีกด้วย

เมื่อวิทยาศาสตร์ได้สร้างศรัทธากับมหาชนจนถึงจุดหนึ่ง ทั้งๆ ที่
มหาชนไม่รู้ว่าวิทยาศาสตร์คืออะไร แต่ศรัทธาได้ลงสู่ใจเสียแล้ว ยิ่งไงๆ
ก็เชื่อมั่นในวิทยาศาสตร์อยู่ดี

หลักการของวิทยาศาสตร์คือใช้รูปช่วยรูป เพราะเชื่อว่า ถ้าเข้าใจ
หน่วยเล็กที่สุดของรูป (อะตอม นิวโมเลกุลมหภาค ๔ ประเภท) ก็จะเข้าใจ
กลไกการทำงานของร่างกาย

ข้อเท็จจริงของวิทยาศาสตร์พื้นฐานยังไม่ได้ไปไกลอะไรเลย
นักวิทยาศาสตร์ยังตอบไม่ได้ว่า ความร้อนคืออะไร อิเล็กตรอนคืออะไร
นักวิทยาศาสตร์ค้นพบอนุภาคใหม่ๆ และไม่รู้ว่ามีมันคืออะไรแน่ แต่
วิทยาศาสตร์ประยุกต์ไปไกลเกินจะกู่กลับเสียแล้ว

ช่างคล้ายกับมนุษย์ยุคนี้มาก แค่ได้เงินเดือนเดือนแรก (๑๕,๐๐๐
บาท) ก็รีบไปดาวน์ ผ่อนรถยนต์ ผ่อนอะไรๆ อีกมาก ตอนยังไม่มีเงินเดือน
ไม่เป็นหนี้มากมายมหาศาลเหมือนตอนได้ทำงานและรับเงินเดือนเดือนแรก
(เพราะไม่มีเครดิตให้คนปล่อยกู้)

คนหลงใหลในวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ทั้งๆ ที่วิทยาศาสตร์พื้นฐาน
ยังวากวน อึกอ๊ก ไม่รู้อะไรจริงสักอย่าง

แม้แต่โมเลกุลของน้ำ (ที่มีมากที่สุดในโลก) ก็ยังอธิบายคุณสมบัติ
ที่แท้จริงของมันไม่ได้ น้ำที่กินใช้อยู่ทุกวันคืออะไร ยังไม่รู้จริงๆ เลย

ท่านผู้อ่าน อ่านเข้าใจถูกแล้ว ขับรถเสียไก่อ่แต่เพิ่งผ่อนได้สอง
สามเดือน แถมยังลำบากต้องหมุนเงิน ขอยืมเงินคนโน้น คนนี้มากมาย
ตอนไม่มีเครดิตมิได้ยากลำบากขนาดนี้

สรุป สู้ไม่มีเงินเดือน ยังหนักใจน้อยกว่านี้มาก

ข้าพเจ้าสำเร็จปริญญาเอก กลับมาทุกข์ใจมาก เพราะไม่มี
เครื่องมือที่จะทำวิจัยให้ได้ตามที่เคยเรียนมา

ตอนเป็นนักศึกษาปริญญาตรี โท เอก ไม่ทุกข์เท่าตอนเป็น
อาจารย์

ถ้าไม่มีการโฆษณาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ป่านนี้ผู้คนทั้งโลกคง
ไม่ถูกทรมาณให้ชวนขวยหาเงินมาซื้อผลผลิตของวิทยาศาสตร์มากเท่า
คนยุคนี้

ลองวิเคราะห์ข้อความต่อไปนี้ แค่ปรากฏการณ์บนใบหน้า:
ไม่พอใจแสงแดด สายลมจะทำใบหน้าหมอง ทาครีม SPF, ไม่พอใจ ฝ้า
สิ่ว บนใบหน้า ทาครีม (โฆษณาว่า แอคน่ หมายถึงครีมทาสิ่ว แต่ไม่บอก
ว่าคืออะไร), ไม่พอใจ ริวรอย คางหย่อนคล้อย ใช้ครีม...(หลายยี่ห้อ),
ทาครีมแพงเท่าแพงไม่ได้ผล ก็ฉีดโบ้ท็อก (ไม่รู้อะไรเข้าหน้า), ฉีดโบ้ท็อก
ไม่ได้ผล นัดทำศัลยกรรมใบหน้า

จะเห็นว่า ความกล้าที่จะใช้ใบหน้าของตนลงทาครีม (SPF ต่างๆ) ซึ่งก็ไม่ทำให้คนเข็ดขยาด

ไม่รู้เลย SPF คืออะไร, ยาแก้สิว คืออะไร

ยาฉีดเข้าใบหน้าคืออะไร มากมายเหลือจินตนาการ

ถ้ามนุษย์ยุคนี้ไม่โง่เข้าขั้น จะยอมเสียเงินซื้อสารที่ตนไม่รู้เลยว่าคืออะไร มาทาเป็นหนูลองยาหรือไม่

แค่ครีมทาผิวหน้า ครีมพอกหน้า ครีมล้างหน้า ครีมรองพื้น ครีมทำให้ชุ่มชื้น ครีมทำให้ผิวตึง ครีมทำให้กันแดด กันแสง UV ฯลฯ แค่ใบหน้าอย่างเดียว ยังไม่รวม แป้ง ลิปสติก ที่ทาผิว ทาตา आयแซโดร์ ต่อขนตา ฯลฯ

แค่ยุ่งอยู่กับใบหน้า ยังไม่รวมเล็บมือ เล็บเท้า ผม ผิว ผู้หญิงต้องโง่อย่างเหลือเชื่อ อุตสาหกรรมทั้งหลายก็ยังใช้ผู้หญิงเป็นเหยื่อ (เป็นแพะรับบาป เป็นหน้าหน้าไฟให้ผู้ชายหัวเราะ)

ถามว่า ไม่เคยได้ยินเลยหรือว่า นารีมีรูปเป็นทรัพย์ เพียงแต่ยุคนี้ผู้หญิงมีสิทธิ์สวยได้ เพราะเครื่องสำอาง ไม่ต้องทนน้อยหน้าเหมือนผู้หญิงยุคโบราณ?

ตอบว่า ถ้าคนยุคนี้เข้าใจธรรมชาติตามที่เป็จริงสักนิด เรื่องวุ่นวายเกี่ยวกับร่างกายและใบหน้าคงไม่หนักหนาสาหัสเท่าผู้หญิงยุคนี้

แค่ไม่มีแดดส่องผิวโลกหนึ่งวัน ลมไม่พัดเลย อุณหภูมิไม่แปรปรวน ป่านนี้ทุกชีวิตคน พืช สัตว์ คงหายไปจากโลกนี้หมด

มนุษย์ยุคนี้ถูกประชาสัมพันธ์ให้เห็นว่า ความสวยต้องเป็นเช่นนี้ (เหมือนดารา) ความหล่อต้องเป็นอย่างนี้ ทำให้เกิดความอับจนในปัญญา แค่ความจริงง่าย ๆ ตรงหน้า ตอนยิ้มมีความสุขไม่เกี่ยวกับหน้าสวย ความสุขของมนุษย์ยังอยู่ที่เขาได้ทำสิ่งที่มีคุณค่าเป็นอาหารจิตของตนเองได้ไหม

สำนึกได้สักนิด ก็ไม่ต้องถูกหลอกให้งมงายได้ถึงระดับนี้

ถามว่า จริงๆ ด้วย แม่ผู้ที่ไม่ได้ใช้เครื่องสำอางเลย เช่นแม่ มือใหม่ ก็ยังทุกข์อยู่ดี เพราะว่าแค่ค่านมผง ผ้าอ้อม ครีมหาดตัวเด็ก ฯลฯ ทำให้คนเป็นแม่ทุกข์ใจยิ่งกว่าอีก เพราะอะไรจึงมาถึงตรงนี้ได้?

ตอบว่า มีสองเหตุผลหลัก (หนึ่ง) คนไม่กลัวสินค้า เพราะอยู่ในยุคบริโภคนิยม ไม่ว่าจะสินค้าอะไร แค่ใส่กล่องให้ดูดี ก็ไปซื้อมาแล้ว คนยุคก่อนไม่ค่อยไวใจสินค้า จึงไม่ค่อยยกย่ำซื้อ (สอง) คนติดชอบทดลอง สินค้าที่ให้ใช้ฟรีในครั้งแรก แล้วเลยเกรงใจซื้อมา หรือคิดว่าตนเองโชคดี ได้ลด แลก แจก แถม ได้มีโอกาสชิงโชค บางทีซื้อสินค้าเพราะต้องการส่งบัตรชิงโชค ดීමเพราะฝากจุกชิงโชค บรรยาการชิงโชคหนาแน่นจนเสมือนย่อนสังคมไทยไปสู่ยุคเชื่อโชคกลาง ในยุคที่ยังไร้ศาสนาเมื่อหลายพันปี

คนไทยไม่เชื่อกฎแห่งกรรม ไม่เข้าใจสัจธรรมของกฎแห่งกรรม รวมทั้งไม่เข้าใจว่า “ของฟรีไม่มีในโลก” (เข้าใจว่าตนได้ฟรี)

ถามว่า แล้วพุทธธรรมจะช่วยแก้วิกฤตแห่งความเชื่อผิด (มิจฉาทิฎฐิ) ได้อย่างไร?

ตอบว่า ต้องสอนว่า ถ้าเกิดมาเป็นคน ควรต้องระวังความบ้า ของตนเอง เพราะความบ้าที่ทำให้หลงผิดสี่ประการ มีอยู่ในจิตของทุกคน

หนึ่ง หลงผิดคิดว่าสุข จากสิ่งที่เป็นทุกข์ ชื่อกรรมมาทาหน้า ยิ่งทำให้หน้าผิดไปจากธรรมชาติเดิม มนุษย์ยุคนี้หลงผิด คิดว่าสุขไม่ใช่ แค่สินค้าอุปโภคบริโภค แม้การบันเทิง การหาความสุข ฯลฯ ล้วนเป็น ปากทางแห่งความทุกข์

สอง หลงผิดคิดว่าเที่ยง จากสิ่งไม่เที่ยง แม้ไม่มีเงินก็ไปผ่อน เครื่องใช้ไฟฟ้ามา แคมใช้ก็ไม่ถูกวิธีจึงเสียหายทั้งชิ้นทั้งถ่วง

สาม หลงผิดคิดว่างาม จากสิ่งน่าเกลียด เสริมสวย ย้อมผม สักตามตัว พอกตัว ทาตัว ฯลฯ เอาความน่าเกลียดมาใส่ตัวโดยฝันว่า จะงดงามขึ้น มนุษย์ยุคนี้ฝันค่าง ซ้ำแล้วซ้ำเล่าไม่เข็ด

สี่ หลงผิดคิดว่าตัวเรา จากสิ่งไม่ใช่ตัว (อนัตตา) ไม่ว่าจะบริโภค นี้ นั้น โนน มากมายนับไม่ถ้วน ก็สลายหายไปหมด ยังทุกข์ เหมือนเดิม แคมเป็นหนี้บัตรเครดิตเพิ่มอีก นี่คือมนุษย์ยุคเป็นทาสของ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สรุป สอนให้ละความบ้าสี่อย่าง ต้องสอนให้ชัด

ถามว่า อริยสัจข้อที่ ๓ นิโรธต้องทำให้แจ้งคืออย่างไร?

ตอบว่า ท่านทะเลลामะ ประมุขของวัชรยานที่คันทิเบตนับถือ สูงสุด ไม่ว่าใครที่เริ่มสงสัยในความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะต้อง ไปหาความกระจ่างจากองค์พระประมุขพระองค์นี้

พระองค์เป็นผู้เชื่อมหลักพุทธธรรมให้เข้ากับความสำเร็จของวิทยาศาสตร์ได้ดีที่สุด ท่านทะเลลามา เข้าใจดีว่า ศาสนาสากลของคนยุคนี้คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ท่านรู้ดีด้วยว่า ถ้าเยาวชนทิเบตเข้าใจสัญญาตาฐานทัฬหะใหญ่ของความเป็นวัชรยาน เด็กที่มีสัญญาตาอยู่ในจิต จะสามารถอยู่กับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างผู้รู้ อย่างผู้ชนะ ไม่ใช่อย่างป็นเบี้ยล่าง

เยาวชนทิเบตต้องได้รับการอบรมให้เข้าใจสัญญาตาก่อนจะถูกส่งเข้าไปศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา

ข้าพเจ้าไม่ทราบกลยุทธ์ที่ชาวทิเบตใช้สอนเยาวชนของเขา แต่ถ้าเป็นเรื่องสัญญาตาแล้ว ง่ายที่สุดคือสอนให้เด็กเห็นอมตธรรมตั้งแต่ยังเป็นทารก เป็นเด็กเล็กๆ ฟังพูดได้ หรือสอนให้เขาเข้าใจว่า

ทุกอย่าง ต้องดับ

เสียงทุกเสียง ต้องดับ

ลมหายใจทุกลมหายใจ เข้าดับ ออกดับ

สอนให้เด็กเข้าใจว่า มีอำนาจแห่งความดับอยู่ในโลกและจักรวาล

พระพุทธเจ้าท่านสอนให้เรา วางจิตไว้ที่อมตธรรมก่อนที่จะเห็นแสง เสียง ต้องเห็นความดับก่อน

ถ้าเด็กหัดคุ้นเคยกับอมตธรรม การจะอธิบายสัญญาตา เต้า พระเจ้า พรหม ไกวัลย์ จะง่ายมาก ทุกอย่างอยู่ที่อำนาจความดับ ให้เด็กจำให้ได้ อะไรเติมลงไปในสัญญาตาก็มะเพิ่ม เอาโลกและจักรวาลออกมาก็ไม่พรัอง

เด็กรู้แค่นี้ ก็เป็นฐานของนิโรธ อริยสังข์ข้อที่ ๓ นั่นเอง

ถามว่า อริยสังข์ข้อที่ ๔ มรรคควรทำให้เจริญคืออย่างไร?

ตอบว่า มรรคที่สามารถดับทุกข์ได้ ประกอบด้วยองค์ธรรม ๘ ประการ แต่กุญแจที่ไขอำนาจแห่งการดับทุกข์หรือดับปัญหาอยู่ที่ความเห็นชอบ (สัมมาทิฏฐิ) และความดำริชอบ (สัมมาสังกัปปะ)

นิยมแบ่งอำนาจธรรมเป็น ๓ ระดับ (อาทิกัลยาณัง มัชฌะกัลยาณัง ปรีโยสานกัลยาณัง) ดังนั้น ณ ที่นี้จะอธิบาย สัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะเป็น ๓ ระดับ เช่นกัน

คนทุกคนเกิดมาเพราะความไม่รู้ (อวิชชา) และติดข้องอยู่ในความกลัวโดยเฉพาะกลัวตาย

แม้ศีล ๕ เป็นปัจจัยทำให้ได้ร่างกายมนุษย์ แต่ก็มีไขว่มนุษย์ที่เกิดมาแล้วจะมีสัมมาทิฏฐิ เพราะยังต้องอาศัยเงื่อนไขอีก ๓ ข้อ คือ ต้องอยู่ในยุคที่มีศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าลงมาตรัสรู้ ต้องอยู่ในถิ่นฐานที่มีความเชื่อเรื่องไตรสิกขา และต้องมีกัลยาณมิตรโดยเฉพาะบุพการีเป็นต้นบทของสัมมาทิฏฐิ

เยาวชนยุคนี้ถูกจับให้ใช้แท็บเล็ตตั้งแต่ระดับอนุบาล วันทั้งวัน เด็กสาละวนอยู่กับหน้าจอสีเหลี่ยม ตรงกันข้ามกับเด็กยุคแท็บเล็ตยังไม่ได้รับการพัฒนา เด็กยุคข้าพเจ้าเล่นหน้าวัด กระโดดน้ำในคลอง อยากรสนุกอะไรต้องคิดกติกาเล่นกันเอง ไม่มีของเด็กเล่น แม้แต่ยางวงเพื่อเล่นปากบักก็ยังหาได้ยาก ส่วนมากจะเก็บเม็ดน้อยหน่าเอาไว้เล่น

ปรัชญาตะวันตกที่ซึมซาบผ่านสื่อสมัยใหม่คือ “กัดไม่ปล่อย”, “บุกไปข้างหน้า อย่าถอยหลัง ล้มก็ครั้งก็ยังคงบุกไปข้างหน้า” แม้จะผิดหวัง ทำร้ายธรรมชาติมากมาย ทำลายคุณธรรมจริยธรรมก็จงอย่าทำลายความฝัน

ลองวางเป้าหมายของชีวิตไว้เช่นนี้ เยาวชนจะมองออก จะมองสิ่งอื่นเป็นอุปสรรคของความฝันของเขาเสมอ ยากที่จะมองเข้า ยากที่จะมองเห็นด้วยตนเองว่า อุปสรรคทั้งหลายเกิดจากอำนาจของอกุศลกรรมของเขาเอง ดูเข้ามาขวางทางแห่งความฝัน

เยาวชนกลับมองเห็นผู้ใหญ่ (รวมบุพการี) มีหน้าที่ต้องหาปัจจัยที่เขาต้องการมาให้ เพื่อความฝันของเขาจะได้เป็นจริง

ถามว่า ถ้าไร้ความฝัน ไร้เป้าหมาย แล้วชีวิตจะดำเนินอย่างไร ถูกต้องได้อย่างไร?

ตอบว่า เป้าหมายของชีวิตเป็นสิ่งจำเป็น แต่โลกาภิวัตน์สร้างจินตนาการให้คนฝันถึงแต่วัตถุ อยากมีบ้าน เครื่องอำนวยความสะดวก อยากท่องเที่ยว อยากมีเครดิต แต่พุทธธรรมต้องการให้คนย้อนถามว่าชีวิตคืออะไร เกิดมาเพื่อกิน กาม เกียรติ เท่านั้นเองหรือ

ระบบการศึกษาของไทยตัดเป้าหมายแห่งการต้องการรู้จักชีวิตตนไปหมดสิ้น

สัมมาทิฐิและสัมมาสังกัปปะในระดับต้น จึงควรแทรกด้วยกลยุทธ์ของพุทธธรรม ทำอย่างไรเป้าหมายที่ตั้งไว้จึงถึงได้ด้วยความชอบธรรม

นั่นก็คือ ต้องเปลี่ยนทุกมิติในชีวิตที่ทันสมัยให้เป็นชีวิตที่เป็นบุญให้หมด โดยต้องอธิบายนุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ให้เป็นสูตรคุณของชีวิต

ตั้งเป้าหมายอะไรไว้ ต้องใช้นุญกิริยาวัตถุพิชิตความสำเร็จนั้นๆ

นั่นก็คือ ต้องให้การศึกษาของประเทศไทย สอนเรื่องบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ เน้นการบันทึกบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ เป็นประกาศนียบัตรคุณธรรมจริยธรรมของเด็กทุกชั้น อย่างน้อยๆ ก็จนกว่าเขาจะใช้ชีวิตสมัยใหม่ให้เป็นบุญให้หมด

ตัวอย่างเช่น อาบน้ำ แปรงฟัน ทำกิจส่วนตัวในห้องน้ำอย่างไร ให้เป็นบุญ กินข้าว ตื่นน้ำ ฯลฯ ทำอย่างไรให้เป็นบุญ

เดินทางไปโรงเรียน ซื่อของขบเคี้ยว คุยกับเพื่อน ทำอย่างไร ให้เป็นบุญ

นั่งเรียนหนังสือ จดบันทึก ทำการบ้าน เล่นเกม ทำอย่างไร ให้เป็นบุญ

ต้องตรวจสอบบุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ทุกวัน เพื่อให้แน่ใจว่าแต่ละวัน เป็นบุญบาร์มี ทำเช่นนี้จึงเรียกว่า มีสัมมาสังกัปปะ

ถามว่า สรุปกี่คือ สัมมาทิวฐิระดับต้น คือต้องแปรรูปกิจกรรมของชีวิตให้เป็นบุญ สัมมาสังกัปปะคือตรวจสอบบัญญัติบุญอย่าให้ติดลบ ถูกหรือไม่?

ตอบว่า ถูกแล้ว และจะต้องทำจนกลายเป็นบุญอัตโนมัติ และไม่ว่าจะพูด คิดอะไร เป็นเรื่องการค้าริชอบ (ไม่โกง ไม่ผิดกติกา)

ถามว่า แล้วสัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะระดับกลาง ควรเป็นอย่างไร?

ตอบว่า พฤติกรรมของผู้มีบุญจะเห็นคุณค่าของการประหยัดมากกว่าการฟุ่มเฟือย และผู้มีบุญจะเริ่มมีสติรู้การเคลื่อนไหวของอริยาบทของตนเอง

พฤติกรรมของเขาจะปรับไปในทิศทางที่ไม่หนักใจตนเองและไม่หนักใจผู้อื่น ตัวอย่างเช่น จะมีความเป็นระเบียบวินัยสูงขึ้น เข้าห้องน้ำไม่ทิ้งความเลอะเทอะ ทำงานอะไรแล้วเก็บข้าวของเข้าที่ แม้แต่เสื่อผ้า ข้าวของเครื่องใช้ของตนทุกอย่าง จะใช้อย่างถูกต้อง ประหยัด มีระเบียบ ไม่ลืม นี้ นั่น โนน อีกต่อไป

พฤติกรรมขั้นต่อไป คือการงานไม่คั่งค้าง กลับจากโรงเรียนรู้ว่าควรทำอะไร ถ้ามีการบ้าน มีกิจอะไรควรทำ จะรู้ จะลำดับสิ่งที่ควรทำไว้อย่างถูกต้อง สร้างความสบายใจให้บุพการีและคนใกล้ชิด

นอกจากนี้ยังมีมื่อว่างที่จะช่วยเหลือบุพการี เพื่อน ญาติ ตามสมควรธรรม

และที่อัศจรรย์ก็คือ มีเวลาที่จะทำสิ่งที่ตนชอบ เพราะเริ่มค้นหาตนเองได้บ้าง ว่าชอบทำอะไร และได้ทำสิ่งนั้นแล้วเกิดความสุข

เมื่อตัวเขาเปลี่ยนไป เพื่อนใกล้ชิดก็จะเปลี่ยนไป เพื่อนที่ชวนไปทำอบายมุข เช่นจับผู้หญิง (ผู้ชาย) ซ้อปิ้ง ดูหนัง ฟังเพลง หนีเที่ยว เล่นพนันบอล หนีบัตรเครดิต เหล่านี้จะหายไปหมดสิ้น

เกมที่เขาชอบเล่น เพลงที่ชอบฟัง หนังสือที่ชอบอ่าน เรื่องที่ชอบคุยจะถูกปรับใหม่หมด จะอยู่ในทิศทางแห่งความถูกต้องชอบธรรมมากขึ้น

ผู้ใดเปลี่ยนพฤติกรรมส่วนตัวได้ ไม่ประพฤตินักใจตนเองและสร้างปัญหาให้ผู้อื่น ก็แสดงว่ามี สัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะระดับกลางแล้ว

ถามว่า สัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะระดับสูง จะมีอะไรชี้แนะ?

ตอบว่า ความเป็นผู้นำทำดีในโครงการต่างๆ ผู้ที่มีสัมมาทิฏฐิระดับสูงจะมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดโครงการต่างๆ สามารถที่จะเป็นหัวหน้าคิดสร้างสรรค์สิ่งที่สังคมต้องการได้ดี

พฤติกรรมของเขาก็คือผู้นำกลุ่มนั่นเอง ไม่ว่าจะความสนใจของเขาจะเป็นอะไร สมรรถนะในการนำกลุ่ม เพื่อสร้าง คิด ประดิษฐ์ สิ่งที่มีค่า จะเกิดขึ้นง่ายตายเสมอ

โดยสรุป พรสวรรค์และพรแสวงมารวมกัน จึงสร้างสมรรถนะที่สามารถทำสิ่งใหม่ แก้ไขปัญหา ทำอะไรได้ดีทุกเรื่อง

ถามว่า อยากทราบว่า องค์ประกอบขององค์มรรคตัวอื่นๆ เล่า มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไหม?

ตอบว่า กลุ่มที่เป็นวิรัตติเจตสิก คือ สัมมาวาจา สัมมาภังคะ สัมมาอาชีวะ จะปรับกำลังตามสัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะอยู่แล้ว ตัวอย่างเช่น เริ่มเชื่อในบุญ ก็จะทำ พุด คิดอะไรเป็นบุญกิริยาทั้งหมด

เมื่อเริ่มเชื่อในวินัย ก็จะทำ พุด คิดอะไรไม่นอกกติกาทางลบ

เมื่อเริ่มทำโครงการอะไร ก็มีความพอใจ มีความเพียร จะทำโครงการนั้นๆ ให้สำเร็จเป็นเรื่องราวๆ ไปเสมอ

ถามว่า สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ จะสอดคล้อง เช่นเดียวกันใช่หรือไม่?

ตอบว่า กลุ่มธรรมสามตัวหลังเป็นเรื่องของบุพกรรมมากกว่า กลุ่มที่สอง ผู้ใดเกิดมาพร้อมกับความขยัน อดทน และทำอะไรตั้งมั่น ผู้นั้นจะต้องเกิดในครอบครัวที่มีสัมมาทิฏฐิและสัมมาสังกัปปะอยู่แล้ว

ถามว่า แล้วทำไมการปฏิบัติธรรมจึงมุ่งฝึกสติและสมาธิเท่านั้น?

ตอบว่า มันคือสมัยนิยม อาจเป็นเพราะคนยุคนี้มีอัตตาสูง มีมิจฉาทิฏฐิมากกว่าคนยุคก่อน จึงต้องฝึกสติและสมาธิใหม่หมด

สรุปก็คือ ปัญหาทุกชนิดไม่ว่าจะหนักเบาเท่าใด ถ้าหากผู้บริหารเห็นอำนาจของไตรสิกขา ผลักดันให้บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ เป็นเครื่องดำเนินในชีวิตที่ทันสมัย ทุกสิ่งทุกปัญหาจะบรรเทา จะถูกปรับแก้ ปรับปรุงได้ทุกเรื่องทุกประเด็น **เพราะนี่คือธรรมย่อมชนะอธรรม** เป็นสิ่งที่พระพุทธองค์ทรงตรัสรู้นั่นเอง

ภาคผนวกที่ ๓

รายชื่อหนังสือธรรมะ โดย สิริวรุณ

๑. สะท้อนคิด ชีวิตทันสมัย

มูลนิธิเผยแพร่ชีวิตประเสริฐ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๑๕๙ หน้า

หนังสือเล่มนี้นำโยนิโสมนสิการหรือความคิดแบบกายเชิงพุทธ ๑๐ แนวคิด มาใช้เป็นบรรทัดฐานวิเคราะห์ชีวิตที่ทันสมัยของยุคโลกาภิวัตน์ จุดประสงค์เพื่อให้เข้าใจว่า แนวคิดแบบกายของพุทธมีลักษณะอย่างไร

สำหรับปัญญาจากการทำภาวนา ทำให้ข้าพเจ้าลงความเห็นว่า แนวคิดแบบกายเชิงพุทธนั้นเป็นเรื่องใหม่ ประชาณุตระวันตกยังมีได้มองโลกแง่นี้เลย น่าที่คนไทยจะมองเห็นว่า แนวคิดแบบกายของพุทธธรรมล้ำเลิศจริง ๆ มีประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาชีวิตอย่างหาประมาณมิได้

๒. อริยสังขลิตเปลี่ยน

สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๒๔๐ หน้า

อริยสังขลิตที่คนไทยมักจะจำได้เจเนใจว่านี่คือการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า จริง ๆ แล้วอริยสังขลิตมีได้ถึง ๑๐ นัย ทุกนัยดับทุกข์ได้ถึงวิมุตติมรรคทั้งสิ้น

เมื่ออ่านพบว่าอริยสังขลิตมีได้ถึงสิบนัยจาก “วิมุตติมรรค” พระอุปติสสะเถระ แปลเป็นไทยโดยพระเมธีธรรมมาภรณ์ (ประยูร ธรรมจิตโต) ข้าพเจ้าจึงถึงบางอ้อว่า มิน่าเล่าการปฏิบัติภาวนาของนักปฏิบัติจึงมีได้หลายนัย เสมือนประตูทางเข้าสู่วิมุตติมรรคมีถึงสิบทาง

หนังสือเล่มนี้ เป็นการขยายแนวคิดแบบกายเชิงพุทธว่าด้วย “อริยสังขลิต” วิเคราะห์ออกเป็นสิบนัย โดยวิเคราะห์ให้เข้ากับหลักการของพฤติกรรมศาสตร์ของนักจิตวิทยา

จริง ๆ แล้วหนังสือเล่มนี้เป็นการสังเคราะห์อริยสัจสี่ในระดับหลักการวิจัยของโลกสากล ผู้ที่เป็นนักวิจัยสากลน่าจะทิ้งในหลักการ หลังเขียนเสร็จแล้ว ข้าพเจ้ารู้สึกว่าได้นำแก่นแท้ของหลักการวิจัยของโลกมาเปิดเผยในแง่ของอริยสัจสี่

การวิจัยทุกอย่างในโลกมีหลักพื้นฐานเท่าที่แสดงไว้ในอริยสัจสี่เปลี่ยนเท่านั้น แก่นธรรมของพุทธธรรมก็ได้มีหลักการมากมายอะไร แก่นวิชาการของวิทยาศาสตร์ก็มีหลักการที่เสนอได้ง่ายๆ ตรงๆ เช่นเดียวกัน ความรู้ทุกชนิดถ้าเข้าถึงแก่นแท้จะพบกับความเรียบง่ายธรรมดาเท่านั้น

๓. อะเมซิ่ง ปรมัตถธรรม

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๒ หน้า ๒๑๘ หน้า

โดยสาระสำคัญ ต้องการจะอธิบาย “ธรรมะเก้าตา” ที่เสนอโดยท่านพุทธทาสภิกขุแห่งสวนโมกขพลาราม ว่าธรรมะแต่ละตัวในธรรมะเก้าตานั้นแนบชิดอยู่ในวิถีชีวิตของเราอย่างไร

เป็นการเขียนธรรมที่เป็นโลกในแง่ของการดับทุกข์ เช่น น้ำดับไฟ เชื้อนดินกันน้ำ สารเคมีดับไฟ จะเห็นว่าธรรมที่ดับทุกข์ต่างเป็นธรรมะรอบตัวที่ใช้แก้ไขภัยอันตรายเฉพาะหน้า หนังสือเล่มนี้เริ่มชี้ชวนให้เห็นว่า การดับทุกข์ด้วยการมองอย่างแยบคายเชิงพุทธเป็นอย่างไร

ข้าพเจ้าคิดว่าได้พยายามโยงสภาวะความเป็นโลกและเหนือโลกให้เข้ามาอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยการใช้อริยสัจสี่เป็นเครื่องเชื่อมต่อ เป็นการเขียนให้เห็นโลกุตรธรรมในแง่ของโลกธรรมรอบตัว

๔. ปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง

ธรรมทานมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๕๓ หน้า ๒๘๓ หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้สรุปแก่นแท้ของกุศลวิบาก ที่ถ้าผู้ใดทำกุศลให้ถึงพร้อมวิบากหรือผลลัพธ์ที่จะได้รับจะเป็นปาฏิหาริย์ที่คนไม่อาจทำนาย หรือพรรณนาให้ครบกระบวนการความได้

เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพุทธบารมีที่เหนือคำพรรณนา

เช่นเดียวกับปาฏิหาริย์ของพระภัทรมหาราช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ของปวงชนชาวไทย

ภาพคนไทยนับไม่ถ้วนมาแซ่ซ้องถวายพระพรในวันศุกร์ที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นภาพที่ชาวต่างชาติอาจเข้าใจไม่ได้ ภาพที่ปรากฏจากสื่อทั่วไป คือบางคนนั่งภาวนา บางคนนั่งสวดมนต์ บางคนคงอ่อนวอนขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ฯลฯ คนที่มาชุมนุมเหล่านั้น มองไม่เห็นพระพักตร์ของในหลวงเพราะยืนไกลเกิน แต่ทุกหัวใจหลอมรวมแสดงความจงรักภักดีที่มีต่อพระองค์ท่าน

นี่คือปาฏิหาริย์ของความถูกต้อง ที่เกิดการพรรณนาของภาษา

หนังสือเล่มนี้วิเคราะห์ให้เข้าใจแจ่มแจ้ง กุศลวิบากที่จะมีในผู้ที่สร้างกุศลบารมีอย่างต่อเนื่องยาวนาน จะมีลักษณะอย่างไร และเพราะอะไร อริยทรัพย์จึงบังเกิดขึ้นได้

คิดว่าได้นำอริยทรัพย์อันเป็นนามธรรม มาตีแผ่ให้เป็นสัญลักษณ์แบบเดียวกับนักวิทยาศาสตร์ตีแผ่ความจริงของธรรมชาติ ในแง่สูตรหรือสมการ ซึ่งเป็นสาระของวิทยาศาสตร์ที่ใช้เรียนใช้สอนกันในวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานทุกระดับชั้นเรียน

ข้าพเจ้าได้นำเสนอการมองอริยทรัพย์ในภาพลักษณ์ของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ถ้าอ่านหนังสือเล่มนี้ด้วยใจเปิดกว้าง น่าจะเห็นความงามของพุทธธรรมได้ด้วยตนเอง

ข้าพเจ้าได้พยายามนำผลกรรม วิเคราะห์ในแนวความคิดเชิงพุทธ มานำเสนอในรูปลักษณ์ของโลก หวังว่าน่าจะมีคนไทยใจกว้างมองเห็นความงามของการนำเสนอพุทธธรรมในแนวนี้

น่าเสียดายที่คนไทยไม่ใส่ใจความงามของการนำเสนอหลักของพุทธธรรมในแนวนี้

คิดว่าถ้าเป็นของจริงแท้ สัจธรรมในหนังสือเล่มนี้จะอยู่ยงคงกระพัน รอนคนไทยใจนักวิชาการมองเห็นค่า นำไปปรับใช้เพื่อให้พุทธธรรมเป็นประโยชน์สูงสุดของโลก

ของแท้ต้องทนทานการพิสูจน์ได้เสมอ

เพราะมีสมบัติเหนือกาลเทศะนั้นเอง

๕. อิทัปปัจจยตา อำนาจสูงสุดของธรรมชาติ

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๖ หน้า ๓๖๐ หน้า

เมื่อสามารถแยกแนวความคิดแยกคายระหว่างวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์ออกจากกัน ผลลัพธ์ก็คือ สามารถแยกความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจของศาสตร์ออกจากกันได้ด้วย

วิทยาศาสตร์มองอะไรเป็น “พลังงาน” และแบ่งชนิดของพลังงานเป็นพลังงานแม่เหล็กไฟฟ้า (รวมพลังนิวเคลียร์) พลังงานความร้อน พลังโน้มถ่วงของโลก สำหรับชีวิตก็เชื่อในพลังงาน ATP เป็นต้น

พุทธศาสตร์มองอะไรเป็นอำนาจของเหตุปัจจัย และแบ่งชนิดของอำนาจนี้เป็นสองประเภทใหญ่ คืออิทัปปัจจยตา อำนาจที่ผลักดันความเป็นโลกและเหนือโลก (เหนือสมมติบัญญัติ เหนือกาลเทศะ เหนือความเชื่อ ความไม่เชื่อ เหนือความรู้ความไม่รู้) และอำนาจของปฏิจจนูปบาทที่ผลักดันปรากฏการณ์ภายในจิตมนุษย์ ให้รู้สึกทุกข์ และไม่ทุกข์ด้วยอาการต่างๆ อำนาจอิทัปปัจจยตายังแบ่งเป็นอำนาจของไตรลักษณ์ อำนาจของอริยสัจสี่ อำนาจของกรรม และอื่น ๆ อีก อำนาจแต่ละอย่างให้ผลลัพธ์ต่างกัน เป็นบวกและลบตามกำลังปัญญา

การเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา นอกจากจะต้องแยกความคิดออกจากความจำแล้ว ยังต้องแยกกว่าเป็นความจำอย่างไรในนิยามของพุทธศาสตร์ เช่น จำว่านี่คือ อายตนะ (หก) ชันธ (ห้า) และธาตุ (สี่) ต้องเข้าใจองค์ประกอบทั้งหมด และรู้ว่านี่คือบัญญัติ แยกสภาวะต่างๆ ของบัญญัติเหล่านั้นได้ จึงจะยอมรับว่าสิ่งดังกล่าวมีจริง

สิ่งมีจริงและสิ่งมีเอง เป็นคนละเรื่องกัน

อิทัปปัจจยตาเป็นสิ่งมีเอง กว่าจะพบว่าอำนาจนี้เป็นอย่างไร ต้องแยกสิ่งมีจริงออกไปจนหมด ภาษาพูดคือต้องนั่งภาวนาจนจิตอยู่เหนือความจำทั้งหมด

จิตจึงจะเข้าถึงอำนาจที่มีเองนี้ด้วยตนเอง

หลังจากหยั่งเห็นอำนาจอิทัปปัจจยตาที่มีเองแล้ว เมื่อกลับมาสู่สภาวะธรรมดาของโลก โลกทัศน์ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงหมด เหมือนเปลี่ยนซอฟต์แวร์ของจิตทั้งหมด

มองเห็นอำนาจของเหตุปัจจัยผลักระแสชีวิตอยู่เป็นขณะ ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังปัจจัยต่าง ๆ เป็นขณะโดยอัตโนมัติ

การเขียนอิทัปปัจจยตาจึงยากมาก

การอ่านเอาความยิ่งยากกว่า หนังสือเล่มนี้คงเป็นประวัติศาสตร์ที่รวมการอ่านไม่รู้เรื่อง หรืออ่านแล้วไม่ได้เรื่องจำนวนมาก

สำหรับข้าพเจ้าแล้วโล่งใจหลังจากเขียนสำเร็จแล้ว คล้ายสาบปมด้ายยุ่งออกจากจิตไปมาก

อรรถาของข้าพเจ้าที่ชอบนามธรรมยาก ๆ ได้อาหารโอหารับประทาน เรียกร้อย คือได้เข้าถึงว่า อิทัปปัจจยตาเป็นความธรรมดาอย่างนี้ ๆ

การอ่อนน้อมถ่อมตนอย่างแท้จริงจึงบังเกิดขึ้น ข้าพเจ้าเริ่มใช้ชีวิตแบบธรรมดาติดดิน และรู้สึกถึงความธรรมดาคือความยิ่งใหญ่ที่สุด

๖. อนัตตากับชีวิตทันสมัย

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๗ หน้า ๓๐๔ หน้า

“ผู้ใดเห็นอนัตตา ผู้นั้นเห็นเรตถาคต

ผู้ใดเห็นเรตถาคต ผู้นั้นเห็นอนัตตา”

ในหนังสือเล่มนี้ข้าพเจ้านำกิจกรรมที่มีอิทธิพลต่อโลกทัศน์แห่งความนำสมัย มาวิเคราะห์กับหลักอนัตตาของพระพุทธเจ้า บางคนอ่านแล้วก็เข้าใจอนัตตาแบบ จินตมยปัญญา สามารถปล่อยวางเรื่องต่าง ๆ ที่ไม่เคยปล่อยวางได้

ในเล่มได้นำเสนอ อนัตตากับวิถีชีวิต อนัตตากับการเดินทาง อนัตตากับ การอ่าน การเขียน การกินอาหารเชิงวิมุติ การซื้อของในห้างสรรพสินค้า การบริหารจัดการแบบทันสมัย และอนัตตากับการเซ็นชื่อในพันธสัญญาทุกรูปแบบ

ได้ชี้ชวนให้เห็นความจริงว่า เพราะอนัตตาแท้ๆ กรรมที่เป็นปัจจุบันธรรม จึงสร้างมิจฉาทิฏฐิ ทำให้คนไม่กลัวความทุกข์ ภาระใจเข้าหาทุกข์ไม่ต่างจาก แมงเม่าบินเข้ากองไฟ

๗. คิดให้เป็น เตียวเห็นเอง

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๔๐ หน้า

“เด็ดดอกไม้ดอกเดียว สะเทือนทั่วจักรวาล”

สำนวนเหมือนนกวี อ่านแล้วราวไร้แก่นสาร แท้ที่จริงหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างเกิดดับในสิ่งมีเอง ภาษาพูดเรียกอมตธรรมหรือโลกุตระธรรม

นักวิทยาศาสตร์และนักปราชญ์ตะวันออกต่างเข้าถึงสิ่งมีเอง แต่ทว่าบัญญัติและใช้ประโยชน์จากสิ่งมีเองคนละแนว

นักปราชญ์ตะวันออกรวมพระพุทธเจ้า ต้องการให้พุทธบริษัทใช้สิ่งมีเองเป็นที่พึ่งของทุกคนที่อยู่ในโลกของความผันแปร เพื่อให้อยู่ได้ในโลกด้วยการถูกโลกที่มั่งหมั่งน้อยที่สุด

นักวิทยาศาสตร์ใช้สิ่งมีเองสร้างความพอใจให้มนุษย์ในโลก ในรูปของโทรศัพท์มือถือที่รวมเครื่องเล่นต่างๆ มากมาย ประโยชน์มีอยู่แต่ถูกใช้น้อย ส่วนมากจะใช้สิ่งมีเองในทางเพิ่มต้นหาและอุปาทาน

ไม่ใช่ความผิดของนักวิทยาศาสตร์ แต่ทว่าเป็นชะตากรรมของโลกที่ไม่มีใครเห็นโทษภัยของสิ่งประดิษฐ์เหล่านั้นตรงตามจริงที่มันเป็น กลับชักชวนกันพูดในแง่เป็นประโยชน์เท่านั้น

หนังสือเล่มนี้ จึงพยายามเขียนให้ใช้ความคิดและความรู้เชิงกุศล เพื่อเข้าไปสร้างดุลยภาพแห่งชีวิต

สาระภายในเล่ม ชี้ชวนให้สำนึกถึงดุลยภาพของความรู้และความคิดในแง่ของวิทยาศาสตร์และพุทธศาสตร์ พยายามจะถ่ายทอดประสบการณ์มองโลกในแง่พุทธศาสตร์ว่าแตกต่างอย่างไรกับวิทยาศาสตร์

อรรถธรรมที่ดำเนินเรื่องเป็นนามธรรมล้วนๆ เหมือนที่คนปัจจุบันชอบลงทุนหุ้นบุญ หรือสร้างมิตรภาพผ่านอินเทอร์เน็ต หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์

มีหลายคนบอกว่า หนังสือเล่มนี้อ่านแล้วเข้าใจง่ายกว่าทุกเล่ม

สำหรับข้าพเจ้าแล้ว สาระในหนังสือเล่มนี้คือการชี้ชวนให้รู้จักปรับความคิดภายใน เพื่อให้ปรับเปลี่ยนความคิดทำร้ายทำลายตนเองให้มีน้อยลง หรือเพื่อให้รู้จักวิธีใช้ความคิดหักล้างความคิด หรือวิธีคิดให้เพิ่มสุขลดทุกข์

อุปมาสาระของหนังสือเล่มนี้ดูจะเป็นยาหม่อง ยาม ยามหอมทางความคิด หรือเป็นสมุนไพรรักษาความคิด ช่วยเพิ่มภูมิด้านทานทางจิตได้ดี

๘. คิดให้ถูก ทุกข์ดับได้ ด้วยอุปนิสธรรม

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๒๐๘ หน้า

หนังสือเล่มนี้ได้นำ “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาสภิกขุมาเรียบเรียงในแนวความคิดของ *อุปนิสธรรม* และใช้ความเข้าใจของตนเองเป็นตัวสาคิดหรือนำเรื่อง เป็นเสมือนการนำเที่ยวทางอารมณ์จิตของมนุษย์ ที่มีอยู่ในจิตของทุกคนที่เป็นมนุษย์ เป็นแก่นแท้ของพุทธธรรม เป็นหัวใจของการตรัสรู้ เป็นความยิ่งใหญ่ของการนิรันดร์ที่ไม่มีสิ่งใดยิ่งใหญ่กว่า

หนังสือเล่มนี้เป็นสัจธรรม จะไม่มีวันตาย และจะเป็นประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติอย่างหาที่สุตมิได้

ข้าพเจ้ามิได้พูดอวดดีเพื่อยกย่องตนเอง แต่เป็นการประกาศสัจธรรมของพระสัพพัญญูของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ในรูปแบบเป็นภาษาร่วมสมัย

เป็นหนังสือที่ดีที่สุดของการเรียบเรียงธรรมจาก “ธรรมโฆษณ์” ของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่ข้าพเจ้าเคยเขียนผ่านมา

๙. อุปสมานุสติ นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๘ หน้า ๘๐ หน้า

พิมพ์แจกเป็นธรรมทานโดยผู้เขียนเอง ไม่มีวางจำหน่ายตามท้องตลาด

หนังสือเล่มนี้เป็นคู่วิทยานิพนธ์การนั่งภาวนาของข้าพเจ้า เป็นหนังสือที่มาจาก การวิจัยทางจิตของตนเอง เป็นการพบวิธีการใช้นิพพานเป็นอารมณ์เพื่อทำให้จิตสงบ ซึ่งท่านพุทธทาสเรียกว่านิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้ แต่ในตำราจะเรียกว่า “อุปสมานุสติ”

ข้าพเจ้าพบว่า การใช้นิพพานเป็นอารมณ์ เหมาะกับจริตของข้าพเจ้ามากที่สุด เป็นวิธีการที่ข้าพเจ้าได้จากการปฏิบัติภาวนา คล่าทางมายี่สิบปี และคิดว่า น่าจะเหมาะกับคนสมัยใหม่ที่ชอบการใช้ความคิดเช่นกัน

๑๐. กาลามสูตรสิบ มหาปรัชญา มหามัชฌิมาปฏิปทา

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๔๙ หน้า ๒๙๖ หน้า

สำหรับผู้ที่ชอบความท้าทายทางนามธรรม กาลามสูตรสิบเป็นหัวข้อธรรมที่โดดเด่นและน่าสนใจที่สุด

หัวข้อธรรมชุดนี้อาจแยกคนได้ ๓ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง ที่ในพระปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้าที่ทรงวางหลักความรู้ไว้สิบแนวทาง กลุ่มที่สองอาจเหมื่อนว่านี่คือการมองโลกในแง่ลบของพุทธปรัชญา กลุ่มที่สาม คือผู้ที่มองเห็นพ้องกับข้าพเจ้าว่า กาลามสูตรสิบคือมหาปรัชญา ไม่มีปรัชญาใดจะยิ่งใหญ่ได้มากกว่านี้ และนี่คือ “ปริศนาธรรม” ที่บอกวิธีวางใจให้แยกคายว่า มัชฌิมาปฏิปทา นั้นมีอยู่แล้วในทุกขณะจิต ถ้าใจของผู้นั้นมีสติปัญญาว่างไว เข้าถึงกระแสของเหตุปัจจัยตามกฎธรรมชาติธรรมตา

แท้จริง “กาลามสูตรสิบ” คือ บทกลับของ “อิทัปปัจจยตา” เพราะสภาวะธรรมทั้งสองชนิด ต่างก็เป็น “มหามัชฌิมาปฏิปทา” ทั้งคู่ เพียงแต่ว่า ผู้ที่เข้าถึงสภาวะดังกล่าว เข้ามาด้วยการกำหนดจิตขึ้นหรือกำหนดจิตล่อง

ความหมายของการกำหนดจิตขึ้นหมายถึง ผู้ใช้โลกุตรธรรมเป็นอารมณ์ ในการทำสมาธิภาวนา ส่วนกำหนดจิตล่องคือ ผู้ที่ใช้โลกียธรรมเป็นอารมณ์ในการปฏิบัติกรรมฐาน

อุปมาดุจเดียวกับนักวิทยาศาสตร์แหงนหน้ามองดูท้องฟ้า มองผ่านกล้องโทรทรรศน์ เพื่อค้นหาสิ่งที่เหนือความสามารถของสายตา และบางคนก็ก้มลงมองผ่านกล้องจุลทรรศน์ เพื่อมองดูสิ่งเล็กๆ ที่มองไม่เห็นด้วยตาเนื้อ กาแล็กซี่ จักรวาล ต้องค้นผ่านกล้องโทรทรรศน์ ส่วนแบคทีเรีย ไวรัส และโมเลกุลต่าง ๆ ต้องค้นผ่านกล้องจุลทรรศน์

ทั้งสองมิติต่างก็เปิดเผยความจริงที่ขยายโลกทัศน์ของมนุษย์อย่างมหัศจรรย์

ถ้ากำหนดจิตผ่าน *อุปสมานุสติ* ก็จะเข้าถึงอำนาจของอิทัปปัจจยตา ถ้ากำหนดจิตผ่านวิธีการที่ใช้โลกียธรรมธรรมตา ก็จะเข้าถึงอำนาจของสักแต่ว่า ซึ่งคือ “กาลามสูตรสิบ” นั่นเอง

เมื่อใดที่จิตของผู้ใด ไม่ยึดและไม่โยนทิ้ง แต่พร้อมที่จะปรับตามเหตุปัจจัย เมื่อนั้นก็คือ สภาพจิตของผู้มีปัญญาอย่างยิ่งใหญ่ คือ “มหามัชฌิมาปฏิบัติ” ผู้นั้นต้องแทงทะลุ “กาลามสูตรสิบ” อย่างทั่วถึงดีแล้ว

กาลามสูตรสิบจึงเป็นมหากรุณาที่พระพุทธเจ้าทรงวางปริศนาธรรมไว้ให้ มนุษย์ที่ตกอยู่ในยุคของความคิดสร้างสรรค์ จนกระทั่งจับต้นชนปลายอะไรไม่ถูก

ตลตาของผู้เข้าถึงกาลามสูตรสิบ ไม่ใช่ผู้วางเฉยหรือปล่อยโลกไปตามกระแส แต่ตลตาของผู้ที่เข้าถึงกาลามสูตรสิบ คือ ผู้พร้อมที่จะเป็นผู้นำเพื่อให้โลกได้พัฒนา อย่างมีทางสายกลาง

นำโลกโดยไม่ถูกโลกที่มืดทึมนั้นแหละเรียกว่า มหามัชฌิมาปฏิบัติ

กาลามสูตรสิบจึงนับเป็นสุดยอดของมหาปรัชญา และสุดยอดของปริศนาธรรมในขณะเดียวกัน

ข้าพเจ้าเขียนกาลามสูตรสิบเพื่อถวายเป็นรัตนตรัยบูชา ทั้งหมดเป็นที่สุด

๑๑. ธรรมกับมาตรฐานการผลิตบัณฑิตของ สกอ.

และหลักการบูรณาการคุณธรรมในสังคมไทย

สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๑๐๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เป็นบทความวิชาการที่เขียนขึ้นเพื่อประกอบการอบรม คุณธรรมในรูปแบบต่าง ๆ จัดโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๔

หนังสือนี้รวมพิมพ์เป็นเล่มเพื่อแจกจ่ายคณาจารย์ที่สนใจการสอนสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมในชั้นเรียนปกติทั่วประเทศ ผู้ใดสนใจขอรับได้ที่ สำนักนวัตกรรมการเรียนการสอน ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

๑๒. วิธีพุทธ วิธีโลกาภิวตัน

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๔ หน้า ๒๙๙ หน้า

เป็นการตกผลึกความคิดในฐานะนักวิจัยพันธุวิศวกรรมนานสองทศวรรษ และในฐานะนักปฏิบัติธรรมยาวนานในเวลาประมาณกัน

เป็นการเปรียบเทียบปรัชญาพุทธศาสตร์และปรัชญาวิทยาศาสตร์ตามประสบการณ์ของผู้เขียนซึ่งสนใจความหมายของการค้นหาความจริงของชีวิต มากกว่าปรัชญาในความหมายของนิยามและความสัมพันธ์กับตรรกศาสตร์

๑๓. พุทธวิธี วิธีแห่งการตื่นรับความจริง

สำนักพิมพ์สุภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๑๔๔ หน้า

แท้จริงสาระของหนังสือเล่มนี้คือ วิทยานิพนธ์ที่ตอบโจทย์ “ความรู้คืออะไร” ปัญหาค้ำคาใจของข้าพเจ้าซึ่งติดตัวมาตั้งแต่เยาว์วัย โดยสงสัยมาตลอดว่า การเรียนเก่งของตนเองกับสมรรถนะในการช่วยตนเองในวัยเด็ก ไม่เห็นจะสัมพันธ์กัน

กว่าจะเข้าถึงธาตุแท้ของวิทยาศาสตร์ว่าคืออะไร เกิดเมื่อไร ทำไมคนจึงเชื่อว่าเป็นความรู้ต้องใช้เวลาพัฒนาปัญญาว่าครั้งศตวรรษ จนกระทั่งแน่ใจว่า ที่เชื่อกันว่าความรู้วิทยาศาสตร์มีมากมายเรียนอีกก็ชาติก็ไม่รู้จบ เนื่องจากนักวิทยาศาสตร์หรือนักวิชาการทุกสาขาต่างช่วยกันเพิ่ม “นิยาม” จากปรากฏการณ์เดิมด้วยความเชื่อหรือเพิ่มมโนภาพใหม่ ๆ

ยิ่งถ้าอุปมากับขั้นห้าแล้ว ความรู้ทั้งหมดของวิทยาศาสตร์ คือความวิจิตรของสังขารขั้นห้าเท่านั้นเอง

คุณธรรม จริยธรรม พุดกันมากเท่าไรเอาลงได้ในกรอบของศีลห้าธรรมห้า ซึ่งเป็นของแท้แต่โบราณได้หมด ความคิดสร้างสรรค์ทุกชนิด ถ้าใช้อย่างขาดสติ คือความหลง (โมหะกรรม) เป็นความหลงในมิติเส้นตรงที่เป็นความซ้ำของซึ่งติดมากับการท่องเที่ยวในสังสารวัฏ

ถ้าตื่นรับความจริงแท้ที่ขมวดไว้ในหนังสือเล่มนี้ได้ น่าจะแทงทะลุ “ทุกศาสตร์” ของโลกาภิวตัน (ตถาคต) แต่ต้องไม่ใช่ความรู้ที่ตัดต่อจากอินเทอร์เน็ต

จนมีสภาพของขยะความรู้ ไร้วิภาษวาทะ ไร้ศิลปะแห่งไวยากรณ์ซึ่งไม่เหมาะกับการตื่นรับความเป็นจริง แต่ต้องลบทิ้งไปจากความจำจึงเหมาะที่สุด (อตั้มมยตา)

ถ้าเข้าถึงศาสตร์โดยความเป็นสังขธรรม ก็สามารถจะเพิ่มปัญญาญาณได้ ไม่ว่าจะ เป็นวิทยาศาสตร์ ศิลปศาสตร์ หรือพุทธศาสตร์ (สุญญตา) กล่าวคือ สมมติมาอย่างไรต้องรู้เท่าทัน เห็นจากสมมติเป็นอย่างไรก็เข้าใจแจ่มแจ้ง (สุญญตา)

๑๔. ลานธรรมของพุทธ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๖ หน้า ๒๗๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้ เป็นศิลาจารึกทางจิตวิญญาณที่ถ่ายทอดด้วยภาษาไทย เพื่อท่านผู้อ่านที่สามารถถอดรหัสปริศนาธรรมที่แทรกอยู่มากมายหลายนัยยะ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนไว้ในการออกแบบกิจกรรม เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การเข้าถึง “ความเป็นเช่นนั้นเอง” (ตถาคตา)

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงความกตัญญูตเวทีต่อบุพการีที่อบรมความเป็นนักคิดด้วยหลักการคิดแยกคายของวิทยาศาสตร์ บ่มเพาะจิตวิญญาณการเป็นคนพูดตรง ถัด สั้น ชัดเจน

ถือว่า ข้าพเจ้าได้แสดงการบูชาต่อคุณของพระรัตนตรัยที่ทำให้ข้าพเจ้ารังสรรค์ปัญญาญาณจากการเสียดสละทุกรูปแบบ บ่มเพาะสมรรถนะที่จะทำให้เข้าถึง “จิตตสังขาร” ของมนุษย์

ถือว่า อักษรระภาคภาษาไทยเล่มนี้เป็นมรดกชิ้นที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของข้าพเจ้าที่ถอดรหัสความเป็นโลกาภิวัตน์ผสมผสานกับความเป็นเช่นนั้นเอง ออกมาเป็นวรรณกรรมทางภาษา ที่แสดงพฤติกรรมศาสตร์ของมนุษย์ยุคโลกาภิวัตน์

ถือว่า อักษรระในหนังสือเล่มนี้สรรค์สร้างเป็นแอนนิเมชั่นของเหตุปัจจัยทั้งทางโลกและทางธรรมคล้ายกับงานมหกรรมที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ ยุคสมัยที่ความรู้ ความจริง ความจำ และความหลง ผสานเป็นหนึ่งในดวงใจของมนุษย์

๑๕. พุทธานุภาพ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๒๖ หน้า

สมัยเป็นเด็กในยุคสงครามโลกครั้งที่สอง ข้าพเจ้าถูกนับว่าเป็นเด็กเรียนเก่ง ประพฤติตนอยู่ในกรอบของค่านิยมร่วมสมัยมาตลอด แต่มีเป้าหมายในใจที่ติดตัวมาตั้งแต่เด็กคือความสงสัยว่าความรู้คืออะไร ทำไมที่ท่องจำได้ สอบได้ดีแล้วลืมหมด จึงเรียกว่า “มีความรู้”

สมัยเรียนปริญญาเอก ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อราวเกือบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ข้าพเจ้าใช้เวลาว่างที่มีบุกเข้าไปในพรมแดนของความรู้ เพื่อตอบให้ได้ว่ารางวัลโนเบลมีหลักการตัดสินอย่างไร และกลับมาเป็นอาจารย์ทำงานวิจัย ก็บุกเข้าไปในความเชื่อ “ความเลิศของงานวิจัยวิทยาศาสตร์เป็นอย่างไร”

หลังจากที่ข้าพเจ้าลาออกจากราชการมาปฏิบัติธรรมในป่า ข้าพเจ้าก็บุกเข้าไปในกิเลสอาสวะของตนเอง เพื่อถามให้ได้ว่าการบรรลุธรรมคืออะไร ต่างจากงานวิจัยรางวัลโนเบลอย่างไร

หนังสือเล่มนี้นั้นว่าเป็นการแสดงออกซึ่งความเข้าใจของข้าพเจ้าที่จะตอบคำถามว่า เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงมีประวัติเช่นนั้น โดยเฉพาะเหตุใดปรากฏการณ์สำคัญจึงเกิดในป่า รวมทั้งเทศนาในวันสำคัญเช่นนั้น ๆ จึงเป็นอย่างนั้น ๆ

นอกจากนี้เมื่อ “สติ” ถูกเน้นย้ำว่าจำเป็นในทุกลมหายใจของมนุษย์ คำถามจึงเกิดขึ้นว่า ทำไมไม่มีคำจำกัดความของสติให้ชัดเจน นอกจากสติปฏิฐานสี่ที่เป็นส่วนของโพธิปักขิยธรรม ด้วยเหตุนี้เมื่อได้พบคำถามของพระเจ้ามิลินท์ และคำตอบของพระนาคเสนจึงดีใจนัก ข้าพเจ้าได้ถอดรหัสของ “สติในมิลินทปัญหา” เป็นภาษาร่วมสมัย เสมือนการถอดรหัสของพุทธธรรมทุกเล่มที่เขียนผ่านมามีทั้ง ๑๔ เล่ม

เพราะมีบารมีการเป็นอาจารย์ แม้ลาออกจากราชการ ก็ยังมาทำหน้าที่สอนพุทธปรัชญาและวิชาการธรรมฐาน

ข้าพเจ้ายังหวังให้มีการปฏิรูประบบการศึกษาของไทยโดยแทรกพุทธานุภาพลงไปในชีวิต และสอดแทรกอยู่ในการเรียนการสอนของทุกวิชา

ขอความปรารถนาของข้าพเจ้า จงทำให้ผู้บริหารการศึกษาเห็นคุณค่าของ “ธรรมาภิบาล ในระบบการศึกษาของไทย” ที่เขียนไว้เป็นบทสุดท้ายด้วยเทอญ

๑๖. จิตตานุภาพ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๙๐ หน้า

ความรู้ของโลกาภิวัตน์ที่ถูกไหลดไว้ในอินเทอร์เน็ต นับปริมาณไม่ถ้วนจริง ๆ ไหลดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมากมายมหาศาล รวมทั้งหนังสือธรรมที่เขียนโดยสิริวิรุณทั้ง ๑๕ เล่มอีกด้วย

ใครผู้ใตอยากรู้เรื่องอะไร มีสาระหรือไร้สาระมากแค่ไหน ถ้าเมื่อใดเกิดสงสัยว่า ความรู้นั้นๆ ควรปลงใจเชื่อมากน้อยเพียงใด เมื่อใดใครรู้ว่าจะจัดการกับความรู้ตรงหน้าอย่างไร ก็ขอเชิญเข้าไปอ่าน “กาลามสูตรสิบ” อันข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ไว้แล้ว ซึ่งได้นำบทสรุปมาเป็นบทที่หนึ่งของ “จิตตานุภาพ”

มนุษย์ในโลกล้วนชื่นชมและหลงใหลในเทคโนโลยีที่ทันสมัย น้อยคนที่จะไม่ทิ้งกับการส่งดาวเทียมเพื่อส่งสัญญาณคลื่นอินเทอร์เน็ต หรือยานอวกาศที่สำรวจจักรวาลที่เหนือประสาทสัมผัสของมนุษย์ทั้งหมดทั้งมวลก็เพราะความเชื่อในอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้าล้วน ๆ

ไม่ว่าจะรู้สึกในความยิ่งใหญ่ของอำนาจแม่เหล็กไฟฟ้าปานใด ถ้าเมื่อใดเกิดสำนึกว่า จิตเป็นใหญ่ เป็นประธานของสรรพสิ่ง เมื่อนั้นจิตของท่านจะทิ้งอำนาจของอิทัปปัจจยตาที่ขับเคลื่อนชีวิตและจักรวาลอยู่นั้น ยิ่งใหญ่กว่าอำนาจของแม่เหล็กไฟฟ้า

ข้าพเจ้าจึงนำบทสรุปของ “อิทัปปัจจยตา” ในข้ออรรถาธิบาย “ความเป็นพระเจ้าของพระเจ้า” หมายความว่าอย่างไร นำมาเป็นบทที่สองของ “จิตตานุภาพ”

มัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลางที่เป็นหนทางแห่งการดับทุกข์ จะชั่วคราวหรือถาวรก็ตาม มีถึงสิบหนทาง ข้าพเจ้าเคยวิเคราะห์ไว้แล้วใน “อริยสัจสิบเหลี่ยม” เส้นทางใดเหมาะสมกับใคร อย่างไร ย่อมขึ้นกับบุพกรรมของเขาแต่ละคนนั้น

ประมวลพรหมจรรย์สิบประการ ซึ่งเป็นแนวทางที่จะเข้าถึงโลกุตระธรรม ข้าพเจ้าได้นำมาเขียนไว้เป็นบทที่สาม ใครจะใช้แนวทางใดในสิบแนวทาง ก็อาจเข้าถึงโลกุตระธรรมได้ ถ้าถอดรหัสภาษาไทยเป็นสภาวะธรรมได้ด้วยตนเอง

ในบทที่สี่ เป็นการนำเสนอการเข้าสู่โลกุตระธรรม หรือเรียกว่า “นิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้” ด้วยวิธีการที่ได้มาจากประสบการณ์ของตนเองทั้งหมด ๖ แนวทาง

แน่นอน แนวทางอื่นๆ ก็ย่อมมีอีก แต่ที่นำเสนอเป็นการใช้ฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งวัฒนธรรมของโลกาภิวัตน์เป็นตัวตั้งต้น เพื่อเข้าถึง “ความรู้แจ้งโลกาภิวัตน์”

บทที่ห้า เป็นปาฐกถาจารย์แห่งความพอใจในฐานะนักปฏิบัติธรรม “ธรรมฉันทะ” ความพอใจในสภาวะธรรมย่อมนำไปสู่กลุ่มธรรมที่เรียกว่า “อิทธิบาทสี่” ซึ่งไม่ว่าจะนำไปใช้กับงานเล็กจิ๋วหรืองานยักษ์ขนาดใดก็สำเร็จได้ตั้งใจหมาย ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ลักษณะของ “ธรรมฉันทะ” ย่อมแตกต่างจากลักษณะของ “ตัณหา” ผู้มีธรรมฉันทะจะไม่ดูหมิ่นงานแม้จะเล็กจิ๋ว เมื่อไม่ดูหมิ่นในงานได้มากแค่ไหน ก็ขจัดภัยในการเกิดมานะที่ภูละลุไปได้มากเพียงนั้น หนทางของอิทธิบาทสี่ จึงเป็นต้นทางแห่งการบรรลุธรรมได้

“จิตตานุภาพ” ที่ปรากฏในมือของท่านผู้อ่านเล่มนี้ เป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าเขียนและพิมพ์ขึ้นเพื่อเป็นมรดกธรรมร่วมสมัย “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเครื่องหมายแสดงกตเวทิตาธรรมที่ข้าพเจ้าซาบซึ้งใจในภาษาไทยที่เริ่มประดิษฐ์โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช “จิตตานุภาพ” ย่อมเป็นเสมือนเครื่องบูชาธรรมที่ข้าพเจ้ามีต่อคุณพระศรีรัตนตรัย และย่อมเป็นศักดิ์ต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ที่มีคนไทยคนหนึ่งแสดงความคารวะธรรมต่อสถาบันทั้งสามด้วยความซาบซึ้งใจ

๑๗. อนุตตริยธรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๒๑๖ หน้า

ไม่ต่างจากเพื่อนร่วมโลกทั้งหลายที่อยู่ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ สิ่งที่ยอดเยี่ยมที่สุดในการรู้ลึกของข้าพเจ้าในสมัยก่อนหน้าศึกษาแก่นแท้ของพุทธธรรม ก็คือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เป็นกามวัตถุ ตัวอย่างเช่นการได้สำเร็จปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงของประเทศสหรัฐอเมริกา รวมทั้งประสบการณ์ได้ท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติที่ยิ่งใหญ่ของโลก ได้ชมมหรหรรมสุดยอดของโลก...ได้ชมทัชมาฮาล...เช่นนี้ เคยรู้สึกว่าได้เสพสิ่งที่สุดยอดของโลกไว้มากมาย

แต่ความรู้สึกอึมอึมใจเต็มที บริบูรณ์ในทุกกิจกรรมที่ทำแม้ว่าจะเป็นเพียงแค่นั้นนั่งเงียบๆ กับธรรมชาติยามเช้า รับประทานอาหารเช้าที่รู้สึกสุดยอดของ

บุญบารมี ได้กระทำให้สิ่งดีๆ เช่น ได้รู้สึกปราโมทย์ คุ่มค่ากับการเกิดเป็นมนุษย์ ก็ต่อเมื่อได้ทำความรู้แจ้งกับวิถีคิดแบบกายเชิงพุทธ

โดยเฉพาะความสามารถเข้าถึงความจริงแท้ที่เป็นขณะ หรือสามารถเข้าถึงความจริงอันประเสริฐสื่อนอย่าง โดยเฉพาะการได้มีความแจ่มแจ้งในความคิดชอบ และความดำริชอบ

อนุตตรियธรรมคือ ความรู้สึกยอดเยี่ยมที่สุดที่มนุษย์คนหนึ่งจะรู้สึกได้ ตามหลักของพุทธธรรมมีอยู่ ๖ ประการ ซึ่งแต่ละข้อธรรมล้วนแล้วแต่ประกาศความประเสริฐของการได้เกิดเป็นมนุษย์ทั้งสิ้น

๑) แคนั่งเฉยๆ ก็สงบกาย สบายจิตไร้ข้อกังวล

๒) แคเห็นธรรมชาติงดงาม เสียงหรือเรไรก็รู้ได้ถึงความอัศจรรย์ของจิตที่สะสมประสบการณ์ยาวนานจากสังสารวัฏ

๓) แคมองเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ง่ายๆ ตรงหน้า เช่น อาหารแต่ละมื้อ จิตก็สามารถแทงทะลุถึงความพึ่งพาอาศัยกันระหว่างมนุษย์ด้วยกัน สัตว์ด้วยกัน ธรรมชาติอื่นๆ ด้วยกัน ไม่ใช่ญาติก็เป็นญาติธรรม ผูกพันกันโดยตรงและโดยอ้อม

๔) ยินดีกับความคิดที่เป็นกุศลและยินดีกับธรรมทานอันตั้งไว้ดีแล้ว แคนั่งอยู่เฉยๆ ก็เป็นโลกุตรกุศลเรียบร้อยแล้ว

๕) รู้สึกถึงพระคุณของบุพการี มิใช่แค่บุพการีโดยนัยโลก แต่รวมทั้งบุพการีโดยนัยธรรม ได้แก่ผู้เขียนผู้บรรยายธรรมไว้ตั้งแต่สมัยประเทศไทยมีโรงพิมพ์ใหม่ๆ เมื่อประมาณร้อยปีที่ผ่านมา รวมทั้งชาวซึ่งในพระมหากษัตริย์คุณขององค์พระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ผู้ประดิษฐ์อักษรไทย

๖) กราบแม่พระธรณีของแผ่นดินไทย อันเป็นเสมือนมารดาที่ประคับประคองชีวิต และเป็นผู้ให้ปัจจัยที่จำเป็นแก่ชีวิตตลอดช่วงเวลาที่ข้าพเจ้ายังไม่พ้นความทุกข์ยากลำบากจากความรู้ (อวิชชา) แม้จวบจนปัจจุบันขณะ

ขอคุณนามรูปและกายใจของตนเองที่เป็นที่ผลิตฉันทะ วิริยะ จิตตะ และ วิมังสา จนสามารถสกัดภาษาไทยออกเป็นภาษาธรรมได้ ขออนุตตรियธรรมที่ยอดเยี่ยมดังบรรยายมานี้ จงปกป้องคุ้มครองและชี้นำสัมมาทิฏฐิให้เกิดในใจของพุทธบริษัททุกคน ขอกราบอบน้อมต่ออนุตตรियสัมมาทิฏฐิ อันข้าพเจ้าได้ค้นพบตามรอยบาทพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

๑๘. โภธิญาณ

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๑๔๐ หน้า

โภธิญาณ คือ ความตื่นรู้ ที่จะทำ พูด คิด เป็นปัจจุบันขณะ สภาวะเช่นนี้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ว่าเป็นความง่าย เป็นความธรรมดา มีแล้วเป็นปกติในทุกคน ขอเพียงทำ พูด คิดอย่างสุจริต อย่างเหนือสมมติบัญญัติทั้งปวง สำนวนก็คือ ทำตามสมมติ แต่ก็อยู่เหนือสมมติ เมื่อใดเจียหุฟังผู้เป็นกัลยาณมิตรอธิบายถึงสมรรถนะโภธิญาณในจิตของแต่ละคน

ทำด้วยความศรัทธา ความเคารพในรूपนามของตน

ทำด้วยความกตัญญูทเวทิตาต่อมนุษย์ทุกคน

ทำด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของธรรมชาติ

ทำด้วยความอัศจรรย์ในขณะชีวิตของตน

โภธิญาณดังนี้แหละ ที่จะทำให้จิตเปล่ง พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ ด้วยดวงจิตที่ตื่นรู้และอยู่เหนือภาษาทั้งปวง

๑๙. ญาณธรรม

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๕๙ หน้า ๘๘ หน้า

ขณะที่ปราชัญต์ะวันตกพยายามคิด พูด ทำ เพื่อแย่งศรัทธาจากมหาชน ในรูปของอารยธรรม วัฒนธรรม บันเทิง กีฬา ท่องเที่ยว ธุรกิจ สิ่งประดิษฐ์ และภาษา

โดยที่ปราชัญต์ะวันออกพยายามคิด พูด ทำ เพื่อให้ทุกคนกลับคืนความศรัทธา สู่จิตของตนเอง สู่ประสบการณ์ สู่ความรู้สึก นึก คิด และความเป็นปัจจุบันขณะของความไม่มีตัวตน

จิตใดมีปัญญาตื่นรู้ มีสัมมาสติ หรือโภธิญาณ เห็นสังขธรรมที่ว่างจากตัวตน สภาวะนั้นจะอยู่เหนือความเป็นตะวันออก - ตะวันตก ก็อยู่เหนือจิตตสังขารทั้งปวง

นั่นแหละคือ **ญายธรรม** (ธรรมที่ถูกต้องงดงาม)
 ธรรมแห่งความถูกต้องตามวิถีธรรม
 ธรรมแห่งความประพฤติปฏิบัติตามสมควรธรรม

๒๐. ทศบารมี ของในหลวงรัชกาลที่ ๙

สำนักพิมพ์สุขภาพใจ พ.ศ. ๒๕๖๐ หน้า ๒๐๐ หน้า

หนังสือเล่มนี้เขียนจากความรู้สึกสำนึกถึงและบูชาในพระคุณของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ที่เป็นสามสถาบันที่ปกป้องคุ้มครอง เอื้ออื้อให้ชีวิตของผู้เขียนมีความสุขสบาย เพียงพร้อมไปด้วยสวัสดิมงคลทุกสถาน ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งเข้าสู่วัยปลาย

อรรถสาระที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ เป็นการนำประสบการณ์ตรง ในฐานะพลเมืองคนหนึ่งของประเทศไทย ที่มีชีวิตได้สัมผัสกับวัฒนธรรมสามยุค คือ ยุคที่คนไทยสื่อสัมพันธ์ผ่านคลอง ชีวิตเย็นฉ่ำไปด้วยวัฒนธรรมลุ่มน้ำ คำบรรยายในยุคนั้นว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ยิ่งน้อยไป เพราะทุกอย่างอุดมสมบูรณ์โดยไม่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ยุคถัดมาเป็นยุคที่คนไทยสื่อสัมพันธ์ผ่านถนน เปลี่ยนจากกระท่อมไม้ไผ่และบ้านไม้เป็นบ้านตึก เปลี่ยนจากการเป็นอยู่ที่มองเห็นพฤติกรรมของกันและกัน เพราะยังไม่มียุควัฒนธรรมความเป็นส่วนตัว มาเป็นวัฒนธรรมที่อพยพมาจากตะวันตก ความเป็นส่วนตัวเพิ่มกำลังมหาศาล จากกินข้าวล้อมวง ชันน้ำใบเดียว กลายเป็นรับประทานอาหารบนโต๊ะ มีแก้วน้ำและสารพัดความเป็นส่วนตัวเพิ่มเข้ามา วัฒนธรรมเรียบง่าย อยู่เย็นสบาย ไร้กังวล ถูกกวาดทิ้งสิ้นซาก เพราะถูกแทนที่ด้วยค่านิยมความเป็นส่วนตัว ภายใต้ศัพท์บัญญัติ “สิทธิมนุษยชน” และ “การปกครองแบบประชาธิปไตย” ใครอยากจะทำอะไรก็เชิญได้ตามสบาย ไม่ต้องอายผีसानางไม้ เทวดา พรหม ที่ไหนอีกต่อไป

ยุคที่ผู้เขียนนั่งงงที่สุดว่ากลายเป็นวัฒนธรรมของชาวพุทธได้อย่างไร คือ ยุคที่สื่อสารด้วยสมาร์ตโฟน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมหดสั้นจากพันปี (ผ่านคลอง) มาเป็นร้อยปี (ผ่านถนน) มาเป็นสิบปี (ผ่านการสื่อสารออนไลน์) และ

กำลังเปลี่ยนเป็นสิบเดือน สิบวัน ในอนาคตอันใกล้

ท่ามกลางวัฒนธรรมที่แปรผันอย่างรวดเร็ว ผู้เขียนได้สำนึกถึงพระมหากษัตริณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ซึ่งเป็นบุคคลสามวัฒนธรรมเช่นกัน

ถ้าประเทศไทยขาดพระองค์ท่าน ที่สละความสุขส่วนพระองค์เพื่อทำหน้าที่พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย คนไทยคงไม่มีความสุข และความร่มเย็นเช่นทุกวันนี้ พระองค์ท่านอภิบาลทุกสรรพชีวิตในประเทศไทย ตลอดจนคุ้มครองความเป็นแผ่นดิน แผ่นน้ำ มหาสมุทร จนกระทั่งต้องสรุปว่า ในหลวงรัชกาลที่ ๙ คือพระโพธิสัตว์ของคนไทย และของโลกยุคจิตใจผันแปร สับสน ยุ่งเหยิงนั่นเอง

การนำพระราชจริยวัตรของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาวิเคราะห์ เพื่อแสดงถึงความรู้สำนึกในพระมหากษัตริณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน และเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เกิดจากความประทับใจที่ได้เกิดเป็นคนไทย ได้เข้าถึง เข้าใจ ซาบซึ้งในความอัศจรรย์ของคุณพระศรีรัตนตรัย

ภาษาไทยที่แสดงออกแห่งความประทับใจนี้ หวังใจว่า มันจะเป็นเครื่องแสดงมงคลคาถา สือไปยังพลเมืองไทยหัวใจรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จะได้ร่วมมุทิตาจิต และแสดงราชภักดีต่อพระองค์ท่านตราบที่ยังมีชีวิตอยู่

๒๑. ปรมัตถธรรมในพระราชจริยวัตร ของในหลวงรัชกาลที่ ๙

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๑๓๒ หน้า

ภายหลังจากที่ได้นำพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร มาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับทศบารมีของพระโพธิสัตว์ และได้เผยแพร่ไปในวงกว้างแล้ว

ผลจากการวิเคราะห์ดังกล่าว ทำให้ค้นพบกลบทที่นำอัศจรรย์แฝงอยู่ในพระราชจริยวัตรอันเรียบง่าย สันโดษ ดุจผู้มีธรรม-ธรรมดาผู้หนึ่ง เพียงแต่เป็นความธรรมดาที่ประกอบด้วยบุญญาบารมี ที่คุ้มครองสวัสดิคมงคลให้กับคนไทยผู้มีใจใฝ่ธรรมได้ทั่วประเทศ

ข้าพเจ้าได้นำพระราชจริยวัตรอันสุดอัศจรรย์มาทำเป็นปริศนาธรรม เพื่อพุทธบริษัทที่ใฝ่ธรรมจะได้วิเคราะห์หรืออนุมานตาม

ความเป็นปรมาตถสภาวะเหล่านี้ ย่อมอยู่เหนือกาลเวลา อยู่เหนือสมบัติความเป็นโลก พุทธบริษัทท่านใดที่ไฝ่ธรรมก็สามารถจะถอดปริศนาธรรมได้คล้ายหรือแตกต่างจากที่เฉลยไว้

หวังว่า ผลงานชิ้นนี้จะเป็นอมตธรรมที่ข้าพเจ้าได้ใช้สมรรถนะทางธรรม เทิดพระองค์ท่านไว้เป็นโพธิธรรม มิใช่แต่คนไทยได้รับอานิสงส์เชิงรูปธรรม แต่อานิสงส์แห่งปรมาตถธรรมก็มีอยู่ในพระราชจริยวัตรด้วย

กล่าวโดยสรุป หนังสือเล่มนี้คือพระราชนิพนธ์ประวัติภาคภาษาธรรม ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ นั่นเอง

๒๒. อัญญินทรีย์

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๑๑๒ หน้า

เป็นการบันทึกความในใจ เสมือนดังมรดกธรรมที่ชีวิตของผู้เขียนได้หลงเข้าไปติดกับดักของหลักการวิจัยของโลกสากล แต่โชคดีที่หลุดจากกับดักของโลกาภิวัตน์ และได้ค้นพบปรมาตถสภาวะอันเหนือกาลเวลา ด้วยการปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาอย่างเข้มข้น

นอกจากนี้ยังคิดว่าได้ค้นพบเหตุแห่งการคิดอักษรไทย เลขไทย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชอีกด้วย

ผู้เป็นปราชญ์ยุคนั้น ต้องเข้าถึงนิพพานธรรมแน่นอน จึงออกแบบเลขไทย อักษรไทย สำเนียงไทย คำไทย แท้ ๆ เป็นปริศนาธรรม เพื่อหวังว่าลูกหลานของท่านจะได้ค้นพบนิพพานธรรม หวังว่าคนไทยหัวใจพุทธภูมิ เกิดตายในแถบสุวรรณภูมิ คงเห็นความอัศจรรย์ของอรรถสาระที่อยู่ใน “อัญญินทรีย์”

๒๓. ตามรอยพุทธจริยา

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ หน้า ๒๐๘ หน้า

“ตามรอยพุทธจริยา” คือพุทธประวัติภาคภาษาธรรม ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ความแปลก (อินดี้) อันเป็นเอกลักษณ์ของเจ้าชายสิทธัตถะ ที่แปลกจากผู้อื่นในสังคมยุคนั้น

“สภาวะต้องพัฒนา” คือ สภาวะของสติ สมาธิ สัมปชัญญะ ปัญญา ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เป็นความรู้สึกที่ควรต้องมีเป็นภาคภาษาธรรม

“จิตว่าง” เป็นนิยามของท่านพุทธทาสภิกขุ ที่หมายถึง ว่างจากการยึดถือว่ากู ว่าของกู ข้าพเจ้าได้ลอกกรรมวาตะจาก ป่วยสามเดือนเกิดสมุดเล่มนี้ ที่ท่านพุทธทาสภิกขุได้บันทึกไว้ในคราวอาพาธครั้งแรก (พ.ศ. ๒๕๓๕) โดยเพิ่มตัวอย่างการกระทำที่เป็นข้อมูลจริงลงไป

“ชีวิตกับสันติภาพ” เป็นความพยายามสร้างกรณีตัวอย่างเพื่อชี้ให้เห็นปาฏิหาริย์แห่งพุทธธรรม ที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ดีแล้ว สามารถแก้ กั้น บรรเทา ปัญหาชีวิตของสังคมคนยุค ๔.๐ ได้ดีทุกมิติ

บุคคลสุญญตา-ธรรมสุญญตา เป็นบทสรุปจากการภาวนาของตนเองว่า ถ้าพิจารณาพระไตรลักษณ์โดยผ่านองค์ฌานจะได้บุคคลสุญญตา

แต่ถ้าพิจารณาการไม่เกิดไม่ดับ หรือโลกุตตรธรรม ก็จะได้วิปัสสนาญาณ โดยไม่ต้องผ่านฌาน เรียกว่า ธรรมสุญญตา

แต่วิมุติที่ได้จากบุคคลสุญญตา-ธรรมสุญญตา คือ ความหลุดพ้นโดยชอบ (สัมมาญาณะ) อันเดียวกัน

เพียงแต่ภาพลักษณ์ของบุคคลสุญญตาจะเน้นรูปแบบภายนอก ถ้าหากผู้ถึงธรรมสุญญตาจะคงรูปแบบความเป็นคนธรรมดาไว้

นี่ก็เป็นข้อพิสูจน์สุดท้าย บุคคลสุญญตาก็ต้องสัมพันธ์กับรูปแบบที่สังคมศรัทธาว่า ธรรมสุญญตาจะคงความเป็นธรรมดาเอาไว้ รู้เห็นได้เฉพาะบุคคลที่ถึงแล้วซึ่งพุทธปรัชญาที่คล้ายคลึงกัน

สรุปก็คือ “ตามรอยพุทธจริยา” เป็นประสบการณ์ทางจิตจากการเป็นนักอ่าน นักเขียน นักวิจัย นักภาวนา คือ พุทธธรรม ภาคภาษาธรรมนั่นเอง

๒๔. อริยธรรม เล่มหนึ่ง

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้า ๑๒๐ หน้า

วิวัฒนาการของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาในรอบศตวรรษที่ผ่านมา ได้มีอิทธิพลปฏิรูป และปฏิวัติความเชื่อทางจิตวิญญาณของมนุษย์ทั้งโลก

คนทั้งโลกที่ยอมรับความรู้สากล กติกาสากล ก็เป็นการประกาศการยอมรับความเป็นเบี่ยงลางทางความเชื่อของผู้ฉลาดกว่า ที่ได้วางกฎกติกา และจริยธรรมสากล ให้เป็นแผนที่ของชีวิต นั่นเอง

พุทธธรรมได้แสดงให้เห็นชัดว่า การเกิดเป็นมนุษย์จะนำวิปัลลาสตีติดิจิตมาด้วย คือ

- (หนึ่ง) เห็นความน่าเกลียดเป็นความน่ารัก เช่น เห็นร่างกายที่เต็มไปด้วยปฏิกูลเป็นของน่ารัก เป็นต้น
- (สอง) เห็นความไม่เที่ยงเป็นความเที่ยง เช่น เห็นเครื่องมือเครื่องใช้ รวมสมาร์ทโฟนเป็นความเที่ยง ต้องสาละวนบำรุงรักษาตลอดเวลา
- (สาม) เห็นความทุกข์เป็นความสุข เช่น การแต่งงาน การมีครอบครัว การท่องเที่ยว ล้วนเป็นเหตุของปัญหาชีวิต และนำความทุกข์ที่เรื้อรังมาให้
- (สี่) เห็นความเป็นอนัตตาเป็นอัตตา เช่น เห็นร่างกายนี้เป็นสิทธิชอบธรรมของตนเอง เห็นโลกธรรมฝ่ายบวกเป็นสิ่งที่ต้องแสวงหา โลกธรรมฝ่ายลบเน้นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยงและปรับปรุง

อารยธรรมสมัยใหม่ยังเพิ่มพูนอคติสี่ของมนุษย์ให้เข้มข้นขึ้น (รัก เกลียด กลัว หลง)

ไม่ว่าอคติสี่จะเพิ่มมากแค่ไหน ถ้าเมื่อใดเกิดพุทธศรัทธาสำนึกผิดในการที่จะมองออก โทษแต่ปัจจัยภายนอก หันมามองเข้า ปรับพฤติกรรมของตนเสียใหม่ ตามหลักธรรมนุญชีวิต แน่นอน พุทธศรัทธาย่อมช่วยเปิดทางสว่างให้มนุษย์ผู้หลงผิด ได้สำนึกระลึกถึง ความจริงแท้ที่มีอยู่ และสามารถประยุกต์ธรรมธาตุที่เป็นสัจจะแท้แก่ แก้วไข เยียวยา อคติสี่ให้บรรเทาและหมดสิ้นลง ด้วยตนเอง โดยตนเอง

ขอความเป็นพุทธบริษัทในใจของผู้เขียน จงสื่อผ่านภาษาไทยภาษาธรรมไปยังความเป็นพุทธบริษัทของผู้อ่าน ขอจิตสู่จิตจงดลบันดาลให้เกิดความสว่าง ความกระจ่างในอริยสัจธรรมด้วยเทอญ

๒๕. อริยธรรม เล่มสอง

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ หน้า ๑๒๐ หน้า

ขณะที่ข้าพเจ้าทำงานเป็นอาจารย์และนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ข้าพเจ้าพัฒนาปัญญาโดยอ่านติดตามวารสารงานวิจัยฉบับโด่งดังของโลกสากล นับไม่ถ้วน ส่วนปัญญาที่ได้จากไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) ยังไม่ได้รับความสนใจศึกษา เพราะช่วงขณะนั้นเชื่อว่า ความรู้วิทยาศาสตร์คือ ความรู้ที่มนุษย์ใช้อธิบายธรรมชาติ เป็นความจริงแท้ หนาซึ้งไม่รู้ก็ด้วยว่านั่นคือมิจฉาทิฏฐิ เพราะขณะนั้นเชื่อว่า วิทยาศาสตร์คือความจริงแท้ของธรรมชาติ

หลังลาออกจากราชการ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เพื่อปฏิบัติ ทาน ศีล ภาวนา อย่างเข้มข้น จึงค่อย ๆ เปลี่ยนความเข้าใจว่า ความรู้วิทยาศาสตร์เป็นเพียงสมมติสัจจะ แต่ที่สามารถครองใจคนทั้งโลกได้ ก็เพราะประสบความสำเร็จในการเกลี้ยกล่อมให้ทุกประเทศยกเลิกระบบซึ่งดวงวัดดั้งเดิม ขอให้ทุกประเทศหันมาใช้ระบบเมตริกแทน รวมทั้งนักเผยแพร่ความรู้วิทยาศาสตร์ทำให้สังคมตื่นตาเราใจได้

ที่โลกเทใจให้วิทยาศาสตร์ก็เพราะยาปฏิชีวนะคือ เพนนิซิลิน ที่ทำให้คนจำนวนมากรอดตาย รวมทั้งการปลูกฝิ่นดยาในราวร้อยปีกว่าที่ผ่านมา

สรุปวิทยาศาสตร์ได้ก่อประโยชน์ให้มวลมนุษยชาติมหาศาล ทำให้จำนวนประชากรโลกเพิ่มอย่างมากมาย ในราวศตวรรษที่ผ่านมา แต่ทว่านั่นไม่ใช่เหตุผลที่พุทธบริษัทควรทอดทิ้งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าที่อยู่เหนือโลกสมมติทั้งปวง

เมื่อแยกความรู้วิทยาศาสตร์ออกจากความรู้พุทธศาสตร์ได้ โดยสรุป ทั้งสองศาสตร์ยกย่องปัญญาเหมือนกัน มีการทดสอบทดลองก่อนเชื่อตรงกัน แต่กระบวนการวิจัยต่างกัน ตั้งแต่หลักการเก็บตัวอย่าง การใช้มาตรฐานตัดสินความก้าวหน้าทางปัญญา โดยสรุปทั้งสองศาสตร์ต่างกันอย่างสิ้นเชิง (ข้าพเจ้าเขียนวิเคราะห์ไว้มากมายในการเขียนที่ผ่านมา)

ด้วยเหตุนี้ทำให้ข้าพเจ้ามิได้ปฏิเสธความรู้วิทยาศาสตร์ แต่มิได้ปักใจเชื่อเหมือนในอดีต แม้ยังคงใช้วิทยาศาสตร์ในวิถีชีวิต แต่ก็ไม่ใช่อย่างสุดโต่งอย่างในอดีต

ในกรณีต้องเลือกว่าจะใช้ศาสตร์ใดแก้ปัญหา คำตอบก็คือ ถ้าเป็นการแก้ปัญหาวิกฤติระดับประเทศ จะต้องใช้พุทธศาสตร์เท่านั้นที่จะสร้างสันติภาพได้

น่าเสียใจที่นักการเมือง ไม่ว่าจะจากพรรคการเมืองใด ที่ผ่านการเลือกตั้งเมื่อ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ แทบทั้งนั้นต่างใช้ปรัชญาตะวันตกเป็นฐานนโยบายของพรรค

สมมติว่า ไม่มีใครสนใจจะเชื่อพุทธศาสตร์ ก็ไม่ทำให้รู้สึกหวั่นไหวแต่ประการใด แม้เหลือข้าพเจ้าเพียงผู้เดียวที่ศรัทธาต่อพุทธธรรมยิ่งกว่าวิทยาศาสตร์ก็ตาม

เพราะสิ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้คือ นิพพานธรรม เป็นสิ่งมีเองเป็นที่พึ่งที่ระลึกถึงกับมนุษย์ทุกคนที่มีพุทธศรัทธา เชื่อและไว้วางใจในอริยมรรค และเข้าถึงนิพพานที่นี้และเดี๋ยวนี้ ว่าเป็นสภาวะธรรมตา ใคร ๆ ก็เข้าได้ ถ้ามีสัมมาทิฐิอยู่เป็นพื้นฐานของจิตวิญญาณ

๒๖. อริยวัฑฒิ

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ หน้า ๑๒๘ หน้า

ถ้าเราเป็นพุทธบริษัทและรู้ทันว่า สังคมยุคบริโภคนิยม ทำให้พฤติกรรมคนรุ่นใหม่ติดความสะดวก ความรวดเร็ว และเริ่มขาดความข่มใจ ถูกกระตุ้นง่ายไปหมด ทั้งบวกและทั้งลบ เงินของความไม่ได้ตั้งใจดันากแล้ว เพราะขาดภูมิต้านทานทางจิตวิญญาณ ขาดการฝึกฝนอดทนให้รอคอยอะไร แบบคนยุคใช้ทดลองหรือยุคใช้ถนนเป็นตัวกลางสร้างธุรกิจ หรือสร้างมนุษย์สัมพันธ์ระหว่างกัน

พุทธบริษัทจะยิ่งเห็นชัดว่า คนไทยเป็นเช่นนี้เพราะไม่ใส่ใจจะนำพุทธธรรมมาปรับใช้ ถ้าเราศรัทธาว่า สังคมจะเจริญก้าวหน้า คืออยู่เป็นสุขทุกสายอาชีพ มีชีวิตพอดี พอประมาณ ทุกคนจะต้องมีศรัทธาและศีลห้าเป็นเครื่องอยู่ของตนและสังคม เรียกว่าต้องมีศีลและศรัทธา Start up และรัฐบาลต้องจัดระบบการศึกษาให้มีสุขุมยปัญญา Start up ด้วย ไม่ใช่ปล่อยให้ชาวณาชาวไร่ค้ำาทางจากการสู้มความรู้โดยไม่มีฐานปัญญาของตนเองบ้าง คนไทยต้องเข้าถึงสุขุมยปัญญาแบบ Start up คือพึ่งตนเองได้ ไม่ว่าจะเสพโฆษณา ข่าวความรู้จากยูทูบ ต้องมีฐาน Start up ทางปัญญาภายใน ที่จะรู้วิธีเลือกเสพข้อมูล และยังต้องมีความสำนึกกว่า ถ้าทำงานเพื่อตอบแทนมนุษย์ด้วยกัน และตอบแทนแผ่นดินเกิด นี้แหละจะทำให้เกิดสุขุมยปัญญา Start up

ถ้าคนไทยมีสภาวะอริยทรัพย์ ๕ ตัว Start up สังคมไทยจะเจริญ แต่ที่พูดนี้ แสดงว่าต้องมีพุทธบริษัทเหลือบ้าง พุทธบริษัทคือคนที่ศรัทธาในคำสอนของพระพุทธเจ้า ความเจริญของสังคมจะเกิดขึ้น คนในสังคมต้องมี ศรัทธา ศิล สุตตะ จาคะ ปัญญา Start up และจะต้องปรับตนเองอย่างไรให้สอดคล้องกับความปั่นป่วนของโครงสร้างของสังคม เพื่อเปลี่ยนอริยวัฑฒิ Start up เป็นสังคม Unicon คือทุกคนได้รับความสุขโดยถ้วนหน้าจากความเจริญ

๒๗. ตถาคตโพธิสัทธา

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ หน้า ๑๔๐ หน้า

ความชอบของข้าพเจ้า คือ การนำหลักพุทธธรรมมาวิเคราะห์กับสถานการณ์จริงของชีวิตตนเอง และชีวิตของโลกสากล ซึ่งทำให้เกิดหนังสือธรรมร่วมสมัยเล่มนี้คือเล่มที่ ๒๗ แต่ละเล่มจะไม่ซ้ำกันเพียงแต่การอ่านต้องมีพุทธศรัทธาอยู่ภายในใจบ้างเท่านั้น

การวิเคราะห์ที่ได้เริ่มต้นเมื่อสังคมไทยเริ่มนำข่าว covid-19 ระบาดเป็นข่าวใหญ่ ติดต่อกันจากเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา

เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์ ถอดบทเรียนจากการระบาดของ covid-19 ด้วยหลักพุทธธรรม พร้อม ๆ กับถือโอกาสนำผลงานวิจัยที่เคยทำไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ เรื่อง “**วิวัฒนาการการถ่ายทอดความรู้วิทยาศาสตร์ในสังคมไทย**” ตีพิมพ์โดยสมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๕ มาแทรกเป็นภาคผนวกที่หนึ่ง ถ้าท่านอ่านภาคผนวกที่สอง ก็จะเข้าใจบทวิเคราะห์ต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้ากระทำไว้แล้วในฐานะพุทธบริษัทที่มีตถาคตโพธิสัทธา

๒๘. วิมังสาภา

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ หน้า ๑๒๐ หน้า

เป็นบทวิเคราะห์ที่ข้าพเจ้าผู้มีพื้นฐานของพันธุวิศวกรรม และรู้ว่าไม่มีความรู้ใดจะแก้การระบาดของ COVID-19 ได้ นอกจากจะต้องทำจิตให้เป็นกุศล เพื่อเสริมสมรรถนะในการสู้ภัยของโรคระบาดของ COVID-19 เป็นไวรัสที่อยู่นอกนิยาม นอกตำราพื้นฐานของ Molecular Biology

แต่พุทธบริษัทสี่ของไทย ไม่อาจรวมตัวกันสำแดงธรรมานุภาพที่อยู่เหนือการระบาดของ COVID-19 ตรงกันข้าม ภิกษุ นักปฏิบัติธรรมกลับตกอยู่ภายใต้คำสั่งการระบาดของ COVID-19 ด้วยการล็อกดาวน์ การห้ามต่างๆ นานา โดยคุณุณี เป็นปรากฏการณ์ที่แสดงความตกต่ำของธรรมานุภาพอย่างเหลือเชื่อ ไม่เคยปรากฏมาก่อนในประวัติศาสตร์ของสยามประเทศ

๒๙. บันทึกคู่มือพุทธบริษัทและชีวิตที่แท้

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๔ หน้า ๑๒๘ หน้า

ได้ยื่นความจาก “ธรรมโฆษณ์อรรถานุกรม” ของธรรมทานมูลนิธิ เพื่อเป็นนามานุกรม (Directory) ให้แก่นักปฏิบัติธรรมที่อ่านเอาความจากภาษาไทยร่วมสมัยได้

ชีวิตที่แท้ หมายถึง ความสามารถที่จะอยู่กับปัจจุบันขณะ สามารถปรับและเผชิญกับเหตุปัจจัยทั้งรูปธรรมและนามธรรมด้วยสติปัญญาภายในตนเอง

๓๐. บันทึกด้วยจิตว่าง

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๕ หน้า ๑๐๔ หน้า

เป็นการนำบันทึกธรรมที่ว่าด้วยบุญของความสูงวัย อำนาจอิทัปปัจจยตา ในปกติชีวิต และปริโยสานกัลยาณังของไตรสิกขา (ทาน ศีล ภาวนา) ที่สกัดจากประสบการณ์ตรงของตนเอง

๓๑. ญาณทัสสนะ (เล่มปัจจุบัน)

สำนักพิมพ์ธรรมสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ หน้า ๑๗๖ หน้า

เป็นภาพมุกกว้างที่นำปรัชญาของวิทยาศาสตร์มาเสริมอภิธรรมที่เป็นปรมัตถสัจจะ เพื่อชี้ชัดว่าอภิธรรมเป็นเครื่องมือที่มีอานุภาพสามารถ disrupt ทุกปัญหาโลกแตกที่เกิดจากสังคมออนไลน์

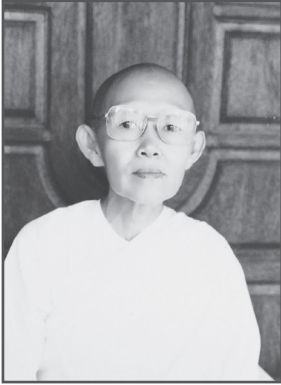

รู้ทันอัตตานุกิจวัฏ

การศึกษาของไทยจะเลียนแบบกติกาสากล
โดยบัญญัติกติกาสากลจัดระดับปัญญาในการมองสรรพสิ่ง
หนึ่ง แคะจำได้ (perception) เป็นปัญญาต่ำสุด
สอง แคะเข้าใจ (understanding)
สาม แคะประยุกต์ (application)
สี่ แคะวิเคราะห์ (analysis)
ห้า แคะสังเคราะห์ (synthesis)
หก แคะประเมิน (evaluation) เป็นปัญญาสูงสุด
พุทธธรรมถือว่า ปัญญาทั้งหกระดับมีค่าเท่ากันคือ
ต้องใช้สติคู่กับปัญญา

ปัญญาที่แท้จริง คือ การไม่สุดโต่งการใช้รูปหรือนาม
ปัญญาที่แท้จริง คือ การเห็นเหตุปัจจัยที่เป็นไปตามกติกของโลก
การเห็นปัญญาที่แท้จริง จะป้องกันการเกิดอัตตานุกิจวัฏ
คือการติดเหตุผล เป็นเหตุให้เกิดตัวกูและตามมาด้วยของกู

แม่ชี รศ.ดร.ไพเราะ ทิพยทัศน์

ประวัติแม่ชี
รศ.ดร.ไพเราะ ทิพยทัศน์

- พ.ศ. ๒๕๐๗ - ปริญญาตรี (เคมี) เกียรตินิยมอันดับสอง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๐ - ปริญญาโท (ชีวเคมี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พ.ศ. ๒๕๑๙ - ปริญญาเอก UC Sandiego สหรัฐอเมริกา
Post Doc. Training UC Davis สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. ๒๕๓๕ - ลาออกจากราชการไปปฏิบัติธรรม สำนักปฏิบัติ
ธรรมแม่ชีเขาภูหลวง อ. ปักธงชัย จ. นครราชสีมา
- พ.ศ. ๒๕๔๐-ปัจจุบัน - เขียนหนังสือธรรมะในนามสิริวิรุณ รวม ๓๑ เล่ม
- พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๕๐ - สอนธรรมะให้ชาวต่างประเทศที่สวนโมกข์ ๘ ปี
- พ.ศ. ๒๕๔๑-๒๕๖๐ - สอนวิชาพุทธศาสนาที่วิทยาลัยแม่ชีมหาปชาบดี
เถรีวิทยาลัย ในสังกัด มมร.
- พ.ศ. ๒๕๕๖ - ได้รับปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์
สาขาพุทธศาสตร์ศึกษา
จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย (มมร.)
- พ.ศ. ๒๕๕๒-ปัจจุบัน - ฟานักที่สถานปฏิบัติธรรมอาศรมมาตา
ต.ภูหลวง อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา